

**ULUSLARARASI "AHİLİK ANLAYIŞI İLE
HAYATA DOKUNUŞ" SEMPOZYUMU
ÖZETLER KİTABI**

**INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON
"TOUCHING LIFE WITH AKHI ORDER"
ABSTRACT BOOK**

27-28 EKİM / OCTOBER 2021-İSTANBUL

Yayın Editörü

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ARSLAN

**ULUSLARARASI “AHİLİK ANLAYIŞI İLE HAYATA DOKUNUŞ” SEMPOZYUMU
ÖZETLER KİTABI
INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON “TOUCHING LIFE WITH AKHI ORDER”
ABSTRACTS BOOK
(27-28 EKİM / OCTOBER 2021) – İSTANBUL**

İstanbul Ticaret Üniversitesi Yayın No: 53

E-ISBN: 978-605-71140-3-7

Yayın Editörü: Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ARSLAN

Yayın Kurulu:

Prof.Dr. Yusuf BALCI, İktisat, Sosyal Politika, Çalışma Ek. ve End. İlişkileri

Prof.Dr. Necdet ŞENSOY, İşletme, Muhasebe, Denetim.

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ARSLAN, İktisat, Sosyal Politika, Çalışma Ek. ve End. İlişkileri

Sekreteryası: Güllü SONAKALAN

Kapak Tasarım: Sinan YÜKSEL

Mizanpaj: Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ARSLAN

Erişime Açıldığı Tarih: 29 Aralık 2021

Adres:

Sütlüce Yerleşkesi

Örnektepe Mah. İmrahor Cad. No: 88/2, Beyoğlu 34445 / İstanbul

Telefon 444 0 413

Küçükalyalı Yerleşkesi

Küçükalyalı E5 Kavşağı İnönü Cad. No: 4, Küçükalyalı 34840 / İstanbul

Telefon 444 0 413

İstanbul Ticaret Üniversitesi, İslam Ekonomisi ve Ekonomik Sistemler UAM ile
Liderlik ve Girişimcilik Uygulama ve Araştırma Merkezi Yayını.

İstanbul Ticaret Üniversitesi

<https://www.ticaret.edu.tr>

E-mail: yayin@ticaret.edu.tr

Instagram : <https://www.linkedin.com/company/i%CC%87istanbul-ticaret-%C3%BCniversitesi>

LinkedIn : <https://twitter.com/#!/ticaretedutr>

YouTube : https://www.youtube.com/channel/UCI_OZPDW7SYn_OnD8tl-JQg

Tebliğler kitabında yayınlanan bildirilerin sorumluluğu yazarlarına aittir.

TEKNOLOJİ VE DİJİTAL DÖNÜŞÜMÜN GÜNÜMÜZ İŞ DÜNYASINDA AHİLİK TEŞKİLATINDAN KALMA DEĞERLERİ ÜZERİNE NİTEL ANALİZİ	51
Sabri ÖZ, Sabiha BURA KELEK	
OSMANLI DEVLETİ'NDE ESNAFA YÖNELİK TALTİFLER	53
Alim Baki AKKOÇ	
İSLAM EKONOMİSİNİN ANADOLU YORUMU: AHİLİK TEŞKİLATI	55
Mehmet YÜCE	
NEGATİF DIŞSALLIKLAR KARŞISINDA BİR TAVİR ALIŞ: E.F.SCHUMACHER'İN YAKLAŞIMI VE AHİ ZİHNİYETİ KARŞILAŞTIRMASI	57
Mehmet DİNÇASLAN	
AHİLİK KURUMUNDA LİDERLİK VE ROL-MODEL FONKSİYONLARI.....	59
Yusuf BALCI	
ULUSLARARASI SİVİL TOPLUM KURULUŞLARININ HUKUKİ GELİŞİMİ VE AHİLİK TEŞKİLATI..	63
Abdülkadir AKIL	
AHİLİĞİN GÜNÜMÜZ İŞ DÜNYASI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ.....	65
Merve ÇELİK, Ahu Tuğba KARABULUT	
AHİLİK VE FÜTÜVVETİN ÇAĞDAŞ UYGULAMASI HAYATA HAZIRLANMA OKULU VE HAMİLİK	67
Ruşen Ahmet ALBAYRAK	
AHİLİĞİN SOSYAL, EKONOMİK VE HUKUKİ İZLERİNİ XVIII. YÜZYIL İSTANBUL AHKAM DEFTERLERİNDEN OKUMAK: İSTANBUL PENBE (PAMUK) ESNAFININ NİZAMI VE AYARI DÜŞÜK PARA İLE İMTİHANI	69
Fatma ŞENSOY	
AHİLİK GELENEĞİNİN GÜNÜMÜZDE SOSYAL İÇERME POLİTİKALARINA OLABİLECEK KATKILARI	71
Orhan KOÇAK	
ULUSAL TASARIM ANLATISININ İZİNDE: AHİLİK MİRASI	73
Fahrettin Ersin ALACA	

AHİLİK TEŞKİLATININ İLKELERİNİ KAZAKİSTAN TARİHİNDE İNCELEMENİN TEORİK VE METODOLOJİK TEMELLERİ	75
Alima Müsirkızı AUANASOVA., Ganizhamal İmankızı KUSHENOVA.	
AHİLİK TEŞKİLATI VE KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNİN ÖNEMİ VE UYGULAMALARI.....	77
Mücella DEMİR AÇIL	
İŞ VE ÖZEL YAŞAM DENGESİ SAĞLAMA FONKSİYONU AÇISINDAN AHİLİK TEŞKİLATI	79
Osman ALACAHAN	
AHİLİK DONMUŞ BİR YAPI DEĞİLDİR; GÜNÜMÜZE DE UYARLANABİLİR	81
Erhan ERKEN	
GRUP VE LİDERLİK KAVRAMLARI AÇISINDAN AHİLİK ANLAYIŞI	83
Nebiye KONUK KANDEMİR	
KADININ İKTİSADİ HAYATTAKİ ROLÜ: AHİ TEŞKİLATI KAPSAMINDA BACIYAN-I RUM ÖRNEĞİ	85
Mehmet YÜCE, Dilşad KELEŞ	
BİR SİVİL TOPLUM KURULUŞU YA DA BASKI GRUBU OLARAK AHİLİK	87
Rahmi ŞEYHOĞLU	
TÜKETİCİNİN KORUNMASI, HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİ VE TACİRLER ARASINDAKİ İHTİLAFLARIN ÇÖZÜMÜNDE AHİLİK KURUMU BİR MODEL OLABİLİR Mİ?.....	91
Şahin AKINCI	
AHİLİK TEŞKİLATI'NIN İLK NÜVESİ MEDİNE PAZARI	93
Recep ERKOCAASLAN	
GHAZALI AND CRAFTSMEN INSTITUTE OF AHIS	95
Davronbek Hoshimovich KODIROV	
AHİLİK VE İSLAMİ İKTİSAD TECRÜBESİNDEN GÜNÜMÜZ SİVİL TOPLUM ÖRGÜTLERİNE DEĞER TEMELLİ BİR KURUMSAL MODEL ÖNERİSİ	98
Nurhan KELEŞ	

OSMANLI'DA ESNAF TEŞKİLATININ TEŞEKKÜLÜ VE TARİHSEL SÜREÇTEKİ DÖNÜŞÜMÜ.....	100
Celalettin VATANDAŞ, Saniye VATANDAŞ	
SOSYAL, İKTİSADİ VE ÖĞRENEN ÖRGÜT YÖNÜ İLE AHİLİĞİ YENİDEN OKUMAK	102
Çetin BEKTAŞ, İlhan EROĞLU	
AHİLİĞE VE GÜNÜMÜZE YENİ BİR GÖZDEN BAKMAK: DİRLİK YAKLAŞIMI	104
Ahmet COŞKUN, Ömer EMEÇ	
24 NUMARALI İSTANBUL KADI SİCİLİ (H. 1138-1151/M.1726-1738) IŞIĞINDA LONCA/ESNAF VE ZANAATKÂR NİZAMI	106
Ayhan CEYLAN	
BACIYAN-I RUM (ANADOLU AHİ MESLEK KADINLARI) BİRLİĞİNE İLŞKİN ANALİTİK BİR YAKLAŞIM.....	108
Ali MAZAK	
BİR SOSYAL KURUM OLARAK MAHALLE BAKKALLARI: SOSYO-EKONOMİK AÇIDAN DÖNÜŞÜMÜN ANATOMİSİ	110
Hakan KALKAVAN, Halim BAŞ	
ANADOLU'NUN MANEVİ MİMARLARINDAN AHİ EVRAN	114
Şakir DİCLEHAN	
OSMANLI DÖNEMİNDE ŞAM AHİLİK TEŞKİLATI.....	116
Sawsan Agha KASSAB	

Bilgi Notu:

İstanbul Ticaret Üniversitesi
İslam Ekonomisi ve Ekonomik Sistemler Uygulama ve Araştırma Merkezi
ile
Liderlik ve Girişimcilik Uygulama ve Araştırma Merkezi

ULUSLARARASI “AHİLİK ANLAYIŞI İLE HAYATA DOKUNUŞ” SEMPOZYUMU

(27-28 EKİM/ OCTOBER 2021)-İSTANBUL

Günümüzde ekonomi, hukuk, işletme, tarih, edebiyat ve daha birçok sosyal bilim alanı yanında diğer bilimlerde de geçmişten esinlenerek çözümler üretildiği malumunuzdur. Bu anlayış ile tarihimizde Selçuklu ve Osmanlı devirlerinde uygulandığı ve hayata pek çok yönü ile olumlu katkılar sunduğu kabul gören ahilik anlayışının tarihi kaynaklarından istifade ile çağdaş hayata etki ve katkılarda bulunması beklenmektedir.

Bu vesile ile İslam Ekonomisi ve Ekonomik Sistemler Uygulama ve Araştırma Merkezi ile Liderlik ve Girişimcilik Uygulama ve Araştırma Merkezi ortaklığında düzenlenen olan Uluslararası Ahilik Anlayışı ile Hayata Dokunuş Sempozyumu 27-28 Ekim 2021 tarihlerinde İstanbul Ticaret Üniversitesi’nde hem çevrimiçi hem de fiziki olarak düzenlendi.

Duyuru Metni (Türkçe)

**ULUSLARARASI “AHİLİK ANLAYIŞI İLE HAYATA DOKUNUŞ” SEMPOZYUMU
INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON “TOUCHING LIFE WITH AKHI ORDER”**

(27-28 EKİM/ OCTOBER 2021)-İSTANBUL

Online ve yüz yüze

BİLDİRİ ÇAĞRISI – CALL FOR PAPER

İstanbul Ticaret Üniversitesi

İslam Ekonomisi ve Ekonomik Sistemler Uygulama ve Araştırma Merkezi

ve

Liderlik ve Girişimcilik Uygulama ve Araştırma Merkezi

Değerli Akademisyenler,

Değerli Araştırmacılar,

Günümüzde ekonomi, hukuk, işletme, tarih, edebiyat ve daha birçok sosyal bilim alanı yanında diğer bilimlerde de geçmişten esinlenerek çözümler üretildiği malumunuzdur. Bu anlayış ile tarihimizde Selçuklu ve Osmanlı devirlerinde uygulandığı ve hayata pek çok yönü ile olumlu katkılar sunduğu kabul gören ahilik anlayışının tarihi kaynaklarından istifade ile çağdaş hayata etki ve katkılarının ele alınmasını ümit ettiğimiz bu sempozyuma değer katmanızı dileriz.

Bu vesile ile Uluslararası “**Ahilik Anlayışı ile Hayata Dokunuş**” sempozyumuna değerli çalışmalarınız ile katılım sağlamanızı beklemekteyiz.

Lütfen özet ve tebliğ metinlerinizi aşağıdaki adrese gönderiniz: **ahilik@ticaret.edu.tr**

Saygılarımızla,

Notlar:

- Ahilik ile ilgili tüm bilim dallarından özgün çalışmalara açıktır.
- Tebliğ sahipleri online veya yüz yüze tebliğ sunacaklarını belirtebilir.
- Tebliğler ve özetler İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi yazım kurallarına (<https://dergipark.org.tr/tr/pub/iticusbe/writing-rules>) uygun olmalıdır.
- Türkçe, İngilizce ve Arapça dillerinde tebliğ sunulabilir.
- E-ISBN'li Sempozyum bildiri kitabı elektronik yayımlanacaktır.
- Başvuru ve Hakem değerlendirmesi süreçlerini tamamlayan çalışmalar İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi'nde yayımlanabilir.

Önemli Tarihler:

- Özet Kabul Son Tarihi : 18 Ekim 2021
- Bildiri Kabul: (3 gün içerisinde cevap verilecektir.)
- Özet Yayınlama Tarihi: 25 Ekim 2021
- Sempozyum Tarihi: 27-28 Ekim 2021
- Katılım Belgeleri takdimi: 27-28 Ekim 2021
- Bildiri Son Teslim Tarihi: 15 Kasım 2021
- Bildiri Yayınlama Tarihi: 01 Aralık 2021

Prof. Dr. Yücel OĞURLU, Rektör, İstanbul Ticaret Üniversitesi

Düzenleme Kurulu Onursal Başkanı

Düzenleme Kurulu Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ARSLAN, harslan@ticaret.edu.tr

İslam Ekonomisi ve Ekonomik Sistemler Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetim Kurulu
Üyesi

Onur Kurulu

Prof. Dr. Sevgi KURTULMUŞ	Mütevelli Heyet Başkanı, Uluslararası Saraybosna Üniversitesi Bosna Hersek
Prof.Dr. Yücel OĞURLU	Rektör, İstanbul Ticaret Üniversitesi
Prof. Dr. Cengiz TOMAR	Rektör Vekili, Ahmet Yesevi Üniversitesi- Türkistan-Kazakistan
Prof.Dr. Ömer TORLAK	İşletme Fakültesi Dekanı, İstanbul Ticaret Üniversitesi
Prof.Dr. Abdülhalim ZAİM	Rektör Yardımcısı, İstanbul Ticaret Üniversitesi

Düzenleme Kurulu

Prof.Dr. Yücel OĞURLU	İstanbul Ticaret Üniversitesi
Prof.Dr. Abdülhalim ZAİM	İstanbul Ticaret Üniversitesi
Prof.Dr. Ömer TORLAK	İstanbul Ticaret Üniversitesi
Prof.Dr. Yusuf BALCI	İstanbul Ticaret Üniversitesi
Prof. Dr. Necdet ŞENSOY	İstanbul Ticaret Üniversitesi
Doç. Dr. Okşan ARTAR	İstanbul Ticaret Üniversitesi
Doç. Dr. Osman BAYRAKTAR	İstanbul Ticaret Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa YAYLA	Polis Akademisi
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ARSLAN	İstanbul Ticaret Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Zebiniso KAMAL	İstanbul Ticaret Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Sabri ÖZ	İstanbul Ticaret Üniversitesi

Sempozyum Sekreteryası

Merve ÇELİK	İstanbul Ticaret Üniversitesi
Çağrı KIZILTAŞ	İstanbul Ticaret Üniversitesi
Güllü SONAKALAN	İstanbul Ticaret Üniversitesi

Bilim ve Danışma Kurulu (Soyadı Alfabetik Sıra)

Doç.Dr. Kuldashev N ABDUGANIYEVICH	İçişleri Bakanlığı Polis Akademisi- Özbekistan
Dr. Öğr. Üyesi Abdul Wahab AIDOO	Uluslararası Saraybosna Üniversitesi- Bosna Hersek
Doç.Dr. Mustafa AKKUŞ	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doç.Dr. Osman ALACAHAN	Cumhuriyet Üniversitesi
Doç.Dr. Muhamed ALI	Sharjah Üniversitesi- Birleşik Arap Emirlikleri
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ARSLAN	İstanbul Ticaret Üniversitesi
Prof.Dr. Mustafa AYKAÇ	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Recai AYDIN	Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
Dr. Öğr.Üyesi Sejma AYDIN	Uluslararası Saraybosna Üniversitesi- Bosna Hersek
Prof.Dr. Yusuf BALCI	İstanbul Ticaret Üniversitesi
Juan Manuel GIL-BARRAGAN	Ean Üniversitesi, Kolombiya
Prof.Dr. Mikail BAYRAM	Selçuk Üniversitesi (Emekli)
Prof. Dr. Bülent BAYRAM	Ahmet Yesevi Üniversitesi- Kazakistan
Doç.Dr. Osman BAYRAKTAR	İstanbul Ticaret Üniversitesi
Prof. Dr. Rashid BEGG	Muslim Society of Guelph (MSOG)- Kanada
Dr. Eduart CAKA	Albanoloji Araştırmaları Akademisi, Tarih Enstitüsü Arnavutluk
Rui Alexandre CASTANHO	WSB Üniversitesi - Polnad Johannesburg Üniversitesi Güney Afrika
Prof.Dr. Gualter COUTO	The Azores Üniversitesi- Portekiz
Prof.Dr. Mustafa DEMİRCİ	Selçuk Üniversitesi
Prof.Dr. Nazım EKREN	İstanbul Ticaret Üniversitesi
Prof.Dr. Mecit EŞ	İstanbul Ticaret Üniversitesi
Prof.Dr. Yahya FİDAN	İstanbul Ticaret Üniversitesi
Doç.Dr. Murteza HASANOĞLU	Azerbaycan Başkanlığı Devlet İdarecilik Akademisi- Azerbaycan
Prof.Dr. Mohammad Kabir HASSAN	New Orleans Üniversitesi- ABD
Prof. Dr. Rusni HASSAN	IIUM İslami Bankacılık ve Finans Enstitüsü- Malezya
Assoc. Prof. Dr. Razali HARON	IIUM İslami Bankacılık ve Finans Enstitüsü- Malezya

Prof. Dr. Ahmet KALA	İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Tuğba KARABULUT	İstanbul Ticaret Üniversitesi
Doç.Dr. Mirsad KARIC	Uluslararası Saraybosna Üniversitesi- Bosna Hersek
Prof. Dr. Salina KASSIM	IIUM İslami Bankacılık ve Finans Enstitüsü- Malezya
Prof.Dr Orhan KOÇAK	İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa
Prof. Dr. Mehmet Fatih KÖKSAL	İstanbul Kültür Üniversitesi
Dr. Karol KUJAWA	WSB Üniversitesi-Polanya
Dr. Ahmed KULANIĆ	Boşnak Araştırmaları Enstitüsü Arş. Gör. Saraybosna Kantonu Anma Fonu Direktörü Bosna Hersek
Prof.Dr. Zekai METE	Bandırma On yedi Eylül Üniversitesi
Dr. Nur Farhah MAHADI	IIUM İslami Bankacılık ve Finans Enstitüsü- Malezya
Dr. Öğr. Üyesi Ali MAZAK	Bandırma Onyediy Eylül Üniversitesi
Ghina MRAD	Tripoli Üniversitesi- Lübnan
Prof. Dr. Sedat MURAT	Çanakkale 18 Mart Üniversitesi
Doç.Dr. Zehra ODABAŞI	Selçuk Üniversitesi
Prof.Dr. Yücel OĞURLU	İstanbul Ticaret Üniversitesi
Prof. Dr. Mim Kemal ÖKE	İstanbul Ticaret Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Sabri ÖZ	İstanbul Ticaret Üniversitesi
Prof.Dr. Rahmi Deniz ÖZBAY	Marmara Üniversitesi
Prof.Dr. Ömer ÖZKAN	Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi
Prof.Dr. Mustafa ÖZTÜRK	İzmir Demokrasi Üniversitesi
Fabricao Pelloso PIURCOSKY	South University Minas Gerais- Bresilya
Doç.Dr. Abdumukhtor RAKHMANOV	Taşkent Devlet Üniversitesi- Özbekistan
Rafał REBILAS	WSB Üniversitesi -Polanya
Doç. Dr. Ognjen RIDIC	Uluslararası Saraybosna Üniversitesi- Bosna Hersek
Ibrahim Muhammed SAADAOU	Tunus Üniversitesi- Tunus
Süheyl SAPAN	Kral Suud Üniversitesi- Suudi Arabistan
Prof. Dr. Ahmet SELAMOĞLU	Fenerbahçe Üniversitesi
Hassan SYED	Uninettuno- İtalya
Prof. Dr. İbrahim SUBAŞI	İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Prof. Dr. Abdülkadir ŞENKAL

Prof.Dr. Necdet ŞENSOY

Prof.Dr. Ahmet TABAKOĞLU

Prof.Dr. Cengiz TOMAR

Prof.Dr. Ömer TORLAK

Prof.Dr. Yusuf TUNA

Doç.Dr. Dildora UMARKHANOVA

Dr. Öğr. Üyesi Erol ÜLGEN

Prof.Dr. Celalettin VATANDAŞ

Katarzyna Szczepańska-WOSZCZYNA

Prof. Dr. Hüseyin YAZICI

Prof.Dr. Abdülhalim ZAİM

Kocaeli Üniversitesi

İstanbul Ticaret Üniversitesi

İstanbul Sebahattin Zaim Üniversitesi

Ahmet Yesevi Üniversitesi-

Türkistan-Kazakistan

İstanbul Ticaret Üniversitesi

İstanbul Ticaret Üniversitesi

Taşkent Devlet Üniversitesi- Özbekistan

Yeni Yüzyıl Üniversitesi

Namık Kemal Üniversitesi

WSB Üniversitesi-Polanya

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

İstanbul Ticaret Üniversitesi

Notes:

- It is open to original studies from all branches of science related to Akhi Order.
- Paper holders may indicate that they will present online or face-to-face papers.
- Papers and abstracts must comply with the spelling rules of the Istanbul Commerce University Journal of Social Sciences (<https://dergipark.org.tr/tr/pub/iticusbe/writing-rules>).
- Papers can be submitted in Turkish, English and Arabic.
- Symposium abstract book and proceedings book with E-ISBN will be published electronically.
- Studies that complete the application and referee evaluation processes can be published in the Journal of Social Sciences of Istanbul Commerce University.

Important Dates:

- Deadline for Abstract Submissions October 18, 2021
- Announcement of the Accepted Abstracts : (Will be responded within 3 days)
- Abstract Publishing Date: October 25, 2021
- Symposium Date: October 27-28, 2021
- Presentation of Certificates : October 27-28, 2021
- Deadline for submission of accepted papers for publication: November 15, 2021
- Publication of Proceedings Book: December 01, 2021

Prof. Dr. Yücel OĞURLU, Rector, İstanbul Commerce University

Organizing Committee Honorary President

Organizing Committee Chairman: Assist. Prof. Dr. Hüseyin ARSLAN,

harslan@ticaret.edu.tr

Board Member of Research Center for Islamic Economics and Economic Systems

Honour Board

Prof.Dr. Sevgi KURTULMUŞ	President of the Board of Trustees, International University of Sarajevo Bosnia Herzegovina
Prof.Dr. Yücel OĞURLU	Rector, İstanbul Commerce University
Prof. Dr. Cengiz TOMAR	Deputy Rector, Ahmet Yesevi University, Turkistan- Kazakhstan
Prof.Dr. Ömer TORLAK	Dean of Business Faculty, İstanbul Commerce University
Prof.Dr. Abdülhalim ZAIM	Vice Rector, İstanbul Commerce University

Organizing Committee

Prof.Dr. Yücel OĞURLU	Rector, İstanbul Commerce University
Prof.Dr. Abdülhalim ZAIM	Vice Rector, İstanbul Commerce University
Prof.Dr. Ömer TORLAK	Dean of Business Faculty, İstanbul Commerce University
Prof.Dr. Yusuf BALCI	Director Research Center For Leadership and Entrepreneurship, İstanbul Commerce University
Prof. Dr. Necdet ŞENSOY	Director Research Center For Islamic Economics and Economic Systems, İstanbul Commerce University
Assoc. Prof. Okşan ARTAR	Head of Aviation Department, İstanbul Commerce University
Assoc.Prof. Osman BAYRAKTAR	Head of Human Resources Management Program, İstanbul Commerce University
Assoc. Prof. Mustafa YAYLA	Security Sciences Institute, Police Academy
Assist. Prof. Dr. Hüseyin ARSLAN	İstanbul Commerce University
Assist. Prof. Dr. Zebiniso KAMAL	İstanbul Commerce University
Assist. Prof. Dr. Sabri ÖZ	Head of SAPTEY Program, İstanbul Commerce University

Symposium Secretariat

Merve ÇELİK	Research Assistant, İstanbul Commerce University
Çağrı KIZILTAŞ	Specialist, İstanbul Commerce University
Güllü SONAKALAN	Specialist, İstanbul Commerce University

Scientific and Advisory Board (Surname Alphabetical Order)

Assoc. Prof. Kuldashev N. ABDUGANIYEVICH	Ministry of Internal Affairs Police Academy- Uzbekistan
Assist. Prof. Dr. Abdul Wahab AIDOO	International University of Sarajevo- Bosnia Herzegova
Assoc. Prof. Mustafa AKKUŞ	Necmettin Erbakan University
Assoc. Prof. Osman ALACAHAN	Cumhuriyet University
Assoc. Prof. Muhamed ALI	IR Department University of Sharjah – United Arab Emirates
Assist. Prof. Dr. Hüseyin ARSLAN	İstanbul Commerce University
Prof. Dr. Mustafa AYKAÇ	Marmara University
Prof. Dr. Recai AYDIN	Social Sciences University of Ankara
Assist. Prof. Dr. Sejma AYDIN	International University of Sarajevo- Bosnia Herzegova
Prof. Dr. Yusuf BALCI	İstanbul Commerce University
Assoc. Prof. Osman BAYRAKTAR	İstanbul Commerce University
Prof. Dr. Rashid BEGG	Muslim Society of Guelph (MSOG)- Canada
Juan Manuel GIL-BARRAGAN	Universidad Ean, Colombia
Prof. Dr. Mikail BAYRAM	Selçuk University (Retired)
Prof. Dr. Bülent BAYRAM	Ahmet Yesevi University- Kazakhstan
Dr. Eduart CAKA	Academy of Albanological Studies, Institute of History - Albania
Rui Alexandre CASTANHO	University- Poland
	University of Johannesburg- South Africa
Prof. Dr. Gualter COUTO	University of the Azores- Portugal
Prof. Dr. Mustafa DEMIRCI	Selçuk University
Prof. Dr. Mecit EŞ	İstanbul Commerce University
Prof. Dr. Yahya FİDAN	İstanbul Commerce University
Prof. Dr. Nazım EKREN	İstanbul Commerce University
Assoc. Prof. Murteza HASANOĞLU	Azerbaijan Presidency State Administration Academy - Azerbaijan
Prof. Dr. Mohammad Kabir HASSAN	University of New Orleans- USA
Prof. Dr. Rusni HASSAN	IIUM Institute of Islamic Banking and Finance - Malaysia

Assoc. Prof. Dr. Razali HARON	IUM Institute of Islamic Banking and Finance - Malaysia
Prof. Dr. Ahmet KALA	İstanbul University
Prof. Dr. Tuğba KARABULUT	İstanbul Commerce University
Assoc. Prof. Mirsad KARIC	International University of Sarajevo- Bosnia Herzegovina
Prof. Dr. Salina KASSIM	IUM Institute of Islamic Banking and Finance - Malaysia
Prof.Dr Orhan KOÇAK	İstanbul University Cerrahpaşa
Prof. Dr. Mehmet Fatih KÖKSAL	İstanbul Culture University
Dr. Karol KUJAWA	WSB University - Poland
Dr. Ahmed KULANIĆ	Research Associate at Institute for Bosniak Studies and Director of Canton Sarajevo Memorial Fund - Bosnia Herzegovina
Prof.Dr. Zekai METE	Bandırma Onyedi Eylül University
Dr. Nur Farhah MAHADI	IUM Institute of Islamic Banking and Finance –Malaysia
Assist. Prof. Dr. Ali MAZAK	Bandırma Onyedi Eylül University
Vasila MOHSUMOVA	Republic of Azerbaijan University- Azerbaijan
Ghina MRAD	Tripoli University- Lebanon
Prof. Dr. Sedat MURAT	Çanakkale 18 Mart University
Assoc. Prof. Zehra ODABAŞI	Selçuk University
Prof.Dr. Yücel OĞURLU	İstanbul Commerce University
Prof. Dr. Mim Kemal ÖKE	İstanbul Commerce University
Assist. Prof. Dr. Sabri ÖZ	İstanbul Commerce University
Prof.Dr. Rahmi Deniz ÖZBAY	Marmara University
Prof.Dr. Ömer ÖZKAN	International Cyprus University
Prof.Dr. Mustafa ÖZTÜRK	Izmir Democracy University
Pedro PIMENTEL	University of the Azores- Portugal
Fabricao Pelloso PIURCOSKY	South University Minas Gerais- Brasil
Assoc. Prof. Abdumukhtor RAKHMANOV	Tashkent State University - Uzbekistan
Assoc. Prof. Ognjen RIDIC	International University of Sarajevo- Bosnia Herzegovina
Rafał REBILAS	WSB University -Poland
Ibrahim Muhammed SAADAOU	University of Tunisia- Tunisia

Süheyl SAPAN	King Saud University- Saudi Arabia
Prof. Dr. Ahmet SELAMOĞLU	Fenerbahçe University
Hassan SYED	Uninettuno- Italy
Prof. Dr. İbrahim SUBAŞI	İstanbul Medeniyet University
Prof. Dr. Abdülkadir ŞENKAL	Kocaeli University
Prof.Dr. Necdet ŞENSOY	İstanbul Commerce University
Prof.Dr. Ahmet TABAKOĞLU	Marmara University and Istanbul Zaim University
Prof. Dr. Cengiz TOMAR	Ahmet Yesevi University- Kazakhstan
Prof.Dr. Ömer TORLAK	İstanbul Commerce University
Prof.Dr. Yusuf TUNA	İstanbul Commerce University
Assoc. Prof. Dildora UMARKHANOVA	Tashkent State University - Uzbekistan
Assist. Prof. Dr. Erol ÜLGEN	Yeni Yüzyıl University
Prof.Dr. Celalettin VATANDAŞ	Namık Kemal University
Katarzyna Szczepańska-WOSZCZYNA	WSB University -Poland
Prof. Dr. Hüseyin YAZICI	Fatih Sultan Mehmet Vakıf University
Prof. Dr. Abdülhalim ZAIM	İstanbul Commerce University

<http://ahilik.ticaret.edu.tr>

Sempozyum Programı

İstanbul Ticaret Üniversitesi

İslam Ekonomisi ve Ekonomik Sistemler Uygulama ve Araştırma Merkezi

ve

Liderlik ve Girişimcilik Uygulama ve Araştırma Merkezi

**ULUSLARARASI “AHİLİK ANLAYIŞI İLE HAYATA
DOKUNUŞ” SEMPOZYUMU**

INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON “TOUCHING LIFE WITH AKHI ORDER”

(27-28 EKİM/ OCTOBER 2021)-İSTANBUL

Online ve Yüz yüze

Program Akışı

27 Ekim 2021 Çarşamba Günü Yüz yüze Bildiriler

Sabah Saat: 10.00- 10.40

Açılış ve Protokol Konuşmaları

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ARSLAN (Düzenleme Kurulu Başkanı)

Prof. Dr. Yusuf BALCI (Liderlik ve Girişimcilik Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü)

Prof. Dr. Ömer TORLAK (İşletme Fakültesi Dekanı)

Prof. Dr. Yücel OĞURLU (İstanbul Ticaret Üniversitesi Rektörü) (Online)

Dr. İsrail KURALAY (İTO Başkan Yardımcısı)

Cumhurbaşkanlığı

Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı Belge Sergisi

Açılış Paneli: İş Dünyası ve Ahilik Anlayışı

Moderatör : Prof. Dr. Necdet ŞENSOY

Saat: 10.40 – 11.10

- Prof. Dr. Ahmet KALA (İstanbul Üniversitesi Öğretim Üyesi)
- Hakan ÖZKAN (İstanbul İl Ticaret Şube Müdürü)
- Dr. İsrail KURALAY (İTO Başkan Yardımcısı)

Ara (10 dk)

Oturum: Ahilik Çerçevesinde Çağ ve Çalışma

Moderatör: Prof. Dr. Ömer TORLAK

Saat: 11.20- 12.50

“İki Nass Bir Kıyas Üzerinden Ahiliğin Amaç ve Mahiyeti”

Prof.Dr. Abdulhamit BİRİŞİK, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

“Kurumların Değişen Koşullara Göre Yenilenmesi ve Ahilik Kurumu”

Doç. Dr. Osman BAYRAKTAR, İstanbul Ticaret Üniversitesi, İşletme Fakültesi

“Ahilik Üretim Modelinin Çağa Sunulacak Bir Alternatif Olma İmkamı ve Piyasa Ahlakının Değirmenine Su Taşıma Tehlikesi”

Doç. Dr. Şefik Memiş, İstanbul Ticaret Üniversitesi, İşletme Fakültesi

“Kanuni Devrine Ait Esnaf Kanunnamesindeki Betimlemelerle 16. Yüzyıl Bursa Esnafı ve Çalışma Hayatı”

Doç. Dr. Bedri Mermutlu, İstanbul Ticaret Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi

ÖĞLE ARASI

Oturum: Ahilik, Hayat ve Değerler

Moderatör: Prof. Dr. Yusuf BALCI

Saat: 13.45-15.15

“Ahilik Perspektifinde Deprem ve Hayata Dokunuş”

Dr. Gülten POLAT, Yeditepe Üniversitesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü

“Teknoloji ve Dijital Dönüşümün Günümüz İş Dünyasında Ahilik Teşkilatından Kalma Değerleri Üzerine Nitel Analizi”

Dr. Öğr. Üyesi Sabri Öz, İstanbul Ticaret Üniversitesi

Sabiha Bura Kelek, İstanbul Ticaret Üniversitesi

“Osmanlı Devleti’nde Esnafa Yönelik Taltifler”

Alim Baki AKKOÇ, T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, Dış İlişkiler ve Tanıtım Dairesi Başkanlığı

Ara (10 dk)

Oturum: Ahilik Tecrübesi ve Günümüze Çağrısı

Moderatör: Dr. Öğr.Üyesi Hüseyin ARSLAN

Saat: 15.25- 16.25

“İslam Ekonomisinin Anadolu Yorumu: Ahilik Teşkilatı”

Prof. Dr. Mehmet YÜCE, Bursa Uludağ Üniversitesi Öğretimi Üyesi, Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi Misafir Öğretim Üyesi (Online)

“Negatif Dışsallıklar Karşısında Bir Tavır Alış: E. F. Schumacher’in Yaklaşımı ve Ahi Zihniyeti Karşılaştırması”

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet DİNÇASLAN, Karadeniz Teknik Üniversitesi, İİBF, İktisat (Online)

“Ahilik Kurumunda Liderlik ve Rol Model Fonksiyonları”

Prof. Dr. Yusuf BALCI, İstanbul Ticaret Üniversitesi, Liderlik ve Girişimcilik Uygulama Araştırma Merkezi Müdürü

“Uluslararası Sivil Toplum Kuruluşlarının Hukuki Gelişimi ve Ahilik Teşkilatı”

Dr. Öğr. Üyesi Abdülkadir AKIL, İstanbul Ticaret Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Ara (15 dk)

Oturum:

Moderatör: Prof. Dr. A. Tuğba KARABULUT

Saat: 16.40- 17.40

“Ahiliğin Günümüzdeki İş Dünyası Üzerindeki Etkileri”

Arş. Gör. Merve Çelik, İstanbul Ticaret Üniversitesi

Prof. Dr. Ahu Tuğba Karabulut, İstanbul Ticaret Üniversitesi

“Ahilik ve Fütüvvetin Çağdaş Uygulaması Hayata Hazırlanma Okulu ve Hamilik”

Dr. Ruşen Ahmet ALBAYRAK, Hamilik Okulu Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi

“Ahiliğin Sosyal, Ekonomik ve Hukuki İzlerini XVIII. Yüzyıl İstanbul Ahkam Defterlerinden Okumak: İstanbul Penbe (Pamuk) Esnafının Nizamı ve Ayarı Düşük Para İle İmtihanı”

Doç. Dr. Fatma ŞENSOY, İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi, İşletme Bölümü

Ekim 2021 Perşembe Günü Online Bildiriler

Oturum: Ahilik ve Öğrettikleri

Moderatör: Doç. Dr. Osman BAYRAKTAR

Saat: 09.30-10.30

“Ahilik Geleneğinin Günümüzde Sosyal İçerme Politikalarına Olabilecek Katkıları”

Orhan KOÇAK, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa, Sosyal Hizmet Bölümü

Ulusal Tasarım Anlatısının İzinde: Ahilik Mirası

Dr. Öğr. Üyesi Fahrettin Ersin ALACA, İstanbul Medipol Üniversitesi

“Ahilik Teşkilatının İlkelerini Kazakistan Tarihinde İncelemenin Teorik ve Metodolojik Temelleri”

Prof. Dr. AUANASOVA A. Devlet tarihi Enstitüsü Bölüm başkanı (Nur-Sultan / Kazakistan)

Doç. Dr. KUSHENOVA G. L.N. Gumilyov Avrasya Milli Üniversitesi (Nur-Sultan / Kazakistan)

“Ahilik Teşkilatı ve Kurumsal Yönetim İlkelerinin Önemi ve Uygulamaları”

Mücella Demir AÇIL, Yalova Üniversitesi Çınarcık Meslek Yüksekokulu

“İş ve Özel Yaşam Dengesi Sağlama Fonksiyonu Açısından Ahilik Teşkilatı”

Doç. Dr. Osman ALACAHAN, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Ara (5 dk)

Oturum: Ahilik, Kadın Ahiler ve Dinamik Hayat

Moderatör: Prof. Dr. Mustafa AYKAÇ

Saat: 10.35-11.35

“Ahilik Donmuş Bir Yapı Değildir; Günümüze de Uyarlanabilir”

Erhan ERKEN, Öğretim Görevlisi, İstanbul Ticaret Üniversitesi

“Grup Davranışı ve Liderlik Kavramları Açısından Ahilik”

Doç. Dr. Nebiye Konuk Kandemir, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi

“Kadının İktisadi Hayattaki Rolü: Ahi Teşkilatı Kapsamında Bacıyan-ı Rum Örneği”

Prof. Dr. Mehmet YÜCE, Bursa Uludağ Üniversitesi Öğretimi Üyesi, Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi Misafir Öğretim Üyesi

Dilşad KELEŞ, Bursa Uludağ Üniversitesi Doktora Öğrencisi

“Bir Sivil Toplum Kuruluşu ya da Baskı Grubu Olarak Ahilik”

Öğr. Gör. Rahmi ŞEYHOĞLU, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Zile Meslek Yüksekokulu,

“Osmanlı Döneminde Şam Ahilik Teşkilatı”

Dr. Sawsan Agha KASSAB, Lübnan Üniversitesi

“Tüketicinin Korunması, Haksız Rekabetin Önlenmesi Ve Tacirler Arasındaki İhtilafların Çözümünde Ahilik Kurumu Bir Model Olabilir mi?”

Prof. Dr. Şahin AKINCI, İstanbul Ticaret Üniversitesi, Hukuk Fakültesi

Ara (5 dk)

Oturum: İş ve Ticaret Tarihi Açısından Ahilik

Moderatör: Prof. Dr. Necdet ŞENSOY

Saat: 11.40-12.50

“Ahilik Teşkilatı'nın İlk Nüvesi: Medine Pazarı”

Dr. Öğr. Üyesi Recep ERKOCAASLAN, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

“Ghazali and Craftsmen Institute of Ahis”

Davronbek Hoshimovich Kodirov, PhD Student in Bukhara State University

“Ahilik ve İslami İktisad Tecrübesinden Günümüz Sivil Toplum Örgütlerine Değer Temelli Bir Kurumsal Model Önerisi”

Nurhan KELEŞ, Sakarya Üniversitesi, SBE, İslam Ekonomisi ve Finansı Bölümü

“Osmanlı’da Esnaf Teşkilatının Teşekkülü ve Tarihsel Süreçteki Dönüşümü”

Prof. Dr. Celalettin VATANDAŞ, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi

Doç. Dr. Saniye VATANDAŞ, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi

“Sosyal, İktisadi ve Öğrenen Örgüt Yönü ile Ahiliği Yeniden Okumak”

Prof. Dr. Çetin BEKTAŞ, Prof. Dr. İlhan EROĞLU

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Ara (5 dk)

Oturum: Ahilik Anlayışı Işığında Hayata Bakış

Moderatör: Prof.Dr. Nazım EKREN

Saat: 12.55-14.10

“Ahiliğe ve Günümüze Yeni Bir Gözden Bakmak: Dirlik Yaklaşımı”

Dr. Ahmet Coşkun, Dr. Ömer Emeç

Erciyes Üniversitesi

“24 Numaralı İstanbul Kadı Sicili (h. 1138-1151/m.1726-1738) Işığında Lonca/Esnaf ve Zanaatkâr Nizamı”

Prof. Dr. Ayhan Ceylan

İstanbul Ticaret Üniversitesi Hukuk Fakültesi

“Bacıyan-ı Rum (Anadolu Ahi Meslek Kadınları) Birliğine İlişkin Analitik Bir Yaklaşım”

Dr. Ali MAZAK

“Sosyal Kurum Olarak Mahalle Bakkalları: Sosyo-Ekonomik Açıdan Dönüşümün Anatomisi”

Dr. Öğr. Üyesi Hakan KALKAVAN, İstanbul Medipol Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Halim BAŞ, İstanbul Medipol Üniversitesi

“Anadolu’nun Manevi Mimarlarından Ahi Evran”

Dr. Şakir Diclehan

Kapanış Bildirisi

<http://ahilik.ticaret.edu.tr>

Önemli Hatırlatma: Üniversitemize HES Kodu ile giriş yapılmaktadır. Yüz yüze bölümüne geleceklerin dikkatine sunulur.

Dijital Mecra Linkleri

Duyuru Linkleri

- <https://ticaret.edu.tr/uluslararasi-ahilik-anlayisi-ile-hayata-dokunus-sempozyumu/>
- <https://ticaret.edu.tr/liderlik-ve-girisimcilik-uygulama-ve-arastirma-merkezi/2021/09/13/uluslararasi-ahilik-anlayisi-ile-hayata-dokunus-sempozyumu/>
- <https://ticaret.edu.tr/liderlik-ve-girisimcilik-uygulama-ve-arastirma-merkezi/2021/09/13/uluslararasi-ahilik-anlayisi-ile-hayata-dokunus-sempozyumu/>
- <https://ticaret.edu.tr/islam-ekonomisi-ve-ekonomik-sistemler-uygulama-ve-arastirma-merkezi/2021/10/11/27-28-ekimde-uluslararasi-ahilik-anlayisi-ile-hayata-dokunus-sempozyumu-gerceklestirilecek/>
- <https://ticaret.edu.tr/islam-ekonomisi-ve-ekonomik-sistemler-uygulama-ve-arastirma-merkezi/2021/10/11/27-28-ekimde-uluslararasi-ahilik-anlayisi-ile-hayata-dokunus-sempozyumu-gerceklestirilecek/>
- <https://istanbul.ticaret.gov.tr/haberler/uluslararasi-ahilik-anlayisi-ile-hayata-dokunus-sempozyumu-27-28-ekim-october>
- <http://ahilik.ticaret.edu.tr>
- <https://ticaret.edu.tr/liderlik-ve-girisimcilik-uygulama-ve-arastirma-merkezi/en/2021/09/29/international-symposium-on-touching-life-with-akhi-order/>

Sosyal Medya Linkleri

- https://www.instagram.com/p/CU674TWgyho/?utm_medium=copy_link
- https://twitter.com/ticaretedutr/status/1453254579236360194?t=2DXXcs8uOVgv7_e56c9GFg&s=19
- <https://twitter.com/ticaretedutr/status/1447872009329913859?t=ZyVaD3bgotCp1yYjQYjkZw&s=19>
- <https://twitter.com/ticaretedutr/status/1428701603138244613?t=Vqt6k1idaMye8N474nU0iw&s=19>

YouTube Yayın Linkleri

- <https://www.youtube.com/watch?v=fOE70pifd0I>
- <https://www.youtube.com/watch?v=p6HSxvT5DRA&t=173s>
- <https://www.youtube.com/watch?v=rWRL4sTYzg>
- <https://www.youtube.com/watch?v=DEn-qvNMvdw>
- https://www.youtube.com/watch?v=WPwg_tBESsQ
- <https://www.youtube.com/watch?v=ZqmrEgNzfio>

ÖNSÖZ

UNESCO 40. Genel Konferans kararıyla 2021 yılı için ülkemizin önerisi Kuzey Makedonya ve Romanya'nın desteğiyle İran ve Azerbaycan ile ortak dosya olarak **Ahi Evran'ın Doğumunun 850. Yıl Dönümü** UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri Programına alınmıştır¹.

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı'nın Şubat 2021 tarihli Genelgesi ile de 2021 yılının "**Ahi Evran Yılı**" olarak Sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın himayelerinde ulusal ve uluslararası etkinliklerle anılması kararlaştırılmıştır².

Bu kapsamda İstanbul Ticaret Üniversitesi Rektörü sayın Prof. Dr.Yücel Oğurlu'nun önerileriyle Üniversitemizin iki Uygulama ve Araştırma Merkezi işbirliği yaparak, 27 Ekim 2021 tarihinde yüz yüze ve 28 Ekim 2021 tarihinde online olmak üzere iki gün süren **Uluslararası "Ahilik Anlayışı ile Hayata Dokunuş" Sempozyumu'nu (International Symposium on "Touching Life with Akhi Order")** gerçekleştirmiş oldu.

Organizasyon komitesini konunun uzmanlarından olan İslam Ekonomisi ve Ekonomik Sistemler U.A.M. yönetim kurulu üyesi sayın Dr.Öğretim Üyesi Hüseyin Arslan yönetti. Ahiliğin ekonomi ve ekonomi tarihi alanı yanında insan davranışları, örgüt ve liderlik konularını kapsıyor olması bağlamında Üniversitemizin Liderlik ve Girişimcilik U.A.M. müdürü sayın Prof. Dr. Yusuf Balcı bizzat tebliğ sunarak katkı yaptı ve hazırlıklara destek oldu. Sempozyumumuza yurt içinden ve yurtdışından birçok üniversite ve kuruluş logolarını koyarak katıldılar. Hepsine müteşekkirimiz:

Ahmet Yesevi Üniversitesi-Türkistan / Kazakistan, Uluslararası Saraybosna Üniversitesi-Bosna – Hersek, Institute of Islamic Banking and Finance of International Islamic University Malaysia (IIUM)- Malezya, Azerbaycan Devlet Ekonomi Üniversitesi- Azerbaycan, Akademia WSB University- Polonya, University of the Azores –Portekiz ve Grupo Unis- Brezilya

Ayrıca T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, T.C. Ticaret Bakanlığı İstanbul İl Ticaret Müdürlüğü, İstanbul Ticaret Odası (ITO), Müstakil Sanayici ve İş Adamları Derneği (MÜSİAD), İstanbul Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği (İSTESOB) sempozyuma destek verdiler. Kendilerine teşekkür ederiz.

¹ UNESCO Türkiye Millî Komisyonu, Haberler, 22-02-2021

² 20 Şubat 2021 tarih ve 31401 sayılı Resmî Gazete

Üniversitemizin U.A.Merkez sekreteralarının ve Kurumsal İletişim ekibinin etkinliğin gerçekleşmesinde değerli katkıları oldu.

Etkinlik sonrası ilk yayın olacak olan bu “Özetler Kitabı” da onların teknik desteğiyle hazırlandı.

Açılış oturumunda İstanbul Ticaret Odası’nı yönetim kurulu başkan yardımcısı, Ticaret Bakanlığı’nı İstanbul Ticaret İl Müdürlüğü’nü, şube müdürü temsil ettiler. Kurumsal destekleri için müteşekkirimiz.

Sempozyum sırasında yapılan oturumlara başkanlık yaparak etkinliğimizi onurlandıran ve bilimsel tartışmaları zenginleştiren değerli hocalarımızın her birine ayrı ayrı teşekkür ederiz.

Elbette asıl teşekkürümüz bildiri sunarak sempozyumun ortaya çıkmasını sağlayan bilim insanlarıdır. Emeklerine sağlık.

Bu kitapta sunulan 35 bildiri özeti okuyuculara konu ve etkinliğin kapsamı hakkında ön bilgi sunma amacını taşımaktadır. Bildirilerin tam metni daha önce duyurulduğu üzere 01 Aralık 2021 tarihinde elektronik kitap olarak yayımlanacaktır.

İstanbul Ticaret Üniversitesi youtube kanalında her an izlemeye hazır bulunan canlı konuşma ve sunumlara bu “Özetler Kitabı” bir rehber işlevi görecek, tam metin bildiriler de yayımlandığında projemiz tamamlanmış olacaktır.

Saygılarımızla,

Sempozyum Düzenleme Kurulu

FOREWORD

The 850th anniversary of the birth of Ahi Evran has been included to the Commemorations and Celebrations Program of UNESCO for the year 2021³. Also, Presidency of the Turkish Republic announced the year 2021 as “Ahi Evran Year” by a decree published in the Turkish Official Gazette⁴.

In this context, two Research Centers of Istanbul Commerce University came together to organize an international symposium by wish of the Rector of the University. Hence, the “*International Symposium on "Touching Life with Akhi Order"*” is realized on 27th and 28th of October 2021, first day face to face and second day on-line.

The organizing committee is chaired by an expert on this field, Assistant Prof. Dr. Hüseyin Arslan who is a member of the board of directors of Research Center for Islamic Economics and Economic Systems in Istanbul Commerce University. The director of Research Center for Leadership and Entrepreneurship, Prof. Dr. Yusuf Balcı supported the preparations both in organizational and academic affairs, and he contributed to the symposium by presenting a paper and presenting the conclusions at the end of the Symposium.

Seven universities from other countries contributed to our symposium, which are:

Ahmet Yesevi University from Turkistan / Kazakhstan

International University of Sarajevo from Bosnia and Herzegovina

Institute of Islamic Banking and Finance of International Islamic University Malaysia (IIUM) from Malaysia

Azerbaijan State University of Economics from Azerbaijan

Akademia WSB University from Poland

University of the Azores from Portugal

Grupo Unis from Brazil

Also Republic of Turkey-Ministry of Commerce, Istanbul Chamber of Commerce, Presidency of the Republic of Turkey-Directorate of State Archives, Independent Industrialists and Businessmen's Association (MUSIAD), Istanbul Union of Craftsmen and Artisans (ISTESOB) supported the Symposium.

³ UNESCO Türkiye Millî Komisyonu, Haberler, 22-02-2021.

⁴ 20 Şubat 2021 tarih ve 31401 sayılı Resmî Gazete.

Secretariat of our Research Centers and staff of the Corporate Communication Department of Istanbul Commerce University worked very hard for this event and we appreciate their endeavor.

We express our gratitude to each and every participant, especially to the academics who presented a paper, also to those who honored the symposium by chairing the sessions.

This book, containing the abstracts of the papers presented, aims to introduce the theme and contents of the Symposium. Full texts of the papers will be published electronically in December 2021, as has been announced on the Call for Papers Announcement.

This “*Abstracts Book*” will serve as a guideline for the records of live event which are available in the youtube channel of Istanbul Commerce University. The Project will be completed when the “*Proceedings Book*” is published.

Symposium Organizing Committee

SEMPOZYUM SONUÇ BİLDİRİSİ

Değerli Hocalarım, değerli katılımcılar,

İki gündür (27-28 Ekim 2021) yüz yüze ve on-line olmak üzere yoğun bir şekilde devam eden **Uluslararası "Ahilik Anlayışı ile Hayata Dokunuş" Sempozyumu'nun (International Symposium on "Touching Life with Akhi Order")** sonuna gelmiş bulunuyoruz. Bugün de sabahtan itibaren hiç ara vermeden oturumlarımız devam etti. Çok değerli konuşmacılar tarafından çok önemli konulara temas edildi. Bunları günün sonunda özetlemek -takdir edersiniz ki- çok da kolay olmasa gerek. Günde dörder oturumdan 2 günde 8 oturumda 35 tebliğ sunuldu. Tüm tebliğ sunan ve diğer katılımcılara, açılıшта konuşma yapan ve diğer katkıda bulunanlara, oturum başkanlarına, özlediğimiz şekilde Üniversitemizin Konferans Salonunda fiilen ve on-nline katılanlara teşekkür ederiz. Ayrıca Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı da değerli bir tebliğcinin yanında, Konferans Salonumuzun fuayesinde yer alan, Ahilik ile ilgili arşiv belgelerinden oluşan güzel bir sergi ile destek verdi. İlgiyle izlendi. Kendilerine teşekkür ederiz.

Malumlarımız, 2021 yılı Birleşmiş Milletler tarafından dünyada, Cumhurbaşkanlığımız tarafından da Türkiye’de Ahilik Yılı olarak ilan edildi. Biz de İstanbul Ticaret Üniversitesi olarak, hem bu anlamda geçmişe vefa, hem de tarihe damga vurmuş böylesine önemli bir müesseseyi daha iyi anlayarak günümüz ve gelecek için dersler çıkarmak bakımından Rektörlüğümüzün inisiyatifıyla bu uluslararası sempozyumu düzenleme kararı aldık. Sempozyumun düzenlenmesini, müdürlüğünü Prof. Dr. Necdet Şensoy'un yaptığı İslam Ekonomisi ve Ekonomik Sistemler Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ARSLAN'ın Düzenleme Kurulu Başkanlığında, bu merkez ile birlikte şahsımın müdürlüğünü yürüttüğü Liderlik ve Girişimcilik Uygulama ve Araştırma Merkezi olarak üstlendik. Gayet verimli ve başarılı bir şekilde gerçekleşen Sempozyumumuzu, Uluslararası Ahmet Yesevi Üniversitesi, Uluslararası Saraybosna Üniversitesi (IUS), Malezya, Azerbaycan, Özbekistan, Kazakistan, Polonya, Portekiz, Kanada, ABD gibi ülkelerden üniversitelerin, MÜSİAD, İSTESOB (İstanbul Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği) ve İstanbul İl Ticaret Müdürlüğü de paydaşlar olarak desteklediler; web sitelerinde de etkinliğini paylaşan bu kurumlara müteşekkirimiz. Ayrıca temel paydaşlarımızdan olan ITO’ya, hem protokol konuşmacısı hem de panelist olarak yer alan ITO Başkan Vekili Dr. İsrail Kuralay’a da teşekkür ederiz. Bu vesileyle, bütün bu süreçte her türlü desteği veren başta Rektörümüz Prof. Dr. Yücel Oğurlu olmak üzere İşletme Fakültesi Dekanımız Prof. Dr. Ömer Torlak’a, Genel

Sekreterliğimize ve her iki merkezimizin çalışanlarına, idari ve teknik personelimize ve yine başta bu süreçte gecesini gündüzüne katarak çalışan Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Arslan ve Prof. Dr. Necdet Şensoy olmak üzere burada isimlerini zikretme fırsatım olmayan hocalarımıza ve emeği geçen herkese teşekkür ederiz.

Ahilik anlayışını çeşitli yönleriyle ele alan ve hayata neler katabileceğini dile getiren 35 dopdolu tebliği İstanbul Ticaret Üniversitesi youtube kanalından iki günlük ayrı kayıtlarla dinlemek ve istifade etmek mümkündür. Ayrıca bu tebliğlerin özetini de inşallah en kısa sürede yayımlayacağız.

Uluslararası Ahilik Sempozyumu'nda çok değerli konuşmacılar tarafından önemli konulara temas edildi. Şahsen ben çok istifade ettim. Bunları 2. günün sonunda özetlemek -takdir edersiniz ki- çok da kolay olmamakla birlikte öne çıkan bazı hususları vurgulamak istiyorum. Bilindiği üzere Ahilik, özünü İslam dininden, öğretisinden ve değerlerinden alan, Anadolu'da vücut bulmuş, ekonomik hayatı, meslekleri ve tüm hayatı, ekosistemi düzenleyen, çevreleyen bir mesleki-ekonomik, toplumsal yapılanmadır. Fütüvvetnamelerden itibaren askeri, siyasal, hukuki boyutları da görülmektedir. Ahilik müessesesi, 13. yy.'dan 19. yy.'a, Orta Asya'dan Balkanlara geniş bir coğrafyada etkin olmuş ve bu yapının ve kültürün izleri günümüzde de bu coğrafyada görülmektedir. Bunları başlıklar itibarıyla ifade edersek;

Ahiliğin değerler boyutu ve değerlerin bu yapı içinde hayata, ekonomik hayata ve insana başarıyla yansması ve neticede bu değerleri benimsemiş, özümsemiş, bunları davranışlarına yansıtan ahlakta insanlar Ahiliğin esasını oluşturmaktadır.

Ahilik yapısı içinde meslek bilinci, mesleki etik, ahlak, din, dîni kurallar, ibadet, tasavvuf önemli olup, zaviyelerin de bu yapıda önemli rolü bulunmaktadır.

Ahilikte meslek-sanat iç içedir. Bu yapıda meslek edinmek ve yeni nesillere iş ve meslek edindirmek neslin, toplumun ve devletin sürdürülebilirliği için elzemdir.

Ahilik anlayışında ahlak bütüncül bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Burada hayatın tevhid ilkesine dayandırılması esastır. Bu bütüncül yapı içinde ahlak, işin ötesinde çok daha geniş bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Böylece "iş/özel hayat - sosyal hayat" segmentasyonu, farklılaşması, çatışması ve işte yabancılaşma olmaksızın etkin bir ahlaki yapı ortaya çıkmıştır. Neticede mutlu, başarılı ve dingin bireyler ve toplum tesis edilebilmiştir.

Ahilik kültürü içinde liderlik rol model kavramları önemlidir. Bu anlamda her mesleğin bir rol modeli bulunmakta olup bunların çoğunu peygamberler teşkil eder. Ahilik yapısı içinde ahlaki norm ve değerlerin insana ve hayata geçmesinde eğitim sadece bilgi ile sınırlı olmayıp, bu

hiyerarşi içinde üst kategorilerin modern anlamda liderlik fonksiyonu ve özellikle ustaların hâl ile örnek olarak rol model fonksiyonları öne çıkmaktadır. Ahilikteki liderlik modeli altındakileri koruyan, çatışmayan, öğreten ve destek olan “babacan liderlik” modeline uygundur.

Ahilik, örgütsel yapısı sürdürülebilir ve etkin bir sosyal model olarak karşımıza çıkmaktadır. Ahiliğin kurucusu Ahi Evran’ın Hanımı Fatma Bacı tarafından kurulan Bâceyan-ı Rum teşkilatı kadınların ekonomik ve sosyal hayata katılımının tarihteki en güzel örneklerinden birini oluşturmaktadır.

Ahilikte kalite ve standartlar çok önemli olup, denetim ve özdenetim mekanizmaları başarılı şekilde uygulanmıştır. Günümüzde özellikle son 20 yıldır önemi gittikçe artan devletin düzenleyici ve denetleyici rolünün Ahilik siteminde başarılı şekilde uygulandığı görülmektedir. Ahilik, günümüzde de önemi gittikçe daha fazla anlaşılan ekonomik-sektörel kümelenmenin en başarılı örneklerini sunmuştur.

Batı’daki işkolu esaslı loncalardan farklı olarak Ahilikte inovasyona, yeniliğe, sınai mülkiyete dayalı bir yapı bulunmaktadır.

Bu yönleriyle Ahilik, bölgesel kalkınma, adil bir paylaşım ve çatışma yerine dayanışmaya dayalı başarılı bir kalkınma modeli oluşturmuştur.

Ahilik müessesesi, oluşturduğu insan yapısıyla ve sistemle İslam ekonomisinin güzel ve başarılı bir örneğini oluşturmuştur.

Tarihimizde yaygın ve etkin olarak yer alan Ahilik ve köklerimizde var olan Ahilik değerlerinden günümüzde de alacağımız çok fazla ders bulunmaktadır:

Her fert ve kesimin insanların kardeşliği ilkesi üzerine zihin dünyasını, hayatını ve ilişkilerini düzenlemesi temel bir ilkedir.

Hayat; dayanışma, yardımlaşma, işbirliği ile birlik ve dirlik sağlanarak daha huzurlu ve müreffeh hale gelebilir.

Hayatın her safhasında evrensel ahlaki ilkeleri davranış ve hayat tarzı olarak geçerli kılmakla salih-temiz fert, toplum ve devlet var olabilir.

Ahlaksız insan ve ahlaksız ekonomik vd. faaliyetler hayata, insanlığa, topluma, devlete, ekolojik dengeye ve sonuç olarak Allah ile insan nesli arasındaki ilişkilere ciddi boyutta zararlar vermektedir.

Topyekûn sağlıklı kalkınma ve gelişme için rol model eğitim- öğretim, sürekli ve teşvik edici öğrenme ortamları gereklidir.

Merhametin, sevginin, şefkatin, hak ve adalet düşüncesinin hâkim olduğu insan ve ekonomik faaliyetler ile sağlıklı ve huzurlu toplumlar oluşabilir.

Üretici-tüketici, satıcının ve diğer tarafların birbirinin hak ve hukukunu, iş ve işlemlerin başından sonuna kadar gözettiği bir insan, ekonomi ve toplum modelinde kalkınma, adalet, huzur ve barış olur.

İşçi ve işverenin kardeşlik anlayışı ile birbirini koruyup gözettiği, her yönü ile birbirinin gelişmesine önem ve özen gösterdiği iş-çalışma ilişkisi ve çalışma koşulları ile çalışma barışı sağlanabilir.

Çok çalışıp, çok üretip çok kazanmakla birlikte gelir ve servetin az tüketilip ihtiyaçtan fazla kısmın ise daha fazla paylaşıldığı ve bu yolla gelir ve servetin tabana yayıldığı bir yapıya bugün daha fazla ihtiyaç bulunmaktadır.

Sempozyumumuzda da görüldüğü üzere Ahiliğin sosyal güvenlik, tüketicinin korunmasına birçok farklı alanda önemli boyutları bulunmaktadır. Ahilik yılı olan 2021’de, bugün bu uluslararası sempozyumda konumuz “Ahilikle Hayata Dokunuş”tu. O zaman şu soruyu da cevaplandırmamız gerekir: “Geçmişte bu kadar yaygın, uzun süre ve etkin bir şekilde hayatımızda yer alan Ahilik müessesesi günümüze yansiyabilir mi, veya nasıl yansiyebilir?”

Geçmiş yapısıyla sanayi öncesi toplumda vücut bulan Ahiliği bugün ihya etmenin tabii ki imkânı bulunmamaktadır. Ancak, toplumumuzda kökleri sağlam olan ve izleri bugün de görülen Ahiliğin günümüze önemli yansıma potansiyeli bulunmaktadır. Ahlak ve insan her şeyin esasıdır. Önemli olan bugün de geçerli olan, özellikle bilgi toplumunda başarının anahtarı olacağı görülen bu değerlere dönüş, bu değerlerin ihyası, bir başka ifadeyle esasen her zaman geçerli olan Ahilik değerlerinin günümüze yansımasıdır.

Bununla ilgili olarak sempozyumumuzda sunulan tebliğlerde de güzel örnekler gördük. Ahilik değerlerini esas alan günümüzde vakıf yapılanması, ya da geçmişte üretilen bazı ürünlerde kullanılan motiflerin günümüz tasarımına yansıma örneklerine ilişkin ilginç tebliğler bu alanda ufukumuzu açtı.

Yine örnek olarak belirtebiliriz; bugün değinilen, Ahilik yapısında önemli rol alan arabuluculuk ve tahkim sisteminin günümüz hukuk sistemine önemli yansımaları olabilir. Günümüzde mahkemelerin iş yükünün ne kadar yüksek olduğu; hak sahiplerinin, adalet sisteminin işlemeyişinden ya da yavaş işleyişinden nasıl mağdur olduğu hepimizin malumu. Buna karşı yıllardır devlet (günümüzde ABD’de işlerliği daha etkin olan) yargıya gitmeden ihtilafların yerinde çözüldüğü bir arabuluculuk ve tahkim sistemi oluşturmaya çalışmakta. Oysa Ahilik

sisteminde bunun en etkin ve yaygın uygulamalarını görmekteyiz. Bunun yansımaları kısmen günümüzde dahi görülmektedir. Dünyanın en fazla ziyaret edilen çarşısı olan Kapalıçarşı'daki kuyumcu esnafı -ki iştiğal konusu maddi olarak en değerli ticaret konusudur- hâlâ söze dayanarak işlem yapar ve ihtilafları da büyük ölçüde kendi aralarında arabulucu-hakem eliyle çözer. Kısaca ifade etmek gerekirse, bu değerler ve sistemleri özümüzde barındırmaktayız ve izlerine günümüzde de rastlamak mümkün.

Sunumlardan da anlaşılacağı üzere bir toplumun başarısı, değerlerini insan yapısına, topluma, kurumlarına ve sistemlerine yansıtabilmesine bağlıdır. İki günlük Sempozyumumuzda görüldüğü üzere geçmişimizde Ahilik müessesesi bunu başarıyla gerçekleştirebilmiştir. Bugün yapmamız gereken, öncelikle Ahilik değerlerini ve ahlakını günümüze taşımak, ihya etmek ve bilgi toplumunda bu değerlerle, kimlikle hayatı, ekonomiyi, toplum ve sistemlerimizi oluşturmaktır. Bu doğrultuda, bulunduğumuz, iştiğal ettiğimiz alanlarda taş üstüne taş koyarak bir inşa, imar, yeni bir mimari ve ihya çalışma ve gayreti içinde olmaktır.

Son olarak şunu ifade edeyim: Bugün Türkiye Cumhuriyetinin 98. yılını kutluyoruz. Uluslararası Ahilik Sempozyumumuzun da aynı tarihlere gelmesi de daha anlamlı oldu. Her ne kadar günümüzde bir buçuk asırdan fazla bir süredir değerlerimiz tahribata uğramış olsa da, bir kimlik bunalımı yaşasak da toplum ve devlet olarak Anadolu merkezli 1000 yıllık varlığımızın, Selçuklu'nun, Osmanlı'nın, kadim medeniyetimizin devamıyız. Bu ruhu, Ahilik değerlerini yaşatmak ve geleceğe taşımak bu coğrafyanın ve Millet'in doğal misyonudur.

Sözlerimi, büyük şair Yahya Kemal'in Ziya Gökalp'e cevaben söylediği şu sözlerle tamamlıyorum:

Ne harâbî, harâbâtıyız... KÖKÜ MAZİDE YATAN ÂTİYİZ...

Herkese tekrar teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

Sempozyum Düzenleme Kurulu

İKİ NASS BİR KIYAS ÜZERİNDEN AHİLİĞİN AMAÇ VE MAHİYETİ

Abdulhamit BİRİŞİK*

ÖZET

Ahî Evran ismiyle meşhur Şeyh Nasîrüddin Mahmûd (ö. 1262) tarafından sistematik kuruluşu gerçekleştirilen Anadolu Ahîliğinin yüce kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'den, Resûlullah (s.a.) Efendimizin hayatından-sözlerinden ve Asr-ı Saâdet'te dayanakları vardır. Kur'ân-ı Kerîm'in sûrelerinden birisi de alış-veriş ve ticarete karşı tarafa küçük mağduriyetler yaşatmak anlamında kullanılan *tatfiften* bahseden el-Mutaffifin sûresidir. Bu sûrede ticari hayat içinde bulunup kendi merkezci davranarak başkalarından küçük çaplı basit menfaatler elde etmeye ve haksız kazanç temin etmeye meyyal olan kişiler en üst perdeden ayıplanmış ve cehennem ile tehdit edilmiştir. Resûlullah (s.a.) efendimiz ise “*Allah Teâlâ sizden birinizin bir iş yaptığı zaman, onu sağlam (güzel) yapmasını ister-sever.*” buyurarak herkesin işini en güzel şekilde yapmasını tavsiye etmiştir. Yine Allah Resûlü kişinin çalışıp çabalamasını istemiş ve en hayırlı kazancın kişinin kendi eli ile helal yoldan kazandığı kazanç olduğunu bildirmiştir. İslam toplumunun neşv-ü nemâ bulduğu Medine’de Hz. Peygamber’in (s.a.) yaptığı ilk işin Mekkeliler ile Medineliler (Muhacir-Ensar) arasında kardeşlik ilan etmesi (muâhât) ve onları bir beden gibi yapması olduğu bilinmektedir. İşte bu da Âhiliğin bir başka güçlü dayanağı şeklinde yorumlanabilir.

Bu bildiride öncelikle Mutaffifin sûresindeki bir âyet grubunu, yukarıda geçen hadisi ve Medine İslâm kardeşliğinin (uhuvvet/ahilik) ete kemiğe büründüğü şekil olan muâhâtı konuşacağız. Ardından bunların insanlığa ne gibi prensipler getirdiğini ve bunların İslâm toplumunda nasıl bir değişim ortaya çıkardığını tartışacağız. Son olarak da bu nassların ve esasların Anadolu Ahîlik teşkilatının kurulması ve uzun yıllar işleme için nasıl bir temel teşkil ettiğini gözden geçireceğiz. Bildiri daha çok düşünce ve yorum yoğunluklu olacak ve bu çerçevede söz konusu dinî nasslar ve Medine İslâm kardeşliği ayrıntılı olarak yorumlanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kur'ân, Hz. Muhammed, Medine, muâhât, Ahîlik

* Prof. Dr., Marmara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi. E-Mail: abdulbir@marmara.edu.tr

THE PURPOSE AND NATURE OF AKHISM ON TWO NASS AND ONE QIYAS/REASONING

Abdulhamit BİRİŞİK*

ABSTRACT

The Anatolian Ahilik (Akhism), which was systematically founded by Sheikh Nasîrüddin Mahmud (d. 1262), who is famous with the name Ahi Evran, has its foundations in our supreme book, the Qur'an, the life and words of the Messenger of Allah (pbuh) and in the lifetime of Muhammad (pbuh). One of the surahs of the Qur'an is al-Mutaffifin, which talks about *tatffif*, which is used in the sense of causing minor grievances to the other party in shopping and trade. During this period, those who were in commercial life and tended to take small-scale benefits from others and gain unfair advantage by acting self-centered were condemned from the highest pitch and threatened with Hell. Rasûlullah (pbuh) said, "When Allah wants one of you to do something, he likes it to do it well." He advised everyone to do their job in the best way possible. Again, the Messenger of Allah wanted a person to work and strive and stated that the best income is the one earned by one's own hands through halal ways. In Medina, where the Islamic community founded, it is known that the first act of the Holy Prophet (pbuh) was to declare brotherhood (muâhât) between the people of Mecca and Medina (Muhajir-Ansar) and to make them like a body. This can be interpreted as another strong pillar of Ahilik (Akhism).

In this paper, first of all, we will talk about a group of verses in the chapter of Mutaffifin, the hadith mentioned above, and the muahât, which is the form in which the Islamic brotherhood of Madina (uhuvvet/ahilik) is embodied. Then we will discuss what principles they brought to humanity and how they brought about a change in Islamic society. Finally, we will review how these texts and principles constitute the basis for the establishment of the Anatolian Ahi Organization and its long-term functioning. The paper will be mostly thought and commentary and in this context, the religious texts and the Islamic brotherhood of Medina will be interpreted in detail.

Key Words: Qur'an, Prophet Muhammad, Madina, muâhât, Akhism

* Prof. Dr., Marmara University, Faculty of Theology. E-Mail: abdulbir@marmara.edu.tr

KURUMLARIN DEĞİŞEN KOŞULLARA GÖRE YENİLENMESİ VE AHİLİK KURUMU

Osman BAYRAKTAR*

ÖZET

Tarihi bir vaka olarak Ahilik Kurumu 13. yüzyılda Ahi Evran tarafından oluşturulmuştur. Ahilik Kurumunun değerler ve teşkilat yapısı olmak üzere iki boyutu bulunmaktadır. Ahi Evran kendi adı ile anılan teşkilatı oluştururken önemli ölçüde Fütüvvet teşkilatının değerlerini esas almıştır. Kökleri itibariyle İslam öncesi Araplara kadar uzanan Fütüvvet Teşkilatı İslam toplumu ile birlikte idealist gençlerin bir araya geldikleri bir kuruma dönüşmüştür. Farklı şehirlerde örgütlenen Fütüvvet teşkilatları Abbâsî Halifesi Nâsır-Lidînillâh'ın katılımı ve sahiplenmesi ile tek bir merkeze bağlı etkili bir güç haline dönüşmüştür. İyi bir medrese ve tasavvuf eğitimine sahip olan Ahi Evran, debbağlık mesleğini öğrendikten sonra Hicaz'a giderek, fütüvvet teşkilatına katılmıştır. Ahi Evran Fütüvvet kurumuna ekonomik bir boyut katarak ilk örneğini Kayseri'de verdiği Ahilik Örgütlenme Modelini ortaya çıkarmıştır. Kayseri'deki başarılı uygulama örneği Selçuklu Sultanı Alâeddin Keykubad'ın da dikkatini çekmiş ve Ahi Evran, Sultan tarafından Konya'ya davet edilmiştir. Ahi Evran sonraki yıllarda Kırşehir'e geçerek örgütlenme modeline vakıf unsurunu da eklemiş, kendi yetkilerini vakıf müteveli heyetine devretmiştir. Anadolu'nun Moğol işgaline maruz kaldığı yıllarda özellikle İç Anadolu şehirlerinde Ahi Teşkilatı toplumsal düzeni sağlayan en önemli kurum olmuştur. Osmanlı Devletinde Ahilik Kurumunun ekonomik işlevleri önemli ölçüde Lonca Teşkilatına geçmiştir. Durağan ekonomik koşulların bir kurumu olan Lonca Teşkilatı kendi döneminde ekonomik yapının kilit aktörlerinden birisidir. Savaşlar ve iç karışıklıklar nedeniyle Osmanlı şehirlerindeki nüfus yapısının değişmesi Lonca Teşkilatı'nın işleyişini zorlaştırmıştır. Sanayi Devriminin ekonomik yapıyı kökten değiştirmesiyle de Lonca Teşkilatı 1839'dan sonra fiilen işlevsizleşerek ortadan kalkmıştır.

Bu bidiride örgütsel ekoloji ve yeni kurumsal kuram bağlamında, Ahilik kurumunun dönemler içinde niçin ve nasıl dönüşüme uğradığı, bu dönüşümü zorlayan etkenler tartışılacaktır. İkinci olarak yine adı geçen kuramlar ışığında Ahilik kurumunun hangi özelliklerinin ve nasıl devam edebileceği olasılıkları tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Fütüvvet, Ahilik, Lonca Teşkilatı, Esnaf Birlikleri, Örgütsel Ekoloji, Yeni Kurumsal Kuram

* Doç. Dr. İstanbul Ticaret Üniversitesi. E-mail: obayraktar@ticaret.edu.tr;

Orcid ID: orcid.org/0000-0003-2502-3578

RENOVATION OF INSTITUTIONS ACCORDING TO CHANGING CONDITIONS AND AKHI ORDER

Osman BAYRAKTAR*

ABSTRACT

As a historical case, the Akhi Order was established in the 13th century by Ahi Evran. The Akhi Order has two dimensions: values and organizational structure. While Ahi Evran was creating the organization named after him, he had taken the values of the Futuwwa organization as a basis. The Futuwwa organization, whose roots date back to the pre-Islamic Arabs, has turned into an institution where idealistic young people come together with the Islamic society. Futuwwa organizations organized in different cities turned into an effective power affiliated to a single center with the participation and ownership of Abbasid Caliph Nasır-Lidînillâh. Ahi Evran, who has a good madrasa and sufi education, went to the Hejaz and joined the futuwwa organization after learning the profession of tanner. Ahi Evran added an economic dimension to the Futuwwa institution and revealed the Ahi Organization Model, the first example of which was given in Kayseri. The successful application example in Kayseri attracted the attention of Seljuk Sultan Alaeddin Keykubad and was invited to Konya. In the following years, Ahi Evran moved to Kırşehir and added the foundation element to the organizational model and transferred his powers to the foundation board of trustees. In the years when Anatolia was exposed to the Mongol occupation, the Akhi Organization was the most important institution that provided social order, especially in the cities of Central Anatolia. The economic functions of the Akhi Institution in the Ottoman State were transferred to the Guild Organization to a significant extent. Unlike the Akhi Organization, the bureaucratic control over the Guild Organization is more. The Guild Organization, which is an institution of stagnant economic conditions, was one of the key actors of the economic structure in its period. The change in the population structure in Ottoman cities due to wars and internal turmoil made the functioning of the Guild Organization difficult. With the Industrial Revolution radically changing the economic structure, the Guild Organization actually became dysfunctional and disappeared after 1839.

In this paper, in the context of organizational ecology and new institutional theory, why and how the Ahi organization has been transformed over time, and the factors that force this transformation will be discussed. Secondly, in the light of the aforementioned theories, the characteristics of the Ahi-Order and the possibilities of how it can continue will be discussed.

Keywords: Futuwwa, Akhi Institution, Guild Organization, Craftsmen's Unions, Organizational Ecology, New Institutional Theory.

* Assoc. Prof. Dr. İstanbul Commerce University. E-mail: obayraktar@ticaret.edu.tr;

Orcid ID: orcid.org/0000-0003-2502-3578

AHİLİK ÜRETİM MODELİNİN ÇAĞA SUNULACAK BİR ALTERNATİF OLMA İMKANI VE PİYASA AHLAKININ DEĞİRMENİNE SU TAŞIMA TEHLİKESİ

Şefik MEMİŞ*

ÖZET

Âşıkpaşazâde, Tarih-i Âl-i Osmân'da “Ve hem bu Rûm'da dört taife vardır, kim müsafirler içinde anılır. Biri Gâziyân-ı Rûm, biri Âhiyân-ı Rûm, biri Abdalân-ı Rûm ve biri Bâciyân-ı Rûm...” bilgisini verirken, Osmanlı İmparatorluğunun dört sütun üzerinde yükseldiğini belirtmenin ötesinde bu coğrafyada Osmanlı öncesi mevcut olan devletlerin de bu yapılarla birlikte var olduğuna işaret ediyordu. Bununla beraber Türklerin Orta Asya'dan Batı'ya doğru yolculukları esnasında ama özellikle Selçuklu ile Osmanlı'da devletin sadece fütuhatla değil fütüvvetle de kaim olduğunu bildiriyordu. Dolayısıyla her iki devletin mevcudiyetinin teminatı olan unsur; askerî güç kadar ve belki ondan daha fazla, orta sınıf esnafı derleyip toparlayan üretim gücünü ifade eden Ahiyân-ı Rum'du, ahilerdi.

Ahilerin en başat özelliği, yaşadıkları kasaba, şehir ya da bölgede, ihtiyaç duyulan üretimi yaparken üretim biçimini oluşturanın hayat tarzlarını oluşturan inançları olmasıydı. Aslında ahilerin üretim sırasında uyması gereken spesifik bir ilkeler bütünü yoktu. Onların tek reçetesi, karakterlerini oluşturan, yaşama biçimlerinin ayrıntılarını düzenleyen, diğer insanlar ve cümle “mahlukat” ile münasebetlerini şekillendiren Müslümanlık umdeleri idi. Üretimi biçimlendiren, çok kazanma arzusu karşısında insanları aldatmaktan onları alıkoyan, üretimin niceliğini ve niteliğini toplumun yeter düzeyde tüketim ihtiyacının karşılanması ile sınırlandıran, ürünün kalitesini teminat altına alan şey; dinin ilkeleri ve etik anlayışıyla belirleniyor, bu da deyim yerindeyse sistematik bir fütüvvet manifestosuna dönüşüyordu. Bir diğer ifadeyle Ahilik üretim sistemi, sınaî üretim ve irfanî eğitimi bütünleştiren bir niteliğe sahipti, kaynağı da ilahiydi.

Osmanlı'nın ekonomik yapısını inşa eden, devletin tebaasının refahını sağlayan Ahilik sisteminin neşvü nema bulduğu dönemler, devletin genişleyip büyüdüğü devirler oldu. Yine bu zamanlar, Avrupa'nın Orta Çağ'ın sağladığı birikimlerle Yeni Çağ'a girmekte olduğu vakitlerdi. Yeni Çağ'ın insan merkezli medeniyet anlayışı Sanayi Devrimi ile birlikte yeni üretim tarzını ve yeni toplum yapısını oluşturuyordu. Bu süreçte yaşanan devrim gibi

* Doç. Dr. İstanbul Ticaret Üniversitesi.

E-Posta: sefikmemis@yahoo.com, smemis@ticaret.edu.tr ORCID: 0000-0002-6926-2215

THE POSSIBILITY OF THE PRODUCTION MODEL OF AKHI ORDER TO BE AN ALTERNATIVE TO THIS ERA AND THE RISK OF PLAYING INTO THE HANDS OF MARKET ETHICS

Şefik MEMİŞ*

ABSTRACT

Âşıkpaşazâde states the following in Tarih-i Âl-i Osman (History of Ottomans): “And there are four groups in Anatolia that are mentioned among guests. One of them is Warriors of Anatolia; another one is Akhis (Brothers) of Anatolia; another one is Dervishes of Anatolia and the other one is Sisters of Anatolia...” Thus, he does not only state that the Ottoman Empire was built on four pillars but also points out that the states existing there before the Ottoman Empire existed together with those structures. He also states that during the journey of Turks from Central Asia to the West, especially in the Seljuk State and Ottoman Empire, the state was strong not only through conquests but also futuwwa. Therefore, the element that guaranteed the existence of both states was Akhis of Anatolia, which organized the middle-class artisans and shopkeepers and which indicated production.

The most dominant feature of Akhis was that while they were producing the products needed in the town, city or region they lived in, what formed the way of production was their belief, which was their lifestyle. Actually, there was no specific set of principles that Akhis had to follow during production. Their only prescription was the principles of Islam, which formed their characters, regulated the details of their lifestyle, and shaped their relations with other people and all "creatures". What shaped the production, prevented them from deceiving people in the face of the desire to earn a lot, limited the quantity and quality of production with meeting the consumption needs of the society at a sufficient level, and ensured the quality of the product was determined by the principles and ethical understanding of the religion, which was transformed into a systematic futuwwa manifesto, so to speak. In other words, Akhi order production system had a quality that integrated industrial production and wise education; and its source was divine.

The periods when Akhi order system, which built the economic structure of the Ottoman State and ensured the welfare of the citizens of the state, flourished were the periods when the state

* Assoc. Prof. Dr., İstanbul Commerce University.

E-Mail: sefikmemis@yahoo.com, smemis@ticaret.edu.tr ORCID: 0000-0002-6926-2215

ON ALTINCI YÜZYIL BAŞLARINA AİT ESNAF KANUNNAMESİNDEKİ BETİMLEMELERLE ZAMANIN BURSA ESNAFI VE ÇALIŞMA HAYATI

M. Bedri Mermutlu*

ÖZET

Osmanlı Devleti'nin yükseliş sürecinin doruğunda olduğu on altıncı yüzyıl başlarında klasik ekonomik faaliyetlerin en iyi gözlenebileceği şehirlerin başında Bursa gelmektedir. Ülkenin en gelişmiş ticaret ve üretim merkezlerinden biri olan Bursa şehrinin o yıllardaki çalışma hayatına ışık tutan metinlerden biri Bursa'daki "ehl-i hirefe müteallik" tafsilatlı bir kanunname'dir. II. Bayezid zamanında hazırlanan ve uzun zaman yürürlükte olan bu kanunnamenin içerdiği hususlar dönemin çalışma hayatı üzerine zengin veriler sunmaktadır. Esnaf temsilcileriyle yapılan görüşmelerin tanıklığına da yer verilen paragraflar devrin çalışma hayatının canlı sayfalarını teşkil etmektedir. Ticareti ve üretimi yapılan emtiyaya ait fiyatlama Kanunname'nin ana teması olmakla birlikte hammadde tedarik zincirindeki sıkıntılar ve muhtesiplerin görev ihmalleri ya da suistimalleri de teftişler sırasında tespit edilen ve düzeltilmesi istenen hususlar arasındadır. Bu kanunnameyi, on altıncı yüzyıldaki Bursa şehrinin başlıca esnaf kollarının faaliyetlerinin yakından izlenerek esnafın ve tüketicinin sorunlarının sergilendiği bir metin olarak okumak mümkündür.

Anahtar kelimeler: Esnaf, Kanunname, Bursa

* Doç. Dr., İstanbul Ticaret Üniversitesi. E-Mail: mbmermutlu@ticaret.edu.tr;

ORCID: 0000-0001-7155-0964

ARTISANS,SHOPKEEPERS AND WORKING LIFE OF BURSA ACCORDING TO THE DESCRIPTIONS IN THE CODE OF LAWS OF THE EARLY SIXTEENTH CENTURY

M.Bedri Mermutlu*

ABSTRACT

Bursa is one of the cities where classical economic activities could be best observed at the beginning of the sixteenth century, when the rise of the Ottoman State was at its peak. One of the texts shedding light on the working life of the city of Bursa, which was one of the most developed trade and production centers of the country, in those years is a detailed code of laws “related to the artisans and shopkeepers” in Bursa. The issues included in this code of laws, which was prepared during the reign of Sultan Bayezid II and which had been in force for a long time, provide rich data on the working life of the period. The paragraphs that also include the testimonies of the interviews with the representatives of artisans and shopkeepers form the lively scenes of the working life of the period. Although the pricing of the traded and produced commodities is the main theme of the code of laws, the problems related to the raw material supply chain and the negligence or abuse of duty of the municipal police are among the issues determined during inspections and demanded to be corrected. It is possible to read this code of laws as a text in which the problems of artisans and shopkeepers, and consumers are shown by closely following the activities of the main branches of artisans and shopkeepers of the city of Bursa in the sixteenth century.

Keywords: Artisans and Shopkeepers, Code of Laws, Bursa

* Assoc. Prof. Dr. İstanbul Commerce University. E-Mail: mbmermutlu@ticaret.edu.tr;
ORCID: 0000-0001-7155-0964

AHİLİK PERSPEKTİFİNDE DEPREM VE HAYATA DOKUNUŞ

Gülten Polat*

ÖZET

Ahiliğin temel felsefesi, yardımlaşmadır. Yardımlaşmanın en temel unsuru ise merhamettir. Bilindiği üzere Türkiye bir deprem bölgesidir. Anadolu Bölgesi, tarih boyunca bir çok yıkıcı depreme ev sahipliği yapmıştır. Maalesef bu yıkıcı depremler günümüzde hala devam etmektedir. Bundan dolayı, bir çok yerleşim bölgeleri bu doğal fekaletlerden dolayı yer değiştirmek zorunda kalmıştır. Bu çalışmada, Erzincan, Gölcük ve İzmir bölgesi çalışma alanı olarak seçilmiştir. Gutenberg-Richter bağıntısı dikkate alınarak; çalışma bölgelerinin deprem riskine yönelik istatistiksel analiz yapılacaktır. Bu amaç için, Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü ve T.C. İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Deprem Dairesi Başkanlığı tarafından hazırlanan deprem katalogları birleştirilerek, Gutenberg-Richter bağıntısına en uygun olanı moment magnitudü (M_w) seçilerek depremlerin aletsel olarak kaydedilmeye başlandığı 1900 yılından 2021 yılına kadar $M_w \geq 4$ gerçekleşen deprem verileri kullanılacaktır. Böylece, çalışma bölgelerinin magnitud-frekans ilişkisi, sismik risk ve dönüş periyotları hesaplanacaktır. Bu çalışmada, yıkıcı depremler sonrasında ahiliğin insan hayatına nasıl dokunduğu örnekler üzerinden ayrıca irdelenecektir. Yıkıcı depremlere maruz kalan bu çalışma bölgelerinde, birçok yerleşim alanı bu yıkıcı depremlerden dolayı yer değiştirdiğini görmekteyiz. Bu çalışmada, gözlemlediğimiz en önemli bulgu; toplumun deprem bölgesinde tek bir yürek olup; depremin yaralarını merkezi ve mahalli teşkilatlar ile birlikte beraberce uyum içinde sarılmaya çalışılmış olmasıdır. Bu tek yürek olup yardımlaşmanın en önemli kaynağı ahilik geleneğinin yüzyıllardır Türk toplumunda bir çınar olup büyümesi ve anadolu toprağını verimli hale getirmesinin yansımasıdır.

Anahtar kelimeler: Tarihi depremler, Türkiye, yerleşim bölgesi, nüfus, deprem şiddeti

* Dr., Yeditepe Üniversitesi İnşaat Mühendisliği. E-mail: gulten.polat@yeditepe.edu.tr

ORCID no: 0000-0002-6956-7385

EARTHQUAKE AND TOUCHING LIFE IN THE PERSPECTIVE OF AKHI-ORDER

Gülten Polat⁵

The basic philosophy of Akhism is helping each other. The most basic element of helping each other is compassion. As known, Turkey is an earthquake region. Throughout history, the Anatolian region has hosted many devastating earthquakes. Unfortunately, these devastating earthquakes still continue at the present time. Due to these natural disasters, many residential regions thus had to relocate. In this study, the Erzincan, the Gölcük and the İzmir regions were chosen as the study area. Considering the Gutenberg–Richter (GR) relation, statistical analysis will be made for the earthquake risk of the study regions. For this purpose, at first, earthquake catalogues prepared by the Bogazici University, Kandilli Observatory and Earthquake Research Institute, Regional Earthquake-Tsunami Monitoring Center and Republic of Turkey Prime Ministry Disaster & Emergency Management Authority Presidential of Earthquake Department will be combined. Then, earthquakes of $M_w \geq 4$ from 1900 to 2021 began to be recorded instrumentally will be chosen from this combined catalogue in terms of which is the most suitable for the Gutenberg-Richter relation. Thus, the magnitude-frequency relationship, seismic risk and repeating periods of the study regions will be calculated. In this research, how the Akhism touched human life after devastating earthquakes will also studied separately through examples. In these study areas, which are experienced to devastating earthquakes, we see that many residential regions have been displaced due to these destructive earthquakes. In this study, the most significant finding we observed; is that the society become a single heart in the earthquake zone; the earthquake's wounds were tried to be healed together with the central and local organizations in harmony. becoming one hearth by helping each is the most significant source of the tradition of the Akhism, which has grown as a plane tree in Turkish society for centuries and made the Anatolian soil fertile.

Keywords: Historical earthquakes, Turkey, residential area, population, earthquake intensity

⁵ Phd., Yeditepe University Department of Civil Engineering.

E-mail: gulten.polat@yeditepe.edu.tr ORCID no: 0000-0002-6956-7385

TEKNOLOJİ VE DİJİTAL DÖNÜŞÜMÜN GÜNÜMÜZ İŞ DÜNYASINDA AHİLİK TEŞKİLATINDAN KALMA DEĞERLERİ ÜZERİNE NİTEL ANALİZİ

Sabri ÖZ*, Sabiha BURA KELEK**

ÖZET

On üç ve on sekizinci yüzyıllar arasında Osmanlı İmparatorluğu döneminde var olan Ahilik Teşkilatının, günümüz uygulamalarında da pek çok yansımalarının olduğu görülmektedir. Ahilik her ne kadar dini ve toplumsal bir anlayış ile başlatılmış olsa da sosyal ve ekonomik alan başta olmak üzere hayatın her alanında etkin olduğu kabul edilmiş bir olgudur. Ahilik teşkilatı içerisinde yer alan değerlerin bu gün de halen geçerli olduğu uygulamalar mevcuttur. Yirmi birinci yüzyılın ilk çeyreğinde teknolojinin hızlı ivmelenişi karşısında, iş dünyasında ahilik teşkilatından kalma değerleri hangi yönde etkilediği ve çözümlerin neler olabileceği bu çalışmanın ana konusudur. İnternet, büyük veri kullanımı, yapay zeka gibi araçların etkin olduğu ve daha da etkisini arttıracacağı yakın gelecekte iş ahlakının ve değerlerin üzerine olumsuz etkilerinin var olacağı beklentisi değerlendirilmekte, muhtemel olumsuz etkilerin neler olduğu ortaya konulmakta ve bu olumsuzlukların aynı araçlar ile nasıl bertaraf edilebileceği üzerine fenomenolojik bir çalışma yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Teknolojik Dönüşüm, Dijital Dönüşüm, Ahilik teşkilatı, Değerler, İş Ahlakı, Fenomenoloji

* Dr. Öğr. Üyesi İstanbul Ticaret Üniversitesi. Orcid No: 0000-0002-6280-726X

** Öğr. Gör., İstanbul Ticaret Üniversitesi. Orcid No: 0000-0002-9630-0280

A QUALITATIVE ANALYSIS OF TECHNOLOGY AND DIGITAL TRANSFORMATION ON THE AKHISM LEGACY VALUES IN TODAY'S BUSINESS

Sabri ÖZ*, Sabiha BURA KELEK**

ABSTRACT

It is seen that the “Ahi Organization” (called as akhism), which existed during the Ottoman Empire between the thirteenth and eighteenth centuries, has many reflections in today's business. Although akhism was started with a religious and social concept, it is a phenomenon that has been accepted to be effective in all areas of life, especially in the social and economic field. There are legacy applications in which the values in the akhism are still valid today. In the face of the rapid acceleration of technology in the first quarter of the twenty-first century, the main subject of this study is how it affects on the values inherited from the akhism in the business world and what kind of solutions can be propound. The expectation is that some negative effects may appear on business ethics and morality in the near future, when tools such as the internet, big data, artificial intelligence are in use widely. In this study, the perception of this negative effect is evaluated, the possible negative effects are revealed and a qualitative study, by fenomenology, is made on how these negative effects can be eliminated with the same tools.

Keywords: Technological Transformation, Digital Transformation, Ahi organization, Morality, Akhism, Fenomenology

* Assist. Prof. Dr., İstanbul Commerce University. E-Mail: soz@ticaret.edu.tr; Orcid No: 0000-0002-6280-726X

** Instructor, İstanbul Commerce University. Orcid No: 0000-0002-9630-0280

OSMANLI DEVLETİ'NDE ESNAFA YÖNELİK TALTİFLER

Alim Baki AKKOÇ*

ÖZET

Osmanlı Devletinde Türk-İslam geleneklerinden beslenen ve toplumsal hayatın en önemli bileşenlerinden olan esnaf grupları, bir malın üretilmesinden satışına kadar olan tüm safhalarda yer almışlardır. Öte yandan insanların almış oldukları hizmet alanlarında da yine bu gruplar bulunmaktadır. Esnafın ürettiği/ satışını yaptığı veya vermiş olduğu hizmetlerin belirli bir standartta olmasına dikkat edilmiş bunlara riayet edilmezse mensubu olmakta zorunlu tutuldukları ve devlet nezdinde de resmi bir statüsü olan esnaf zümreleri tarafından yaptırımlara maruz bırakılmıştır.

Sunulan ticari emtia ve hizmetler bağlamında gündelik yaşamın sorunsuz bir şekilde idame ettirilmesi esnafça yürütülen faaliyet alanlarının kusursuzca işlemesine bağlı olduğunu söylemek mümkündür. Değişen teknolojik gelişmelere ayak uydurabilme, mesleğini daha ilerilere taşıma ve kriz dönemlerinde herhangi bir malın tedarikini sağlayabilme gibi hususlarda ise esnafın inisiyatif alması gerekmektedir. Osmanlı arşiv belgelerine baktığımızda devletin mesleki anlamda bir ilerleme kaydeden ve kamu yararına hareket ederek sosyal sorumluluk alan esnafın madalya ve nişanla taltif edildiği görülmektedir. Bu çalışmada, T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivinden tespiti yapılan belgelerle, esnafın ilgili alanlara yönelik hizmetlerine karşı devletin yapmış olduğu taltifler ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Esnaf, Madalya, Nişan, Osmanlı Arşivi

* T.C.Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, Dış İlişkiler ve Tanıtım Dairesi Başkanlığı.
İstanbul/TÜRKİYE, e-posta: alimbaki@yandex.com; <https://orcid.org/0000-0003-1697-6318>

REWARDS GIVEN TO CRAFTSMEN IN THE OTTOMAN STATE

Alim Baki AKKOÇ*

ABSTRACT

Craftsman groups, which nourished from Turkish-Islamic traditions, were one of the most important components of social life, took part in all stages from the production of a commodity to its sale in the Ottoman State. On the other hand, there are also these groups in the service areas that people have received. It has been paid attention that the services produced/sold or provided by the tradesmen are of a certain standard, and if these were not respected, they were subjected to enforcement by the craftsmen guild, which they were obliged to be a member of and which had an official status in the state.

In the context of the commercial commodities and services offered, it is possible to say that the smooth running of daily life depends on the flawless functioning of the fields of activity carried out by the craftsmen. Craftsmen had to take the initiative in issues such as keeping up with the technological developments, moving their profession further and providing the supply of any goods in times of crisis. It can be seen that the state rewarded with medals and decorations the craftsmen who made professional progress and took social responsibility by acting in the public interest when we look at the Ottoman archive documents, In this study, the documents found at the Ottoman Archives of the Directorate of State Archives of the Presidency of the Republic of Turkey, and the rewards given by the state for the services of the craftsmen in the relevant fields will be discussed.

Keywords: Craftsmen, Medal, Decoration, Ottoman Archive

* Presidency of the Republic of Turkey, Directorate of State Archives, Department of Foreign Affairs and Promotion, İstanbul/TURKEY. E-mail: alimbaki@yandex.com; <https://orcid.org/0000-0003-1697-6318>

İSLAM EKONOMİSİNİN ANADOLU YORUMU: AHİLİK TEŞKİLATI

Mehmet YÜCE*

ÖZET

İnsanın diğer canlılardan farklı olarak maddi ihtiyaçlarının yanında manevi ihtiyaçları da bulunmaktadır. Maddi ihtiyaçlarını gidermek için ekonomi kurumuna, manevi ihtiyaçlarını karşılamak için de din kurumuna ihtiyaç duymaktadır. Bu iki kurum arasında bir ilişki yokmuş gibi görünse de uygulamada ekonomi ile din kurumu arasında büyük bir etkileşimin söz konusudur. İnsanlar bir taraftan fizyolojik varlıklarını devam ettirebilmek için maddi ihtiyaçlarını temin etmeye çalışırken, diğer taraftan da bu ihtiyaçlarını temenninde tamamen özgür olmadıkları ve bir takım kurallara tabi olduklarını bilmektedirler. Ekonomiyi yönlendiren bu kuralların bir kısmı hukuk düzeni tarafından konulmuş iken, bir kısmı da inanç sistemi tarafından şekillendirilmiştir. İnsanları ihtiyacı ile toplumsal kuralların etkileşimi sonucu ekonomik yapı oluşmaktadır.

Hayatın bütün alanlarına ilişkin her konuya temas eden İslam dini, insanların temel ihtiyaçlarını karşıladıkları ekonomik kurumuna da temas etmektedir. Bu ilişki sonucunda ise İslam ekonomisi sistemi oluşmuştur. İslam ekonomik sisteminin temel kaynakları Kur'an ve Sünnettir. İslam inancına göre kişi iktisadi faaliyette bulunurken sadece iktisadi kurumları değil, aynı zamanda İslam'da yer alan diğer kurumlar da dikkate alması gerekir. Böylece İslam inanç kuralları ile ekonomik sistemi işleyişi arasında bir etkileşim doğmar. Bu etkileşim sonucunda bir takım kurumlar hayat bulur. Tarihsel süreçte Türk-İslam yorumu sonucu bu alanda gelişen ve Türk Toplumunda derin izler bırakan bir kurum da Ahilik Teşkilatıdır.

Ahilik, Türklerin Anadolu'ya yerleşmesiyle birlikte 13. yüzyılda ortaya çıkan İslami ve ahlaki değerleri önceleyen bir meslek örgütlenmesidir. Ahilik teşkilatı, esnaf ve sanatkârların iş yaşamını düzenleyen bir sosyal oluşum olarak Anadolu ticari hayatı şekillendirmiştir. Felsefesini dini öğretiler ve İslam ekonomisi ilkelerden alan ahilik teşkilatı, meslek erbabının yetişmesi ve uzmanlaşması yanında her meslek grubunun çalışma prensiplerini ve etik kurallarını da belirleyerek iktisadi faaliyetlerin İslam'ın esaslarına uygun yapılmasını sağlamıştır. Bu teşkilat Anadolu'nun iktisadi dinamikleri İslam'ın temel ilkeleriyle yorumlayarak İslam ekonomisinin Anadolu pratiğinin oluşmasına öncülük etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ahilik, Ekonomi, İslam Ekonomisi, Etik Değerler, Türk-İslam Sentezi.

* Prof. Dr. Bursa Uludağ Üniversitesi.

THE ANATOLIAN INTERPRETATION OF THE ISLAMIC ECONOMY: AHI COMMUNITY

Mehmet YÜCE*

ABSTRACT

In addition to the material needs of man, unlike other living beings, he also has spiritual needs. It needs an economic institution to meet its material needs, and a religious institution to meet its spiritual needs. Although it seems that there is no relationship between these two institutions, there is a great interaction between the economy and the religious institution in practice. While people try to meet their material needs in order to maintain their physiological existence, on the other hand, they know that they are not completely free to wish for these needs and that they are subject to certain rules. Some of these rules that guide the economy have been set by the legal order, while some have been shaped by the belief system. The economic structure is formed as a result of the interaction of people's needs and social rules.

The religion of Islam, which touches on every subject related to all areas of life, also touches the economic institution where people meet their basic needs. As a result of this relationship, the Islamic economic system was formed. The main sources of the Islamic economic system are the Qur'an and the Sunnah. According to the Islamic belief, one should take into account not only economic institutions, but also other institutions in Islam while engaging in economic activity. Thus, an interaction arises between the Islamic belief rules and the functioning of the economic system. As a result of this interaction, some institutions come to life. Another institution that developed in this field as a result of the Turkish-Islamic interpretation in the historical process and left deep traces in the Turkish society is the Ahi Community.

Ahi is a professional community that prioritizes Islamic and moral values that emerged in the 13th century with the settling of Turks in Anatolia. The Ahi community has shaped Anatolian commercial life as a social formation that regulates the business life of tradesmen and craftsmen. The Ahi community, which takes its philosophy from religious teachings and Islamic economic principles, has ensured that economic activities are carried out in accordance with the principles of Islam by determining the working principles and ethical rules of each professional group, as well as the training and specialization of professionals. This community has pioneered the formation of the Anatolian practice of Islamic economy by interpreting the economic dynamics of Anatolia with the basic principles of Islam.

Keywords: Ahi, Economy, Islamic Economy, Ethical Values, Turkish-Islamic Synthesis.

* Prof. Dr. Bursa Uludağ University.

A CRITICAL ATTITUDE TOWARDS NEGATIVE EXTERNALITIES: A COMPARATIVE ANALYSIS OF SCHUMACHERIAN APPROACH AND AKHI MENTALITY

Mehmet DİNÇASLAN⁷

ABSTRACT

Institutional and philosophical origins of capitalism trace back to pre-15th century. However, the Geographical Discoveries, the Renaissance, the Reformation, the Scientific Revolution, the Age of Enlightenment, and the Industrial Revolution are the principal milestones of capitalism establishing as an economic system. The properly functioning of this system, in which the capital factor dominated the production, consumption, and distribution, is correlated with the fictional market mechanism. Economic agents have tendencies to balance possible imbalances occurring between supply and demand under idealised perfectly competitive market conditions through the invisible hand metaphor and thus ensure economic efficiency. But market failures reveal the real-life deviations of fictional economic efficiency. Negative externalities, as a market failures, draw attention particularly with their adverse effects on the environment and health.

Ernst Friedrich Schumacher (1911-1976) distinguishes as an economist, manager, intellectual, and actionist who diagnoses the adverse effects in question by scrutinising their scientific, philosophical, political, and economic roots. Furthermore, Schumacher, who was discontent with just a diagnosis, offered solutions within the integrity of matter and spirit. In this regard, it is significant to what extent Schumacher's approach and the akhi mentality, as a domestic and institutional richness, can meet on the common ground. This paper aims to analyse Schumacher's approach and akhi mentality in terms of resources and policy recommendations for the diagnosis and treatment of negative externalities. This essay also targets to find out the possible contributions that the akhi mentality, which is one of the fundamental institutions of Turkish-Islamic civilization, can offer in the remedy of contemporary problems at the economic, philosophical and institutional grounds.

Keywords: Negative Externalities, Institutional Economics, Akhi Mentality, E. F. Schumacher
JEL Classification: B15, B31, B50

⁷ Dr. Öğr. Üyesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, mehmetdincaslan@ktu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8549-2627.

Ahilik kültürü içinde liderlik rol model kavramları önemlidir. Bu anlamda her mesleğin bir rol modeli bulunmakta olup bunların çoğunu peygamberler teşkil eder. Ahilik yapısı içinde ahlaki norm ve değerlerin insana ve hayata geçmesinde eğitim sadece bilgi ile sınırlı olmayıp, bu öğrenen ve öğreten örgütsel hiyerarşi içinde üst kategorilerin modern anlamda liderlik fonksiyonu ve özellikle ustaların hâl ile örnek olarak rol model fonksiyonları öne çıkmaktadır. Ahilikteki liderlik modelinin, altındakileri koruyan, çatışmayan, öğreten ve destek olan “babacan liderlik” modeline uygun olduğu görülmektedir.

Bu çalışmayla, geleneksel bir kurum ve bilimsel araştırma alanı olan Ahilik teşkilatına günümüzde önemi giderek artan liderlik ve rol model boyutuyla yeni bir pencereden yaklaşım getirmek ve ilgili alanlarda çalışmalara ışık tutmak hedeflenmiştir.

Anahtar kelimeler: *ahilik, liderlik, rol model*

LEADERSHIP AND ROLE MODEL FUNCTIONS IN AKHI ORGANIZATION

Yusuf BALCI*

ABSTRACT

The Akhi institution, an organization of tradesmen and craftsmen that emerged in Anatolia in the 13th century, occupied an important position in the Turkish economic and social structure for centuries. The founder of the Akhi organization in Anatolia, which is similar to the futuwwa organization established by the Abbasids for tradesmen and craftsmen, is Akhi Evran.

The Akhi-order is a system based on tolerance, honesty, doing one's job well and properly. The fundamental elements of the organization are solidarity, fraternity and brotherhood. While performing the function of being the cornerstone of production and economy, the Akhi system is important in terms of realizing and making people adopt the basic values that keep the society and economy alive, which have reflections even today.

The Akhi organization performs both worldly and otherworldly-spiritual functions together at the center of economic activities. As is known, merchant Muslims and especially merchant Arabs contributed greatly to the spread of the Islamic faith. Organizations within the Akhi system also took religious and moral rules and values as examples and criteria in their economic activities. Religious rules were also fed by Sufism. In this manner, merchants and craftsmen who belonged to the Akhi organization aimed to trade and do business without deviating from the right path.

Within this structure, beliefs, values, written and unwritten norms and principles, morality, professional ethics and an effective implementation of all of these were observed. While all of these are intertwined with life and society in general, they appear as the main element of the economic structure in particular.

The success of a society depends on its ability to reflect its values on its human structure, society, institutions and on its systems. The Akhi institution has been able to realize this successfully in our history.

The main emphasis of the paper is to indicate the strong leadership and role model functions (in the modern sense) of especially masters and sheikhs, who occupy higher positions at the hierarchy in the Akhi-order organization. We also observe that this structure sets an example

* Prof. Dr., Istanbul Commerce University, Leadership and Entrepreneurship Application and Research Center, Chairman. E-Mail: ybalci@ticaret.edu.tr; Orcid:<https://orcid.org/0000-0002-2660-5361>

for the leadership and role model functions in the past and tradition of the Turkish society with the most effective and a widespread system.

Leadership and role model concepts are important in Akhi culture. In this sense, every profession has a role model and most of them are prophets. Education is not only limited to simply transfer of knowledge, but also includes the adopting and practicing those moral norms and values in the Akhi-order structure. Hence, the leadership function of the upper categories in the modern sense and especially the role model functions of the masters as an example come to the fore in this learning and teaching organizational hierarchy. The leadership model in Akhism can be described as the "paternalistic leadership" model, in which those at higher positions, such as masters, protect, teach and support the ones at the lower categories, such as apprentices. The system is based on a vertical solidarity, rather than a conflict.

In this study and presentation, it is aimed to highlight a new aspect of the traditional Akhi organization, namely the modern leadership and role model functions in the Akhi system, which is increasingly important today, and give a lead to further studies in this field.

Keywords: Ahilik, Akhism, leadership, role model

ULUSLARARASI SİVİL TOPLUM KURULUŞLARININ HUKUKİ GELİŞİMİ VE AHİLİK TEŞKİLATI

Abdülkadir AKIL*

ÖZET

Reel Durum: Uluslararası STKların Uluslararası Düzeyde Sosyal ve Siyasi Etkileri: Bu bölümde STKların uluslararası sosyal ve siyasi alanda son dönemlerde ne kadar önemli roller üstlendikleri gerçeğinin tespiti yapılmaya çalışılmıştır. İnsan hakları ve insani yardım, çevre duyarlılığı, gibi alanlarda STKların ne kadar etkin oldukları örneklerle açıklanmaya çalışılmıştır. Özellikle STKların; devletlerin girmedikleri ya da giremedikleri alanlara nasıl girebildikleri, yapmadıkları ya da yapamadıkları faaliyetleri nasıl yapabildikleri ortaya konulmuştur.

Uluslararası Hukukun Kişileri ve Uluslararası STKların Bugün İtibarıyla Geldiği Nokta ya da Uluslararası STKların Hukuki Niteliği: Bu bölümde ise STKların son dönemlerde uluslararası düzeyde ne kadar önemli roller üstlendikleri gerçeğinin tespitinden sonra, etki düzeylerinin böylesine güçlenme serüvenleri ve uluslararası siyasetin belirlenmesinde ne kadar aktif roller aldıkları açıklanmıştır. Buna bağlı olarak uluslararası STKların uluslararası hukuk kapsamında hukuki kişiliklerinin ve statülerinin mevcut durum itibarıyla ne olduğu ve önümüzdeki süreçte ne tür bir evrilme olabileceği açıklanmaya çalışılmıştır.

Uluslararası Nitelikte bir STK Olma Potansiyeli Açısından Ahilik Teşkilatı: Bu bölümde, AHİLİK müessesesinin; sahip olduğu gerek evrensel ilkeler, gerekse teşkilatlanma şekli çerçevesinde uluslararası düzeyde yaygınlaşabilmesinin ve yine uluslararası nitelikte bir STK olma potansiyelinin ne olduğu ve bu potansiyelin hangi alanlarda öncelikli olarak aktif hale gelebileceği tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu doğrultuda, hali hazırda mevcut hangi uluslararası kurum veya kuruluşlarla işbirliğine girebileceği ve bu çerçevede yararlanılabilecek alan -örneğin işçi ve işverenlerin hak görevleri; tüketicilerin hak ve ödevleri-ve araçların neler olabileceği tespit edilmeye çalışılmıştır.

STKların Geleceği ve Ahilik Teşkilatı: Yukarıdaki bölüme bağlı olarak, bu bölümde ise, sahip olduğu temel felsefe, evrensel ilkeler ve teşkilatlanma şekli çerçevesinde AHİLİK müessesesinin; gerek uluslararası düzeyde, gerekse diğer ülke ya da toplumların kendi bünyeleri kapsamında ne ölçüde örnek olabileceği ve bu örnekliğin hayata geçirilebilmesinin ne şekilde olabileceği ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Sivil Toplum Kuruluşları, Ahilik Teşkilatı, Hukuki Gelişim

* Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Ticaret Üniversitesi. E-Mail:akakil@ticaret.edu.tr; Orcid: 0000-0002-6556-8006

LEGAL DEVELOPMENT OF INTERNATIONAL NON - GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS AND THE ORGANIZATION OF THE AHIS

Abdülkadir AKIL*

ABSTRACT

It is a fact how important roles NGOs have taken on in the international social and political arena in recent years. It is clear how effective NGOs are in areas such as human rights and humanitarian aid, environmental awareness, etc. In particular, it is also obvious how NGOs can do activities that states do not or cannot do, how they can enter areas that they do not or cannot do. In this study, after determining the fact of how important roles NGOs have recently taken on at the international level, it was explained how active they have taken in determining the adventures of such empowerment and international politics of their level of influence. Accordingly, it has been tried to explain what the legal personality and status of international NGOs under international law are as of the current situation and what kind of transformation may occur in the coming process.

In addition, it was tried to determine what is the potential of the AHILIK (AKHISM) institution to expand internationally within the framework of both universal principles and the way it is organized, and also to become an international NGO, and in which areas this potential can be activated primarily. Accordingly, the field in which it can cooperate with which international institutions or organizations already exist and which can be used within this framework -for example, the rights duties of employees and employers; it has been tried to determine the rights and duties of consumers-and what vehicles may be.

Finally, within the framework of the basic philosophy, universal principles and the way it is organized, it has been tried to determine the extent to which the AHILIK (AKHISM) institution can be an example both at the international level and within the scope of other countries or societies and how this example can be implemented.

Keywords: International Law, NGOs, International NGOs, AHISM, Ahis Organizations.

* Asissant Prof. Dr., İstanbul Commerce University.E-Mail:akakil@ticaret.edu.tr; Orcid: 0000-0002-6556-8006

AHİLİĞİN GÜNÜMÜZ İŞ DÜNYASI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Merve Çelik*, Ahu Tuğba Karabulut**

ÖZET

Anadolu’da ortaya çıkıp, yaygınlaşan ahilik ticarete yardımlaşmayı esas almasının ötesinde, ahlaklı yaşamı benimsemiş çeşitli fonksiyonlar içeren çok yönlü bir teşkilat yapılanmasıdır. Günümüz işletmelerinin Ahiliğin ilke ve özellikleriyle pek çok benzer noktası olması dikkat çekmektedir. Bu çalışmanın amacı, ahilik kavramı hakkında bilgi verip, ilkelerini ve özelliklerini ele alıp, günümüzdeki iş hayatı üzerindeki etkilerini tartışmaktır. Bu yönde öncelikle ahilikle ilgili literatür incelenmiş ve iş dünyası üzerindeki etkileri üzerine değerlendirmeler yapılmıştır. Ahilik Teşkilatı Anadolu’da yaygınlaşmış, ticarete yardımlaşmayı esas alan sosyoekonomik bir kurumdur. Ahiliğin ilkelerinin günümüz işletmelerine yansımaları olarak, ihtiyaç sahibi olan işletmelere özellikle kriz dönemlerinde karşılaştıkları zorluklarda yardımcı olunması, sermayenin yeni yatırımlara dönüştürülerek ekonominin canlandırılması, başarılı çalışanların kendi işletmelerini kurmalarına yardımcı olunması, katı rekabet ortamı içerisine girilmesinden kaçınılması, çalışanların iş başı eğitimine ve kişisel gelişimlerine önem verilmesi, üretimde kalitenin her daim ön planda olması sayılabilir. Bu yönde çalışmada, ahilik ilkelerinin ve özelliklerinin yeniden değerlendirilerek, işletmelere uyarlanması ve işletmeler tarafından kullanılmasının önemi vurgulanmaktadır. Günümüzde işletmeler bu ilkeler yönünde faaliyet gösterirlerse hem paydaş memnuniyeti sağlayıp hem rekabet avantajı elde edebilecek ve bunu koruyabileceklerdir.

Anahtar Kelimeler: Ahilik, Ahiliğin ilke ve Özellikleri, İş Dünyası

* Arş. Gör., İstanbul Ticaret Üniversitesi. E-Posta: mcelik@ticaret.edu.tr

** Prof. Dr., İstanbul Ticaret Üniversitesi. E-Posta: tkarabulut@ticaret.edu.tr

THE EFFECTS OF AKHI COMMUNITY ON TODAY'S BUSINESS WORLD

Merve Çelik*, Ahu Tuğba Karabulut**

ABSTRACT

The Ahi Community, which emerged and spread in Anatolia, is a multifaceted organizational structure which includes various functions which have adopted the moral life, beyond the basis of cooperation in trade. Remarkably, today's businesses have many similar points with the principles and features of the Ahi community. The aim of this study is to give information about the concept of the Ahi community, to discuss its effects on today's business life with its principles and features. In this direction, primarily, the literature on the Ahi community was examined and evaluations were made on its effects on the business world. The Ahi Community is a socio-economic institution which spread in Anatolia and is based on cooperation in trade. As a reflection of the principles and features of the Ahi community to today's businesses; helping businesses in need, especially during crisis periods, reinvigorate the economy by converting capital into new investments, helping successful employees start their businesses, avoiding entering into a strict competitive environment, giving importance to on-the-job training and personal development of employees, and always keeping quality at the prioritize can be accepted. In this direction, the importance of re-evaluating the principles and features of the Ahi community, adapting them to businesses, and using them by businesses is emphasized. Today, if businesses operate in line with these principles, they will be able to both provide stakeholder satisfaction, gain and maintain a competitive advantage.

Keywords: Ahi Community, Principles and Features of Ahi Community, Business World

* Arş. Gör., İstanbul Commerce University. E-Mail: mcelik@ticaret.edu.tr

** Prof. Dr., İstanbul Commerce University. E-Mail: tkarabulut@ticaret.edu.tr

AHİLİK VE FÜTÜVVETİN ÇAĞDAŞ UYGULAMASI HAYATA HAZIRLANMA OKULU VE HAMİLİK

Ruşen Ahmet Albayrak*

ÖZET

Üniversite lisans öğretimini tamamlamış olmanın artık hayata hazır olma manasına gelmediği toplumda kabul gören bir bilgiye dönüşmüştür. İş yerleri aradıkları iş görenleri lisans mezunları arasında bulamazken, binlerce mezun da bir iş bulamamaktadır. Şanslı olup bir işyerinde istihdam edilenler çok fazla sayıda iş değiştirmekte, işyerleri de genç çalışanları arasındaki ayrılma oranlarından şikayet etmektedirler. Eğitim ve insan yetiştirme modelimizi bu problemleri gidermek üzere gözden geçirmemiz ve iş hayatına atılmadan, teknik ve mesleki yetkinleri dışında, insanlarımızı yeni donanımlar ile teçhiz etmemiz gerekmektedir. Hayat ile başa çıkabilmesi için insana kendini tanıması; güçlü ve zayıf taraflarının, çalışma ve öğrenme şeklinin, değerlerinin farkında olması, çalışacağı yere olan katkısını öngörmesi ve ilişkilere dair sorumluluk alması önerilmektedir. Eğer çalışan, kendi yetkinliklerini işyerinin ve beraber olduğu ekip arkadaşlarının ihtiyaçları doğrultusunda uyumlaştırarak bu ihtiyaçlar için özelleştirebilirse, kariyerine devam edebilmektedir. İnsanın bir sosyal birlik içinde huzurlu ve mutlu şekilde çalışabilmesi için de, kendi yaratılışına uygun bir anlam dünyası yaratması beklenmektedir. Bu anlam dünyasını, Selçuklu ve Osmanlı medeniyetlerindeki “Ahilik ve Esnaf/Meslek Teşkilatları’nın ahlaki ve insani değerlerini güncelleyerek tanıtmak, meslek hayatına sadece maddi değil, aynı zamanda manevi ve moral değerler ile de bakmak; daha da önemlisi mesleği varoluş ile anlamlandırmak gençlerimize hayata tutunacakları yeni bir idrak kazandıracaktır.

Bu bildiriye, farklı disiplinlerde okuyan öğrencilerine yukarıda sözü edilen idraki kazandırmak adına, Hamilik Okulu Vakfı’nın ahilik/fütüvvet geleneğindeki birikimi nasıl bir hayata hazırlanma okuluna dönüştürdüğü, öğretim ile birlikte eğitimin de önemli bir yer tuttuğu yetişme süreçlerinin (içsel yön, yorumlama, enstrümantasyon ve etkileşim) Hamilik Okulu’nun müfredat ve sosyal aktivitelerine nasıl yerleştirildiği, kadim ahilik felsefesinden (usta-çırak) esinlenerek oluşturulan hami-talebe ilişkisinin öğrencilerin yetişme süreçlerine etkisi ve ahilik/fütüvvet zihniyetinden tevarüs eden değerlerin yazındaki hizmetkar tipli yönetici/lider özelliklerine olan yakınsaması incelenecektir. Hizmetkar yönetici/lider profilinin sosyal organizasyonlar ve işletmeler için önemi, işyerinde maneviyat ve sürdürülebilirlik bağlamında tartışılacaktır. Sonuç olarak; hayata yeni bir anlam çerçevesi keşfederek (hayata hazır olarak) başlayan insan, kendisinden başlayarak ailesi ve çalıştığı işyeri açısından olumlu değişimlerin kaynağı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hamilik, Hayata Hazırlanma Okulu, Hizmetkar Tipli Yönetici, Yönetici Yetkinlikleri, Ahilik/Fütüvvet Zihniyeti.

* Dr., Hamilik Okulu Vakfı

CONTEMPORARY PRACTICE OF AHİLİK AND FUTUWWA MENTORSHIP AND SCHOOL OF PREPARATION FOR LIFE

Ruşen Ahmet Albayrak*

ABSTRACT

It has become a well-accepted view in the society that having completed undergraduate education no longer means being ready for life. While companies cannot find the desired employees among people with undergraduate degrees, thousands of graduates also cannot find a job. Those who are fortunate to be employed in a company tend to change jobs frequently, and employers complain about the turnover rates among their young workers. We need to review our education and training model in order to eliminate these problems, and equip our people with new capabilities before starting business life, apart from their technical and professional competencies. In order to cope with life, it is recommended to be aware of their strengths and weaknesses, their way of working and learning and their values, to foresee their contribution to the organization where they would work for, and to take responsibility for relationships. If employees can harmonize their competencies with the needs of the workplace and their teammates and they can continue their career successfully. In order to work peacefully and happily in a social establishment, people are expected to create a understanding in accordance with their creation. To introduce this understanding by reviving and adapting the moral and human values of the "Ahi Order and Tradesmen/Vocational Unions" in the Seljuk and Ottoman civilizations, to look at professional life not only from materialistic but also with moral and humanistic perspective; and more importantly to interpret the profession with existence will give our young people a new perception to hold on to life.

In this paper, how Hamilik Okulu Vakfi transforms Ahilik/Futuwwa tradition to school of preparation to life, accommodates teaching and education-based processes (inner sense, interpretation, instrumentation and interaction) in its curriculum and social activities are discussed. The paper also reviews the impact of mentor-student relationship inspired by the ancient philosophy of the Ahi Order on the developmental processes of the students and the convergence of the values inherited from the Ahilik/Futuwwa mentality to the servant-type manager/leader characteristics in the literature. The importance of the servant manager/leader profile for social organizations and businesses are discussed in the context of workplace morale and sustainability. As a result; the person who approaches the life by discovering a new framework of meaning (being ready for life) will be the source of positive changes for his family and workplace, starting with himself.

Keywords: Mentorship, School of Preparation for Life, Servant-Type Manager, Managerial Competencies, Ahilik/Futuwwa Mentality.

* Dr., Hamilik Okulu Vakfi

AHİLİĞİN SOSYAL, EKONOMİK VE HUKUKİ İZLERİNİ XVIII. YÜZYIL İSTANBUL AHKAM DEFTERLERİNDEN OKUMAK: İSTANBUL PENBE (PAMUK) ESNAFININ NİZAMI VE AYARI DÜŞÜK PARA İLE İMTİHANI

Fatma Şensoy*

ÖZET

Ahiler, Anadolu’da iktisadi, sosyal hayatın ilk örgütleyicileri olarak, toplum yararını kendi çıkarından üstün tutan kanaatkâr fakat müteşebbis insan tipini oluşturmuşlardır. Klasik Osmanlı zihniyetine göre insan, alıcı olmaktan öte verici olmalı yani bencil değil diğergâm bir tutumda olmalıdır. Bu insan tipinin oluşumunda ahi zihniyetinin rolü ortadadır. İslam’ın bir ahlak ilkesi olarak ortaya koyduğu ve ahiliğin günlük yaşama geçirdiği hizmet anlayışı böyle dayanışmacı bir toplum yapısını oluşturmayı hedef almıştır. Ahilik, XIII. Yüzyıldan başlayan süreçte ortaya çıkmış, Osmanlı Devleti’nin kurulmasında önemli rol oynamış bir yapı olarak yüzyıllar boyu etkin olmuş bir oluşumdur.

Ahî Evran (1171-1261), öncesine ve çağdaşlarına göre ilk kez bir ekonomide hür teşebbüs tarafından mesleki-sanayi üretim birlikleri kurularak ihtiyacı karşılayacak üretimin yapılabileceği bir teori ve model geliştirmiştir. Bu modele göre farklı sektörler arası ilişkiler düzenlenerek üretimin ve üretim verimliliğinin artırılabilir. Alt-mesleki birlikler olarak kümelenmiş üretim bölgeleri oluşturularak rekabet üstünlüğü ile iktisadi gelişme/kalkınma sağlanabilir. Bu modelde devletin rolü ise kümelenme modeline dayalı yeni üretim sistemine uygun iktisat hukuku geliştirerek hukuki denetimin sağlanmasıdır. Ahi Evran, Ahmet Kal’a’nın ortaya koyduğu bu teze göre Anadolu’da Sanayi Devrimini başlatmıştır.

Bu tebliğin amacı, Kal’a’nın tezinin doğrultusunda Anadolu Sanayi Devrimi’nin Ahi Evran’ın doktrini ile nasıl uygulamaya geçtiğinin ötesinde XVIII. Yüzyıldaki yansımalarını İstanbul Ahkam Defterlerindeki veriler üzerinden okumaya çalışmaktır. Bir örnek olarak pamuk tüccarı ve pamuk esnafının alım satım nizamları seçilmiştir. Konunun sosyal boyutunun yanında alım satımda eksik vezinli altın ile ödeme yapılmamasına dair divandan çıkan hükümler, bu konunun ekonomik ve hukuki boyutlarına da göndermeler yapmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Anadolu Sanayi Devrimi, kümelenme modeli, esnaf nizamı, ayarı düşük altın, pamuk esnafı ve tüccarı

* Doç. Dr. İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi, İşletme Bölümü, fatma.sensoy@istun.edu.tr, ORCID NO: 251768

ANALYZING THE SOCIAL, ECONOMIC AND LEGAL TRACES OF AKHISM FROM XVIII. CENTURY ISTANBUL AHKAM REGISTERS: ISTANBUL COTTON CRAFTSMEN'S ORDER AND THEIR TEST OF WITH LOW MONEY

Fatma Şensoy*

ABSTRACT

Akhis are the first organizers of economic and social life in Anatolia. They are content with themselves, puts the public interest before their own interest but also shows characteristics of entrepreneurship. The person should be a giver, not a receiver; one should be altruistic, not selfish according to the Classical Ottoman Mentality. The role of Akhi Mentality in the formation of the human type is clear. The service concept which Islam put forward as a moral principle and which Akhism put into daily life, aimed to create such solidarity society structure. Akhism emerged in the process that started in the 13th century. It is the structure that played an important role in the establishment of the Ottoman State and has been active for centuries. Ahi Evran (1171-1261) developed the theory and the model for the first time in an economy by establishing Professional- industry production unions to meet the need for production. According to this model, production and production efficiency can be increased by arranging the relations between different sectors. Economic development will be achieved with competitive advantage by creating clustered production zones as sub-professional unions. The role of the state in this model is to provide legal control by developing economic law in accordance with the new production system based on the clustering model. Ahi Evran started the Industrial Revolution in Anatolia, according to the thesis that put forwarded by Ahmet Kal'a.

The aim of this paper will be reading the reflections of Anatolian Industrial Revolution in the XVIII th century, beyond how implemented was with the doctrine of Ahi Evran, in line with Prof. Kal'a's thesis. As an example, the buying and selling orders of cotton merchants and cotton tradesmen were selected from Istanbul Ahkam Books. The subject includes economic and legal dimensions as well as social dimension.

Keywords: Anatolian Industrial Revolution, Clustering model, Tradesman's order, Low carat gold, Cotton tradesmen

* Associate Professor, Istanbul Health and Technology University, Department of Business Administration, fatma.sensoy@istun.edu.tr, ORCID NO: 251768

AHİLİK GELENEĞİNİN GÜNÜMÜZDE SOSYAL İÇERME POLİTİKALARINA OLABİLECEK KATKILARI*

Orhan KOÇAK**

ÖZET

Sosyal politikalar toplumların ve onları meydana getiren bireylerin zayıf kesimlerinin yaşamları boyunca korunması, kollanması ve üretken hale gelmesini sağlamaya yöneliktir. Devletler bu amaçla yasal ve kurumsal altyapılarını hazırlayarak daha sağlıklı ve üretken bir neslin varlığı için gayret gösterirler. Böylece hükümetler; sağlık, eğitim, işsizlik desteği ve sosyal güvenlik hizmeti gibi politikaları uygulamaktadırlar. Günümüzde birçok ülkede bu hizmetlerin bir kısmı veya tamamı devlet tarafından verildiği gibi, ayrıca sivil toplum kuruluşları üzerinden de sunulmaktadır. Yasal ve kurumsal gelişmelere rağmen, artan nüfus, maliyet baskısı, vergi gelirlerinde azalmalar ve demografik değişimden kaynaklanan sorunlar nedeniyle toplumun bir kısmı sosyal politika hizmetlerine ulaşamamakta ve sosyal olarak dışlanmış olmaktadır. Bir diğer boyutuyla da, ortaya çıkan bu sorunların kaynağı, ahlaki ve etik değerlerin ve toplumların geleneklerinin ihmal edilmesinin bir sonucu olarak da görülmektedir.

Selçuklulardan Osmanlılara gelen Ahilik geleneği, Osmanlılarda esnaf teşkilatı olarak bilinse de, toplumsal barışın sağlanmasında önemli bir yapıtaş olmuştur. Günümüzde en çok ihtiyaç duyulan sosyal barış, geçmişte Ahi Teşkilatları'nın uygulamalarının da katkıları sayesinde sağlanabilmiştir. Ahi Teşkilatları, yapılan mesleki eğitim (iş içi ve iş dışı eğitim), yardım sandıkları ve sosyal güvenlik uygulamaları, kişilik eğitimi gibi faaliyetleri ile toplumda marjinal kalması muhtemel olan kesimlerin sosyal ve ekonomik anlamda içerilebilmesine katkıda bulunmuşlardır. Bu çalışma ile tarihimizde önemli bir yeri olan Ahilik uygulamalarının, günümüzün sosyal olarak dışlanma ihtimali olan kesimlerinin içerilebilmelerine nasıl katkı yapabileceklerine dair bir değerlendirme yapılmaya çalışılacaktır.

Anahtar kelimeler: Sosyal Dışlanma, Sosyal İçerme, Sosyal Güvenlik, Ahilik

* Bu tebliğ özeti,"Ahilik Geleneğinin Günümüzde Sosyal İçerme Politikalarına Olabilecek Katkıları. Orhan Koçak- Fethi Gürün. Hak-İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi. Yıl 2015, Cilt 4, Sayı 8, 126 - 143, 09.11.2015"den istifade ile sunulmuştur.

** Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa. Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü.
E-Posta: orhan.kocak@istanbul.edu.tr; <https://orcid.org/0000-0002-0281-8805>

THE POSSIBLE CONTRIBUTIONS OF THE AHI ORGANIZATIONS' CUSTOMS ON TODAY'S SOCIAL INCLUSION POLICIES*

Orhan KOÇAK**

ABSTRACT

Social policies aim to protect and care against the problems of free market economy and make to people more productive in a country. With this aim, states endeavor for more healthy and productive generations by preparing laws and establishing institutions. Thus, some services such as health, education, unemployment insurance and social security services are planned and implemented by governments. Today, all of these services or some of them are offered by governments as well as non-government organizations. De-spite of legal and institutional developments, some part of society can't reach to the social policy services due to the increasing population, cost pressures, decreasing tax incomes and demographic changes and finally they become socially excluded. In addition to that, there are some ethical and moral problems in today's world. That is, the source of the existing problems which require social policies is seen the negligence of these ethical and moral values and traditions of societies.

The customs of Ahi Organization inherited from Seljuks. Although Ahi Organization is known as a trade organization, it became an important element in order to reach a societal peace. Today the most required thing for a society is social peace which was provided by the contribution of the implementations of Ahi Organizations in the past. Ahi Organizations contributed to the inclusion of the people, who were socially and economically excluded from other classes of the society, by offering vocational education (on site and off the job education), social security applications and training for ethical and moral values. With this study, it is going to be evaluated that how Ahi Organizations' implementations, which was very important in Turkey's history, can be used as an element for the inclusion of the people who are excluded from economically and socially in today.

Keywords: Social Exclusion, Social Inclusion, Social Security, Ahi Organizations

* This paper abstract is presented with the utilize of "Ahilik Geleneğinin Günümüzde Sosyal İçerme Politikalarına Olabilecek Katkıları. Orhan Koçak- Fethi Gürün. Hak-İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi. Yıl 2015, Cilt 4, Sayı 8, 126 - 143, 09.11.2015". den istifade ile sunulmuştur.

** Prof.Dr. İstanbul University Cerrahpaşa, Faculty of Health Science, Social Work Department.

E-Mail: orhan.kocak@istanbul.edu.tr ; <https://orcid.org/0000-0002-0281-8805>

ULUSAL TASARIM ANLATISININ İZİNDE: AHİLİK MİRASI

Fahrettin Ersin Alaca*

ÖZET

2000’li yıllar, Türkiye’deki endüstriyel tasarımın küresel çapta tanınmasını içeren ve tasarım odaklı sektörlerin uluslararası ilgiye mazhar olduğu bir dönem olarak tarihe geçti. Bunun sebepleri, küreselleşme ve Türkiye’nin A.B. Gümrük Birliği’ne katılımı gibi Türk firmalarını yabancı rekabetçi pazarlara girmeye zorlayan, karmaşık kültürel, ekonomik ve politik bağlamları içeriyordu. Bu genişleme süreci Türk tasarımcıları, Türk kültürel ve tarihi sermayesini estetik açıdan kendilerini diğerlerinden ayıran bir tür ulusal kimlik unsuru olarak keşfetmeye yöneltti.

Türk endüstriyel tasarımındaki bu farklılık arayışı, tarihi estetik unsurların tasarıma dahil edilmesini ve tüketim kültürüne has yeni bir Türk-İslam görüntüsel simgeselliğinin ortaya çıkmasına neden oldu. Bu popülerleşmeye rağmen, Danimarka tasarımı gibi Avrupalı örnekler ile karşılaştırıldığında, Türk tasarımına has ulusal bir kimliğin henüz olgunluk seviyesine ulaşmamış olduğunu iddia edebiliriz. Örneğin, “Danimarka Moderni”nin tarihsel gelişimini odağında alan araştırmalar, pazarlama edimlerinin iyi hesaplanmış anlatılarla nasıl belli bir ülke imajı ile Danimarka tasarımını birlikte markalaştırdığını gösteriyor. Bu bağlamda, belki de yakın zaman Türk tasarım denemelerinin ihtiyacı, böylesi kapsayıcı bir anlatının Türk-İslam sanat ve zanaat mirasını bir tasarım kimliği oluşturma amacıyla mitleştirilmesi olabilir.

Kuramsal bir çerçevede bu tebliğ, ulusal bir tasarım kimliği izinde Ahilik mirasının nasıl böylesi bir anlatının yaratılması ve işlenmesi için felsefi ve kültürel bir kaynak teşkil edebileceğini tartışıyor. Bu amaçla zengin Ahi felsefesi ve ona içkin hayat boyu sanat ve zanaat adanmışlığı, çağdaş tasarımı sarmalayan bir mit yaratmak için güçlü unsurlar olarak sunuluyor.

Anahtar Kelimeler: Ahilik mirası, ulusal tasarım, tasarım kimliği, tasarım anlatısı

* Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Medipol Üniversitesi. E-Mail:fealaca@medipol.edu.tr

IN THE PURSUIT OF A NATIONAL DESIGN NARRATIVE: THE AKHI HERITAGE Fahrettin Ersin Alaca*

ABSTRACT

The 2000s marked a new era for the global recognition of the Turkish industrial design where Turkey's design-related sectors have become subject to an increasing level of international interest. The reasons for this involved complex cultural, economic and political frameworks such as globalization and Turkey's membership in the EU's customs union that compelled Turkish companies in various ways to enter competitive foreign markets. This expansive process has encouraged Turkish designers to explore distinctive aesthetical articulations in design that can reflect the Turkish cultural and historical capital as a form of national design identity.

The seek for national distinction in modern Turkish industrial design has resulted in the employment of historical aesthetical elements and their recognition as a form of Turkish-Islamic iconicity in the consumer culture. Despite this popularization, a national Turkish design identity has not achieved yet a mature level when compared to European examples such as Danish design. The research on the historical development of the "Danish Modern" illustrates for example how marketing created calculated narratives that cobranded the Danish design with a certain country image. What the recent Turkish design attempts need may be such an embracing narrative that can mythologize the Turkish-Islamic arts and craft heritage in the pursuit of a design identity.

In a theoretical framework, the present paper argues how the Akhi heritage can provide a philosophical and cultural source to create and cultivate such a narrative for the cultivation of a national identity in design. To this end, the Akhis' rich philosophy, life-long production compassion and dedication for arts and craft are shown as strong elements to create a moral ethos that surrounds the contemporary design.

Keywords: The Akhi heritage, national design, design identity, design narrative JEL Classification

* Assist. Prof. Dr. İstanbul Medipol University. E-Mail:fealaca@medipol.edu.tr

AHİLİK TEŞKİLATININ İLKELERİNİ KAZAKİSTAN TARİHİNDE İNCELEMENİN TEORİK VE METODOLOJİK TEMELLERİ*

AUANASOVA A.** , KUSHENOVA G.***

ÖZET

Orta çağda Kazakistan'ın sosyo-kültürel yaşamında güçlü bir etkiye sahip olan tasavvuf tarikatlarının faaliyetlerinin incelenmesi ortaçağdaki Kazakistan tarihinin bazı meselelerinin çözülmesine imkan sunar.

Dünya Bilim Ağlarının biri Web of Science veri tabanında Yeseviyye kardeşliğinin siyasi ve ekonomik etkisi hakkında tarihi incelemeler yapılan araştırmalar yok diyebiliriz. Sıradan insanlardan ülkenin yöneticilerine kadar Yeseviyye'nin müritleri olduğu gerçeğini göz önüne alırsak, tarikatın Türkistan'daki siyasi, ekonomik ve manevi etkisinin tarihsel bir analizi, birçok araştırmalara temel oluşturabilir.

Konunun derin bilimsel olarak incelenmesi, Ortaçağ Kazakistan'ın durumunu tam olarak aydınlatmaya, devletin diğer ülkelerle arasındaki siyasi, ekonomik, eğitim, dini vs. alanlarda işbirliğini netleştirmeye imkan verecektir.

Ortaçağ Kazakistan'ında Yeseviyye'nin özel bir yeri vardı. Kardeşliğin sürekli hizmeti için hanakalar çalıştı. Hoca Ahmed Yesevi'nin müritleri şeyh gibi kaşık oyma işini meslek edindiler. Mürşid, Türk halklarının "Pir'i" oldu. Bu kavram, hayvancılıkla uğraşan Desht-Kıpçak halkı arasında yaygın olarak kullanıldı, her hayvan sürüsünün kendi "Pir'i" vardı. Anadolu'daki Ahilik teşkilatında her mesleğin de bir "Pir'i" olduğunu ve bu teşkilatın hiyerarşik sisteminde kullanılan bazı kavramların daha önce göçebe Desht Kıpçak'ta kullanıldığı görülmektedir. Böylece Ahilik teşkilatı ilkelerini Yeseviyye'den aldığı kanısına varmaktayız.

Anahtar Kelimeler: Ahi Teşkilatı, Yesevilik, Kazakistan

* "Kazakistan'da modern tarih biliminin oluşumuna ilişkin bilimsel temelli bir kavramın geliştirilmesi" projesi kapsamında.

** Prof. Dr., Devlet tarihi Enstitüsü Bölüm başkanı (Nur-Sultan / Kazakistan)

*** Doç. Dr., L.N. Gumilyov Avrasya Milli Üniversitesi (Nur-Sultan / Kazakistan)

AHİLİK TEŞKİLATI VE KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNİN ÖNEMİ VE UYGULAMALARI

Mücella Demir Açıl*

ÖZET

Çalışmada, tarihimizde önemli bir yer tutan “Ahilik” ile günümüz küresel ekonomisinde neredeyse tüm dünyayı etkisi altına alan “Kurumsal Yönetim” arasındaki ilişki ele alınmıştır. İnsanlık tarihinde devletlerin ve toplumların hayatlarını düzenleyen farklı kurumlar olmuştur. Bunlardan bir tanesi de Ahilik teşkilatıdır. Kurumsal olarak büyük bir teşkilat olan Ahilik, 13.-18. yüzyıllar arasında birçok alanda etkili olmuş bir yapıdır. Çalışmada, kurumsal yönetim ilkelerinin neler olduğu, bu ilkelerin ortaya çıkma sebebi, tarihsel gelişimi ve kurumsal yönetim ilkelerinin günümüzde işletmeler için önemi ve uygulamaları incelenmiştir. Tarihimizde derin izler bırakan Ahilik Teşkilatının ilke ve uygulamaları ile kurumsal yönetiminin dört temel ilkesi olan adillik, şeffaflık, hesap verebilirlik ve sorumluluk ana ilkeleri karşılaştırılmıştır. Ahilik ilkelerinin günümüzde insan, ekonomi, rekabet, yönetim, denetim, sosyal sorumluluk, kalite ve müşteri memnuniyeti gibi konularda etkilerinin olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Ahilik, Kurumsal Yönetim, Şeffaflık, Adillik, Sorumluluk, Hesap Verebilirlik

* Öğr. Gör., Yalova Üniversitesi. E-Posta:mucella.acil@yalova.edu.tr; ORCID NO: 0000-0002-2024-6265

THE IMPORTANCE AND IMPLEMENTATION OF THE AKHISM ORGANIZATION AND CORPORATE GOVERNANCE PRINCIPLES

Mücella Demir Açıl*

ABSTRACT

The study, the relationship between "Akhism", which has an important place in our history, and "Corporate Governance", which affects almost the whole world in today's global economy, is discussed. In the history of humanity, there have been different institutions that regulate the lives of states and societies. One of them is the Akhism Organization. Akhism organization 13.-18. it is an effective structure in many areas over the centuries. In the study, what corporate governance principles are, the reason these principles arise, historical development, and the importance and practices of corporate governance principles for businesses are examined. The principles and practices of the Akhism Organization, which left deep traces in our history, and the four basic principles of corporate governance, fairness, transparency, accountability and responsibility, were compared. It has been determined that the principles of Akhism have effects on subjects such as people, economy, competition, management, control, social responsibility, quality and customer satisfaction.

Keywords: Akhism, Corporate Governance, Transpency, Fairness, Responsibility, Accountability

* Öğr. Gör., Yalova Üniversitesi. E-Posta:mucella.acil@yalova.edu.tr; ORCID NO: 0000-0002-2024-6265

İŞ VE ÖZEL YAŞAM DENGESİ SAĞLAMA FONKSİYONU AÇISINDAN AHİLİK TEŞKİLATI

Osman ALACAHAN*

ÖZET

13. yüzyılın ortalarında Anadolu coğrafyasında iktisadi faaliyetlerin ahlak ve din temelinde düzenlenmesi çabasının ürünü olarak zaviyeler oluşmaya başlamıştır. Abbasilerin Fütüvvet teşkilatının bir uzantısı olarak görülen Ahilik Teşkilatı şeyh Nasuriddin El-Hoyi adında Ahi Evran olarak bilinen mutasavvıf tarafından kurulmuştur. Fütüvvetnameleri referans alan Ahilik teşkilatı yüzyıllar boyunca içinde bulunduğu toplumun ekonomik, sosyal, kültürel, askeri ve siyasi yapısına etki etmiş ve şekillendirmiştir.

Fütüvvetnamelerin içerikleri ağırlıklı olarak ayet ve hadislerden hareketle oluşturulmuşlardır. Bu eserlerde meslek erbabı bireyin taşıması gereken hasletlerin başında iyi niyetli, mütevazı ve dürüst olmak, başkalarına hürmet etmek ve saygılı olmak, elini-dilini-belini korumak ve Allah'tan başkasına kulluk etmemek, kibirden, bencillikten kendini korumak vb. sayılmaktadır. Ahilik teşkilatı bu vasıfların kazandırılması ve ilkelerin yerleştirilip pratiğe aktarılması için uzun bir eğitim faaliyetleri de gerçekleştiren ve uygulamaların denetimini yapan, aykırı durum ve işlemlere birey ve işyeri üzerinde yaptırımında bulunan sivil bir organizasyondur.

Bu çalışmada Ahilik teşkilatının ilke ve uygulamaları ile bireyin iş ve özel yaşam dengesini sağlamasına olan etkisi ele alınarak, günümüz çalışma hayatında üzerinde çeşitli araştırmalar yapılan bu konuya bu yönüyle katkı sağlamak amaçlanmıştır. Çalışma, alan yazın taraması yapılarak konu hakkında ilgili makale ve kitaplardan yararlanılarak hazırlanmıştır.

Ahilik Teşkilatının, yapılanma ve faaliyetlerde uygulamada tuttuğu ilkeleriyle meslek erbabının bireysel ve toplumsal eylemlerinde ahlaki ve vicdani yönünü öne çıkardığı, bireysel toplumsal huzurun ve güvenin tesisini sağlamaya odaklandığı söylenebilir. Bu sebeple günümüz iktisadi faaliyetlerinde örgütsel yapılanmalarda ve çalışanların iş ve özel yaşamı dengelemeleri noktasında Ahilik teşkilatının ilkelerinin işlevselleştirilmesinin bireysel ve toplumsal hayata olumlu katkılar sağlayacağı kanaatine varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *İş ve Özel Yaşam Dengesi, Ahilik Teşkilatı, İş gören*

* Doç. Dr. Sivas Cumhuriyet Üniversitesi.E-Posta: oalacahan@cumhuriyet.edu.tr

Orcid No: 0000-0002-8715-5325

AHI ORGANIZATION IN ACCORDANCE WITH ITS FUNCTION OF PROVIDING WORK-LIFE BALANCE

Osman ALACAHAN*

ABSTRACT

In the middle of the 13th century, as a result of the effort to organize economic activities on the basis of morality and religion, zawiyas began to emerge in the Anatolian geography. Ahi Order Organization, which could be seen as an extension of the Abbasid Fütüvvet organization, was founded by a mystic known as Ahi Evran named Sheikh Nasuriddin El-Hoyi. Ahi organization, which took Fütüvvetnames as a reference, influenced and shaped the economic, social, cultural, military, and political structure of the society in which it was developed for centuries.

The contents of the futuwatnames were mainly composed of verses and hadiths. In these works, the main characteristics that the professional person should attain can be listed as follows; being well-intentioned, modest, and honest, respecting and being respectful to others, protecting his hands, tongue and chastity from committing sins, not worshiping anyone other than Allah, protecting himself from arrogance and selfishness, etc. Ahi organization was a non-governmental organization that also carried out long training activities to gain these qualifications and to put the principles into practice, to inspect the practices, and to impose sanctions on individuals and workplaces for violations and transactions. The present study aims to contribute to the related literature in this subject, on which much research have been made in today's working life, by considering the principles and practices of Ahi organization and its effect on the individual's work and private life balance.

The study was prepared by making use of the relevant articles and books on the subject by reviewing the literature. It can be argued that Ahi Organization focused on ensuring the establishment of individual social peace and trust, highlighting the moral and conscientious aspects of the professionals in their individual and social actions, with the principles that they keep in practice in their structuring and activities. For this reason, it can be concluded that the functionalization of the principles of Ahi organization can make positive contributions to individual and social life in terms of organizational structures in today's economic activities and the balancing of work and private lives of employees.

Keywords: Work-Life Balance, Ahi Organization, Employee

* Assoc. Prof., Sivas Cumhuriyet University.E-Mail: oalacahan@cumhuriyet.edu.tr;

Orcid No: 0000-0002-8715-5325

AHİLİK DONMUŞ BİR YAPI DEĞİLDİR; GÜNÜMÜZE DE UYARLANABİLİR

Erhan Erken*

ÖZET

Bu çalışmamız, eğitimin her safhasında olduğu gibi “mesleki eğitimde” de “rol modelin” önemini çeşitli örneklerle vurgulamaya çalışmaktadır. İş hayatında her dönem geçerli olabilecek ahlaki özellikler ile ilgili de geçmiş tarihimizde çokça uygulamalar bulmak mümkündür.

On üçüncü yüzyıldan itibaren Anadolu’da uygulanmaya başlayan Ahi organizasyonu ve daha sonraki dönemde bunun farklı bir çeşidi olan Lonca ve Gedik sistemleri bu yapıların en güzel örneklerindedir

Yine günümüzdeki ticaret ve sanayi odaları ve borsalar ile zikri geçen bu yapılar arasında önemli benzerlikler kurmak mümkündür

Ahiliğin ahlaki alt yapısını teşkil eden fütüvvetnamelerin içinde yer alan özellikler de yine ahlaki eğitimde çok önemli bir değer olarak ele alınmalıdır. Fütüvvetnameler yazıldığı dönemlerde bir yönüyle tasavvufi bir mahiyet arz etmekte ve dolayısıyla kökleri Hz Peygamber’in(as) ve halifelerin sözleri ve uygulamalarına dayanmaktadır. Fütüvvetnameler aynı zamanda Abbasiler döneminde fütüvvet teşkilatları adıyla bir tür gençlik organizasyonu olarak sosyal hayatın içinde ciddi bir fonksiyon görmüşler ve gerek teorik gerekse de pratik olarak adeta ahiliğin alt yapısını oluşturmuşlardır.

Sunumumuzda tüm bu tarihi süreç bir kısım örneklerle kısaca izah edilmeye çalışılacaktır.

Özet olarak bu çalışmada, zengin bir tarihi ve geleneği olan bir milletin fertleri olarak bugünkü sorunlarımıza bakarken geçmişteki zenginliklerimizden de yararlanmaya çalışmanın ciddi bir toplumsal ödev olarak önümüzde durduğu ana fikrini ortaya koymaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Ahilik, Ahlaki Eğitim, Mesleki Eğitim, Fütüvvet değerleri, Rol model

* Öğrt. Gör., İstanbul Ticaret Üniversitesi.

AKHI ORDERS IS NOT A FROZEN STRUCTURE; IT'S ALSO ADAPTABLE TO THE PRESENT

Erhan Erken*

ABSTRACT

This study aims to emphasize the importance of "role model" in "vocational education" as well as in every stage of education. It is possible to find various examples of moral characteristics in our history, which may be valid in business life at any time. The Akhi organization, which started in Anatolia from the thirteenth century, along the Guild and Gedik systems, which could be considered a variation of this structure in the later period, are the best examples of these practices.

Again, it is possible to establish important similarities between today's Chambers of Commerce, Chambers of Industry and Commodity Exchanges and these structures mentioned.

The features included in the futuvvetnames, which constitute the moral infrastructure of the Akhi orders, should also be considered crucial in moral education. Fütüvvetnames had a mystical nature in a way when they were written, and therefore their roots were based on the words and practices of our Prophet Hz Muhammed (God's peace be upon him) and the caliphs. At the same time, Fütüvvetnames had a serious function in social life as a kind of youth organization under the name of Futuwwa organizations during the Abbasid period, and they almost formed the infrastructure of the Akhi organisation, both theoretically and practically.

Our presentation will briefly discuss this whole historical process and aim to demonstrate that it is a serious social duty to try to benefit from our past experiences while looking at our current problems as members of a nation with a rich history and tradition.

Keywords: Akhi orders, Moral Education, Vocational Education, Futuwwa, Role model

* Lecturer, İstanbul Commerce University

GRUP VE LİDERLİK KAVRAMLARI AÇISINDAN AHİLİK ANLAYIŞI

Nebiye KONUK KANDEMİR*

ÖZET

Osmanlı Devleti'nin etkili bir kurumu olarak ahilik, sosyal ve ekonomik ilişkilerin düzenlenmesinde önemli etkileriyle dikkat çeker. Kültürel yapı içerisinde de önemli yere sahip olan ahilik teşkilatı, eğitimden, meslek ahlakına kadar insana bir bütün olarak yaklaşır, dolayısıyla toplumsal yapıyı da şekillendiren bir modeldir. Bir model olarak Ahilik teşkilatında, kurumsallaşmanın ahlaki prensiplerle güçlendirildiği söylenebilir, bu yönüyle modern örgütlenmelerin de istifade edebileceği özellikleri bünyesinde barındırır.

Bu çalışmada ahilik teşkilatına grup davranışı ve liderlik kavramları çerçevesinde yaklaşılmıştır. Öncelikle grup davranışının en önemli unsuru olan ve grup aidiyetini güçlendiren “biz duygusu”nun ahilikte yer aldığını söylemek mümkündür. Aynı zamanda grup içinde terfi edebilmenin yolunun açık olduğu, prensiplere bağlı kalan ve emek sarf eden için bir üst aşamaya geçişin yani “liderlik” yolunun açık olduğu söylenebilir. Dikkat çeken diğer bir husus ise belli aşamalardan geçerek grup üyelerinin kabulü ile doğal liderlik şeklinde terfi yaşanması durumudur. Bildiğini aktararak geleneği yaşatan ve sınıfsal farklılıkların aslında bazı niteliklere dayalı olduğunu vurgulayan bu yapı içerisinde grup davranışının sıkı kurallar ile korunduğu ve terfinin emeğe dayalı olduğu açıktır. Bu çalışmada, ahilik teşkilatına grup davranışı ve liderlik kavramları çerçevesinde yaklaşılmış, grup etkisi, uyma davranışı, grup aidiyeti, liderlik tarzları açısından bakış ile literatüre katkı sunulması umulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Grup davranışı, Liderlik, Ahilik Teşkilatı

* Doç. Dr., İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi. E-Posta: nebiye.konuk@izu.edu.tr;

AKHI APPROACH IN TERMS OF GROUP AND LEADERSHIP CONCEPTS

Nebiye KONUK KANDEMİR*

ABSTRACT

As an effective institution of the Ottoman Empire, the Akhi community draws attention with its important effects in the regulation of social and economic relations. The Ahi organization, which has an important place in the cultural structure, approaches people as a whole, from education to professional ethics, therefore it is a model that also shapes the social structure. As a model, it can be said that institutionalization in the Akhi organization is strengthened by moral principles, and in this respect, it contains features that modern organizations can also benefit from.

In this study, the Akhi organization was approached within the framework of group behavior and leadership concepts. First of all, it is possible to say that the feeling of "we", which is the most important element of group behavior and strengthens group belonging, takes place in the Akhism. at the same time, it is clear that the way to be promoted within the group is clear, the way to a higher level, that is, "leadership", is open for those who stick to the principles and make effort. can be said. Another remarkable point is the situation of promotion in the form of natural leadership with the acceptance of the group members by going through certain stages. It is clear that group behavior is protected by strict rules and promotion is based on labor within this structure, which keeps the tradition alive by conveying what it knows and emphasizes that class differences are actually based on some qualities. In this study, the Akhi organization was approached within the framework of group behavior and leadership concepts, and it was hoped to contribute to the literature in terms of group effect, conformity behavior, group belonging, and leadership styles.

Keywords: Group behavior, Leadership, Akhi Organization

* Assoc. Dr., İstanbul Sabahattin Zaim University, E-Mail: nebiye.konuk@izu.edu.tr;

KADININ İKTİSADİ HAYATTAKİ ROLÜ: AHI TEŞKİLATI KAPSAMINDA BACIYAN- I RUM ÖRNEĞİ

Mehmet YÜCE*, Dilşad KELEŞ**

ÖZET

Türk toplumları tarih sahnesine çıktıkları günden bugüne sosyal hayat kapsamında birçok kurum kurmuş ve kurmuş oldukları kurumları kendilerine has kültürleri ile şekillendirmişlerdir. Anadolu'nun Türkleşmesinde öncü rol oynayan Ahi teşkilatı, toplumsallaşmanın temelini oluşturmuş, bireyler arası dayanışmanın sağlanmasına ve sosyo- kültürel alanların şekillenmesine yardımcı olarak; bu kurumlar arasında yerini almıştır.

Tarihin her döneminde Türk kadınları, sosyal hayattaki yeri gibi siyasi hayattaki yeriyle de ön planda olmuştur. Devleti oluşturan en temel kurumun aile, aileyi bir arada tutan esas unsurun ise kadın olduğu düşüncesi Türkler tarafından her zaman esas kabul edilmiştir. Bu bağlamda, Türk hukuk ve toplum hayatında kadınların önemi başta iktisadi ve sosyal olmak üzere pek çok alanda odak noktası olmuştur. Türk tarihinde kadına atfedilen değer, kadınların sosyal, ekonomik, siyasi, askeri vb. alanlarda etkin rol almasına yardımcı olan Bacıyan-ı Rum Teşkilatı ile somut zemine oturmuştur.

İlme, sanata ve ahlâka son derece önem verilen Bacıyanı Rum Teşkilatı'nda, kadının sosyal ve ekonomik hayatta önemli bir yeri vardı. Kadınların teşkilatlanıp gelişmesi için Ahi Evran'ın eşi Fatma Bacı, dünyanın ilk kadın teşkilatı olan "Bacıyan-ı Rum" teşkilatını kurmuştur. Söz konusu bu teşkilat, Anadolu kadınlarını, gerektiğinde düşmanlara karşı vatan savunmasında eşlerinin yanında mücadele etmesini ve gerektiğinde de kültürde, sanatta, edebiyatta, sosyal ve ekonomik alanlarda kalkınıp gelişmesini sağlamayı amaçlamıştır.

Tarihte Ahi Teşkilatının kadın kolunu oluşturan Bacıyan-ı Rum teşkilatının kurucusu Ahi Evran'ın eşi Fatma Bacı, eğitime olan bağlılığı ve çabaları sayesinde önemli bir şahsiyet olarak kabul edilmektedir. Fatma Bacı, başta eğitim olmak üzere, mesleki, siyasi, askeri pek çok alanda kadınlara destek olmuştur. Bu da o dönemde kadınlara başta iş ve meslek olmak üzere, sosyal, siyasi, askeri hayatta verilen önemi bir kez daha göstermektedir. Yapılan açıklamalar ışığında bahsi geçen bildiride, ahi teşkilatından bahsedilerek; Türk toplumlarında kadınların iktisadi hayattaki rolü üzerine değerlendirme yapılacaktır. Ardından; Bacıyan-ı Rum Teşkilatı hakkında bilgiler verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kadının İktisadi Hayattaki Rolü, Bacıyan-ı Rum, Ahilik Teşkilatı

* Prof. Dr., Bursa Uludağ Üniversitesi.

** Bursa Uludağ Üniversitesi Doktora Öğrencisi

THE ROLE OF WOMEN IN ECONOMIC LIFE: THE EXAMPLE OF BACIYAN-I RUM WITHIN THE SCOPE OF THE AHI ORGANIZATION

Mehmet YÜCE*, Dilşad KELEŞ**

ABSTRACT

Turkish societies have established many institutions within the scope of social life from the day they emerged on the stage of history and have shaped the institutions they have established with their unique cultures. The Ahi organization, which played a leading role in the Turkification of Anatolia, formed the basis of socialization, helping to ensure inter-individual solidarity and shaping socio-cultural areas; among these institutions.

In every period of history, Turkish women have been at the forefront with their place in political life as well as their place in social life. The idea that the most fundamental institution forming the state is the family, and the main element that keeps the family together is the woman, has always been accepted as essential by the Turks. In this context, the importance of women in Turkish legal and social life has been the focal point in many areas, especially in economic and social areas. The value attributed to women in Turkish history, women's social, economic, political, military, etc. It settled on concrete ground with the Bacıyân-ı Rum Organization, which helped it take an active role in the fields.

Women had an important place in social and economic life in the Bacıyani Rum Organization, which gave great importance to science, art and morality. For the organization and development of women, Ahi Evran's wife Fatma Bacı established the "Bacıyan-ı Rum" organization, the first women's organization in the world. This organization in question aimed to enable Anatolian women to fight alongside their husbands in defense of the homeland against enemies when necessary, and to develop and develop in culture, art, literature, social and economic fields when necessary.

Fatma Bacı, the wife of Ahi Evran, the founder of the Bacıyan-ı Rum organization, which constituted the women's branch of the Ahi Organization in history, is considered an important personality thanks to her dedication to education and her efforts. Fatma Bacı supported women in many fields, especially in education, vocational, political and military. This shows once again the importance given to women in social, political and military life, especially in business and occupation. In the light of the explanations made, in the aforementioned declaration, by mentioning the ahi organization; evaluation will be made on the role of women in economic life in Turkish societies. Next; Information about the Bacıyan-ı Rum Organization will be given.

Keywords: The Role of Women in Economic Life, Bacıyan-ı Rum, Akhi Organization

* Prof. Dr., Bursa Uludağ University.

** Bursa Uludağ University PhD student.

BİR SİVİL TOPLUM KURULUŞU YA DA BASKI GRUBU OLARAK AHİLİK

Rahmi ŞEYHOĞLU*

ÖZET

Ahilik, siyasi, sosyal, iktisadi ve dini karmaşanın yaşandığı yıllarda, Anadolu'da Türklerin fütüvvet geleneğine dayanarak, Horasan havzasından taşıdıkları kendilerine has meziyetler ile ciddi birer mesleki, ticari, sosyal ve askeri yapılanmalar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yeni bir coğrafya, yeni medeniyetler ve etnik-dini topluluklar ve iktisadi-siyasi kargaşalar karşısında tutunmak ve şehirler kurmak zaten devlet dışı sivil yapılanmalar olmadan başarılamazdı.

Ahiliği fütüvvetçilikten ve tarikatlerden ayıran önemli hususlar mevcuttur.

1-Ahilikte evvela bir mesleğe sahip olma şartının aranması vardır. Yani kişide evvela vasıf aranmaktadır. Miskinlik ve asalaklık önünde en büyük engel sayılabilecek mesleki vasıf ile özgüveni olan üretken bir insan temeline dayanmaktadır.

2-Dönemi için hem okul hem de kolektif ve şahsi kimlik inşa edici bir özelliğe sahiptir. Ortak dil Türkçe ve İslam temel değerdir.

2-32 sanat koluna ayrılmış bulunan ve Fütüvvetin 740 ahlak kuralından 124 tanesini temel kurallar olarak almak suretiyle hem sanat ve zanaat erbabı yetiştirilmiş hem de ticari hayatın ahlak ve standartlarını belirlenmiş ve kontrolünü de gerçekleştirmiştir.

3-Ahilik sosyal ve askeri yönleri olan kurumlardır. Devri için ciddi bir hem siyasi baskı grubu, hem sosyal hayatı yönlendirici eğitim ve finans-ticaret kurumlarıdır.

4-İşgal dönemlerinde milis güçler olarak hazır kıta gruplar olarak dikkat çekmekte. Askeri eğitim veren kurumlardır.

4-Ahilik dönemi için devletten daha fazla topluma yakın ve yaygın bir yapılanma göstermiştir. Belki de hiçbir iktidarın istemeyeceği bir güç haline gelmişti.

5-Ahi teşkilatlanmalarında bugün bile yeri geldikçe sık sık bahsi geçen; Ahiyan-ı Rum, Gaziyan-ı Rum, Bacıyan-ı Rum, Abdalan-ı Rum gibi eğitilmiş ve askeri talimli organizasyonlar yer almaktaydı. Bunlar gerçekten teşkilatçılık ve üretim temelli sorun çözme teknikleri olarak bugün dahi dikkate değer sivil yapılanmalardır. Tarihte örgütlü toplum örneğinin en güzel örneğidir.

* Öğretim Görevlisi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, raseyhoglu@hotmail.com

Yukarıda saydığımız bütün bu unsurların kurucusu ise hem ilim ehli hem de debbağlık gibi devrinin ana zanaat gruplarından birinin mensubu olan Ahi Evren'dir. Hem ilmi hem de mesleki formasyonu yanında teşkilatçı bir karakter olarak öne çıkarılması gereken tarihi bir şahsiyettir. Kaderci ve miskin yapısından şikayet edilen şarkın aradığı rol modeldir. Mücadeleci, bilgili ve donanımlı bir rol model.

Tarihte her şeyin benzerini bulabilmekteyiz. Günümüzün “sivil toplum kuruluşları” ve “baskı gruplarının” etki ve niteliklerini de ahilikte bulabiliyoruz. Günümüzün kavram ve kurumları ile aynı diyemeyiz belki ama, dönemi için çok fonksiyonlu ileri bir sivil yapılanma.

13.yüzyılda çok etkili olan aktif ahilik teşkilatları sonradan neden kabuğuna çekildi ve sosyal ve siyasi hayatta daha fazla yer alamadı? Bir burjuva sınıfının doğmasında ve sanayileşmeye geçişte neden kaynak olamadı? Devletin sınırlandırılması ve modern devlet modeline geçişte ara kurumların oluşmasında neden etkili olamadı? Gibi pek çok soru, baktığımızda ahiliğin aslında bu toprakların dününde olduğu kadar bugününde de etkili olabileceğini göstermektedir. Şüphesiz her şey devrinin şartları ve imkanları ile değerlendirilmelidir.

Ahilikte tıpkı Osmanlı devleti gibi tarih olmuş kurumlardır. Onları geri getiremeyeceğimiz gerçektir ama onlardan ilham ve dersler alabiliriz. Gelenek ve kurumlar, biz de ya dondurulmakta ya da toptan yıkılmaktadır. Ne yazık ki, dönüşüm ve değişim biz de çok az işleyen mekanizmalar. Çalışmamızda Ahilik'in fonksiyonları ve sivil toplum kuruluşu yönünü ve gelişmemesinin sebeplerini ile batıdaki gelişmeleri karşılaştırmalı olarak tartışacağız.

Anahtar Kelimeler: Ahilik, Fütüvvet, ara kurumlar, sivil toplum kuruluşları, baskı grupları.

AHILIK AS A NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATION OR PRESSURE GROUP **Rahmi ŞEYHOĞLU***

ABSTRACT

In the years of political, social, economic and religious turmoil, the Akhism emerges as serious professional, commercial, social and military structures with their unique virtues they brought from the Khorasan basin, based on the futuwwa tradition of the Turks in Anatolia. Clinging to a new geography, new civilizations, ethno-religious communities and economic-political turmoil and establishing cities would not have been possible without non-state civil structures. There are important points that separate the Akhism from futuwwa and sects.

In Akhism, first of all, there is a requirement to have a profession. In other words, qualifications are sought in the person first. It is based on a productive person who has professional qualifications and self-confidence, which can be considered the biggest obstacle to laziness and parasitism.

It has a school, collective and personal identity building feature for the period. The common language is Turkish and Islam is the core value.

Ahi-order are institutions with social and military aspects. It is a serious political pressure group for its period, as well as educational and financial-trade institutions that guide social life.

During the occupation period, they draw attention as ready-made continental groups as militia forces. Military training institutions.

It is frequently mentioned in Akhi organizations even today; There were trained and military training organizations such as Ahiyan-ı Rum, Gaziyan-ı Rum, Bacıyan-ı Rum, Abdalan-ı Rum. These are truly civic structures that are remarkable even today as organizational and production-based problem-solving techniques. It is the best example of organized society in history.

The founder of all these elements we mentioned above is Ahi Evren, who was both a scholar and a member of one of the main craft groups of his time, such as tanning. Besides his scientific and professional formation, he is a historical figure that should be highlighted as an organizational character. Complained about its fatalistic and sluggish nature, the song is the role model it seeks. A challenging, knowledgeable and equipped role model. We can find the like of everything in history. We can find the effects and qualities of today's "non-governmental

* Öğretim Görevlisi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, raseyhoglu@hotmail.com

organizations" and "pressure groups" in Akhism. We may not say it is the same as today's concepts and institutions, but it is a multifunctional advanced civil structure for its period.

Why did the active ahi-order organizations, which were very influential in the 13th century, retreated into their shells and could not take more place in social and political life? Why was it not a source for the birth of a bourgeois class and the transition to industrialization? Why was it not effective in the limitation of the state and the formation of intermediate institutions in the transition to the modern state model? Many questions such as, show that when we look at it, ahi-order can actually be as effective today as it was in the past of these lands.

Undoubtedly, everything should be evaluated with the conditions and possibilities of its time. Akhism is a historical institution just like the Ottoman state. It is true that we cannot bring them back, but we can draw inspiration and lessons from them. Traditions and institutions are either frozen or destroyed altogether. Unfortunately, transformation and change are mechanisms that work very little in us. In our study, we will discuss the functions of the Ahilik, the direction of the non-governmental organization and the reasons for its development, and the developments in the west comparatively.

Keywords: Ahilik, Fütüvvet, intermediary institutions, non-governmental organizations, pressure groups.

TÜKETİCİNİN KORUNMASI, HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİ VE TACİRLER ARASINDAKİ İHTİLAFLARIN ÇÖZÜMÜNDE AHİLİK KURUMU BİR MODEL OLABİLİR Mİ?

Şahin AKINCI*

ÖZET

Pek çok alanda önemli fonksiyonlar ifa eden ahilik, tarih boyunca ticarî ve iktisadi hayatımızı da düzenleyen önemli bir kurum olarak karşımıza çıkmaktadır. Hatta son dönemlerdeki en önemli fonksiyonunun ticari ve iktisadi hayatı düzenlemek olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

Zamanla bir meslek örgütü hüviyetine bürünen ahilik, tüketicinin korunmasından haksız rekabetin önlenmesine ve tacirler arasındaki ihtilafların çözümüne varıncaya kadar çok önemli görevler ifa etmiştir.

Ahilik teşkilatına duyulan ilgi son zamanlarda giderek artmaktadır. Bir döneme damgasını vuran bu teşkilat ve anlayıştan ilham alınarak günümüzdeki bir kısım problemlerin çözülüp çözülemeyeceği önemli tartışma ve inceleme konularından birini oluşturmaktadır.

Ömrünü tamamlamış bir kurumun olduğu gibi bugüne aktarılması mümkün değildir. Ancak tarihte önemli görevler ifa etmiş kurumların modernize edilerek bugüne uyarlanması, geçmişten alınan ilham ile geleceğin şekillendirilmesi mümkündür.

Günümüz iktisadî ve ticarî hayatının çözüm bekleyen önemli problemleri bulunmaktadır. Tüketicinin korunması konusunda önemli adımlar atılmış ve kanunî düzenlemeler yapılmış olmasına rağmen sorunun tam olarak çözüldüğünü söyleyemeyiz. Tacirler arasındaki haksız rekabet de yine güncelliğini koruyan konuların başında gelmektedir. Öte yandan her yıl, esnaf ve tacirlerin yapmış oldukları sözleşmelerden kaynaklanan yüz binlerce ihtilaf mahkemelere intikal etmektedir. Bu ihtilafların halli ise bazen sekiz-on yılı bulabilmektedir. Bu sürecin sonunda bazen davanın kazanımı olmamakta, her iki taraf da kaybetmekte, en azından yıpranmaktadır.

Bu tebliğde özellikle tüketicinin korunması, haksız rekabetin önlenmesi ve tacirler arasındaki ihtilafların daha hızlı ve adil bir biçimde çözülebilmeleri konusunda ahi teşkilatlarının bir model olup olamayacağı konusu üzerinde durulmuş ve bazı çözüm önerileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ahilik–Haksız Rekabet–Tüketici–Tacir–Tahkim

* Prof. Dr., İstanbul Ticaret Üniversitesi Hukuk Fak.E-Posta: sakinci@ticaret.edu.tr.

ORCID: 0000-0002-2894-3655

CAN THE AHI INSTITUTION BE A MODEL FOR THE PROTECTION OF THE CONSUMER, THE PREVENTION OF UNFAIR COMPETITION AND THE SOLUTION OF DISPUTES BETWEEN TRADES?

Şahin AKINCI*

ABSTRACT

Ahi is an important institution that has performed many important functions in different fields, and has been a major regulator of our economic and commercial life throughout history. In fact, it wouldn't be wrong to say that its most important function in recent years is to regulate business and economic life.

In time, the ahi order assumed the title of a professional organization and performed critical duties from consumer protection to preventing unfair competition and resolving disputes between traders.

Interest in the Ahi organization has been increasing lately. Having been inspired by this organization and approach that marked an era, whether or not today's problems can be resolved constitutes an important discussion and examination topic.

It is not possible to transfer an institution to the present that has completed its life. However, to shape the future with inspiration from the past, it is possible to modernize and adapt institutions that have accomplished important tasks in history.

Today's economic and commercial life has major problems that need to be solved. Important steps have been taken and legal arrangements have been made for consumer protection, but we cannot say that the problem is fully resolved. Wrongful competition between tradesmen is another present issue. On the other hand, hundreds of thousands of disputes are referred to the courts each year due to the agreements made by craftsmen and tradesmen. These conflicts can sometimes take eight or ten years to solve. At the end of this process, sometimes there are no winners in the case therefore both sides lose, or at least become worn out.

In this presentation, it was emphasized whether the Ahi organizations could be a model for the protection of the consumer, the prevention of unfair competition and the faster and fairer resolution of the disputes between the tradesmen, and some suggestions for solution were presented.

Keywords: Ahi-Order, Unfair Competition, Consumer, Tradesman, Arbitration

* Prof. Dr., İstanbul Commerce University Law Faculty. E-Mail: sakinci@ticaret.edu.tr

ORCID: 0000-0002-2894-3655

AHİLİK TEŞKİLATI'NIN İLK NÜVESİ MEDİNE PAZARI

Recep ERKOCAASLAN*

ÖZET

Hicrete kadar Mekkeli müşriklerin tahakkümü altında kalan Müslümanların bu dönemde kendi iktisadî anlayışlarını yansıtacak bir ticaret mahalline sahip olmaları mümkün değildi. Bu sebeple Hz. Peygamber Medine'ye hicret gerçekleştikten kısa bir süre sonra Yahudilerin tahakkümü altında olan ekonomik yapıyı değiştirmek için Medine'de Müslümanlara ait bir pazar yeri kurulmasına karar verdi. Ancak Hz. Peygamber'in bu uygulaması, Yahudilerin Hz. Peygamber'e ve Müslümanlara karşı olan düşmanlıklarının artmasına sebep oldu. Yahudilerin Medine'den çıkarılmalarıyla sonuçlanan olaylar zincirinde de Medine Pazarı'nın kurulmasının büyük bir etkisi vardır. Medine Pazarı aynı zamanda İslâm iktisat anlayışının temellerinin atıldığı mekân olması itibarıyla de İslâm tarihinde önemli bir yere sahiptir. Temel olarak Kur'an ve Sünnet'ten beslenerek ortaya çıkan Ahilik Teşkilatı'na örneklik oluşturan ilk mekânın da Medine Pazarı olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Hz. Peygamber'in bu pazarda yaşanan olaylar üzerinden yaptığı pek çok uyarı ve tavsiyeleri Ahilik Teşkilatı'nın temel prensiplerinin oluşmasına büyük katkı sağlamıştır. Tüm bu sebeplerle çalışmamızda, İslâm iktisat anlayışının şekillenmesinde önemli bir yere sahip olan Medine Pazarı ayrıntılı bir şekilde aktararak Ahilik Teşkilatı üzerindeki etkileri ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: İslâm tarihi, Hz. Peygamber, Ahî Teşkilatı, Medine Pazarı, Ticaret.

* Dr. Öğretim Üyesi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi.

E-Mail: recep.erkocaaslan@erdogan.edu.tr receperkocaaslan@hotmail.com;

orcid.org/0000-0001-9811-5524

MEDINA MARKET: THE FIRST NUCLEUS OF THE AKHĪ ORGANIZATION

Recep ERKOCAASLAN*

ABSTRACT

It was not possible for the Muslims, who had been under the sway of the Meccan polytheists until the Hidjra, to have a trade area that would reflect their economic conception in this period. For this reason, shortly after the emigration to Medina, the Prophet Muḥammad (pbuh) decided to establish a Muslim market place in Medina to change the economic structure that was under the domination of the Jews. However, this move increased the hostility of the Jews towards the Prophet Muḥammad (pbuh) and Muslims. The establishment of the Medina Market had a great impact on the chain of events that resulted in the expulsion of the Jews from Medina. Medina Market has also an important place in the history of Islam as it was the place where the foundations of Islamic economics have been laid. Therefore, it would not be wrong to say that Medina Market was the first place that served as a model for the Aḵhī Organization that emerged by feeding on the Ḳur’ān and the Sunna. The Prophet Muḥammad’s (pbuh) warnings and recommendations on the issues that took place in this market contributed greatly to the formation of the basic principles of the Aḵhī Organization. For all these reasons, Medina Market, which has an important place in the shaping of the Islamic economic conception, will be explained in details and its effects on the Aḵhī Organization will be discussed in our study.

Keywords: History of Islam, the Prophet Muḥammad (pbuh), Aḵhī Organization, Medina Market, Trade.

* Assist. Prof. Dr., Recep Tayyip Erdoğan University. E-Mail: recep.erkocaaslan@erdogan.edu.tr ; receperkocaaslan@hotmail.com; orcid.org/0000-0001-9811-5524

GHAZALI AND CRAFTSMEN INSTITUTE OF AHIS

Davronbek Hoshimovich KODIROV*

ABSTRACT

Famous Muslim thinker and philosopher Abu Hamid Ghazali (1058-1111) in his “Mizan al-amal” (Measurement of Deeds) he talked about trades and their classification. It divides trades into levels and shows their status. It is possible that Ghazali's ideas during the reign of the Seljuk Turks influenced the handicrafts and ahis movement of the urban population at that time, or expressed his ideas.

He emphasizes that it is necessary to know the ways of acquiring knowledge and education (tariq ut-taallum wat-talim) and the value of these works. Education is the most honorable of all deeds. The thinker divides the professions (as-sinaat) into three parts: First, there are the foundations on which the world cannot exist without these professions, and there are four of them:

1. Agriculture (az-ziraat)
2. Weaving (al-hiyakat)
3. Construction (al-binayat)
4. Public administration (as-siyasat)

The second is the professions that serve each of them and prepare the basis for them. For example, blacksmithing for farming or cleaning and spinning cotton for weaving.

The third is the trades that complete and decorate each of them, i.e., the production of flour and the baking of bread, as is the case for farming, the whitening of fabric, and the sewing of weaving. They are like three different organs in the human body: the basic occupations are the same as the heart, liver, and brain; occupations that prepare and serve the main occupation - such as the stomach, organs, and veins; the trades that complement them are like eyelashes and eyebrows.

The most honorable and noble of professions is associated with the profession of management (as-politics) because the universe cannot exist without a leader and management. Management is divided into four types. The first is the rule of the prophets, who judge the outward and inward appearance of the individual and the common man. The second is that caliphs, governors,

* PhD Student in the Bukhara State University. E-mail: dagotys@mail.ru

sultans, and potentates rule over the peculiar and the common, but their rule is apparent and does not belong to the inner world. The third is that the true masters of knowledge are the rulers of the scholars, the sages, and that they judge only the inward nature. Fourth, the rulers and faqihs are just ordinary people - the ruling over the bot of the common people.

Among these four types of rule, the most honorable after the prophethood is the enrichment of people's knowledge (ifadat ul-ilm) and the education of their nafs (tahzib un-nufus). The proof of this, that is, the importance of this or that profession, is determined by the strength with which it is done. It is like the superiority of wisdom (enlightenment ul-hikma) over the knowledge of languages. After all, knowing language is related to mental power and is considered the noblest of powers. The second is related to emotional power, which is the ability to hear. Or the importance of the profession (overall un-benefit) is determined by the number of people who benefit from the job. This is like the advantage of farming over jewelry (as-siya). Or it is determined by the prestige of the material being processed, such as the advantage of jewelry over leather upholstery (ad-diboga). In the western part of Turkey, as well as in Southern and Southeastern Anatolia, migrants made up the majority. Central Anatolia was inhabited by settlers. Farmers were mainly engaged in animal husbandry. They were mainly engaged in sheep breeding and growing cereals, melons and grapes. Agriculture fully met the food needs of the country's population and generated income through the export of livestock products to the Greek states. In particular, trade with Arab countries has brought good profits. Ibn Battuta writes about the crops grown in the endless fields of Konya and their sending to Syria and Egypt.

Crafts flourished in the cities, and it met all the needs of the population. The Seljuks imported valuable luxuries. Such luxury equipment has been imported from many Eastern countries. Some goods produced by the Seljuks were exported. Ibn Battuta writes that he did not see quality carpets anywhere as he saw at the Oqsaroy. They were sent to India, China, Iraq and Syria.

In the early days of the Seljuk state and before the migration of the Oguz to Asia Minor, Greeks and Armenians were engaged in handicrafts. The Oguzs became apprentices to them and learned trades. However, over time, they mastered the craft well.

Craftsmen played an important role in the social structure of the urban community. Each city had a specific craft and produced a variety of products. First of all, the necessary products have been prepared to meet the needs of the population. For example, bakers, weavers, shoemakers,

tanners, butchers, and so on. Craft enterprises and workshops are united into workshops. Each shop had a monopoly on the production of a particular type of product. The number of artisans organized within one workshop was quite significant. According to Ibn Battuta, the tannery in Antalya numbered 200 people. There was one master in each workshop, and the rest were assistant masters and apprentices. Ahi means aka (brother) in Arabic. Ibn Battuta was one of the first to mention the Ahi Institute in Turkey in the Middle Ages. He also interprets the meaning of the term as “the first person”. The more handicraft shops there were in the city, the more ahis there were.

Ibn Battuta writes that the chief of all ahis is called "ahi chelebi". The role of the Ahi is not limited to managing the shop or protecting its interests. The Ahi played an important role in social life. Ibn Battuta said that if tourists came to the city from other countries, they had to provide them with free accommodation, food, protection from robbers and help them in other matters. Under Ahi's instructions, the money raised by the shop was used to build khanaqahs, install furniture, and stock up on other necessary household appliances. Tourists, dervishes and guests from abroad are invited to such events. They fed them and provided them with everything they needed from the first day in the city until they left. Ibn Battuta writes that he has never encountered such a generous and selfless community in any country as the Institute of Ahi.

The Ahi, who dominated the united union of artisans, set aside a portion of the tax funds for the unemployed and unmarried young men to find their place and for their needs. Thus, the Ahi played an important role not only in social life but also in the political life of the country. Ibn Bibi writes that in connection with Prince Rukniddin's siege of Konya for four months in order to overthrow the legitimate sultan Ghiyasiddin Kaykhusrav, the Ahi decided that they could no longer defend the city and prepared the text of the treaty. This document is signed by both parties.

If we compare Ghazali's views on the professions and their levels, as well as the position of the Ahi, the most honorable of the professions mentioned by the thinker is considered to be the foundation of the institution of management, i.e., the Ahi of politics. However, we believe that more in-depth study by researchers is required.

Keywords: philosopher, craft, practice, Sufism, politics, farming, textiles, ideas, Ahi, profession, labor, Turks, city.

AHİLİK VE İSLAMİ İKTİSAD TECRÜBESİNDEN GÜNÜMÜZ SİVİL TOPLUM ÖRGÜTLERİNE DEĞER TEMELLİ BİR KURUMSAL MODEL ÖNERİSİ

Nurhan KELEŞ*

ÖZET

Kapitalist ekonomi sisteminin faize dayalı hakimiyeti ve gelir dağılımdaki adaletsiz yapısı insanları etik olmayan bir yaşam tarzına zorlamakta, birçok kişi ve aileyi sosyal ve ekonomik olarak her alanda faciannın içine sürüklemektedir. Bu çalışmanın amacı; ahilik ve İslam iktisadi temelinde reel sektörü her alanda üretim odaklı olarak geliştirmek isteyen esnaf ve sanayiciler başta olmak üzere tüm iş ve ticaret sahiplerine günümüz bilimsel ve teknolojik üretim odaklı faizsiz bir kurumsal model ile yeni çözüm önerisi sunmaktadır.

Ahilik ve İslami iktisat tarihi tecrübesinden öncelikli olarak Hz Peygamber'in Medine'ye hicretinde kurumsal yapıda hangi stratejileri uyguladığına bakılmıştır. Sonraki dönemlerde ve Osmanlı Devletinde bir sivil toplum örgütü olarak Fütüvvet ve Ahilik teşkilatı tarihi yapısı ilgili kaynaklardan incelenmiştir, hangi yöntemler temelinde uygulandığına bakılmıştır. Bu çalışma ile hedeflenen değerlerimizin bir sivil toplum örgütü temelinde kurumsal model olarak uygulanabilir olduğunu bulguları ile ortaya koymaktadır.

Bu tecrübeden yararlanarak üretime önem veren, faizsiz yeni bir kurumsal model arayışında olanlara çözüm önerisi sunmaktadır. Araştırma aşamasında İslam ekonomisi ve finansı alanındaki çalışmalardan ve ahilik ile fütüvvet teşkilatı kaynaklarından yararlanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Değer Temelli Kurumsal Model, Ahilik, Sivil Toplum Örgütü, Vakıf İş Kümesi, İslam Ekonomisi

* Sakarya Üniversitesi, İslam Ekonomisi ve Finansı Yüksek Lisans Mezunlu.

A VALUE-BASED INSTITUTIONAL MODEL PROPOSAL FROM THE EXPERIENCE OF AKHISM AND ISLAMIC ECONOMICS TO TODAY'S NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS

Nurhan KELEŞ*

ABSTRACT

The interest-based dominance of the capitalist economy system and the inequitable structure of income distribution force people to an unethical lifestyle, dragging many individuals and families into social and economic disasters. The aim of this study; It offers a new solution proposal with an interest-free corporate model focused on today's scientific and technological production to all business and trade owners, especially artisans and industrialists who want to develop the real sector with a production focus on the basis of Akhism and Islamic economics. From the experience of Akhism and Islamic economic history, it was primarily looked at what strategies the Prophet applied in the institutional structure during his migration to Medina. In the following periods and in the Ottoman Empire, the historical structure of the Fütüvvet and Ahilik organization as a non-governmental organization was examined from the relevant sources, and the methods on which it was applied were examined. The findings reveal that our values targeted by this study are applicable as an institutional model on the basis of a non-governmental organization. Benefiting from this experience, it offers solutions to those who give importance to production and are in search of a new interest-free corporate model. In the research phase, the studies in the field of Islamic economics and finance, and the resources of the Ahilik and Fütüvvet organization were used.

* Sakarya University, Islamic Economics and Finance Master's Degree.

OSMANLI'DA ESNAF TEŞKİLATININ TEŞEKKÜLÜ VE TARİHSEL SÜREÇTEKİ DÖNÜŞÜMÜ

Celalettin Vatandaş* Saniye Vatandaş**

ÖZET

Osmanlı'da genel manada üretim tüketim ilişkileri, özel olarak da ticaret ve zanaat faaliyetleri hiçbir zaman sadece ekonomik nitelikli faaliyetler olarak görülmemiştir. Geleneksel Osmanlı zihniyetinde bu tür faaliyetler ekonomik olduğu kadar aynı zamanda ahlaki, dini ve hatta askeri nitelikte faaliyetlerdir. Bu anlayışın temelinde Abbasîler döneminde teşekkül eden fütüvvet anlayışı vardır. Fütüvvet anlayışı Osmanlı coğrafyasında daha özel formuyla Ahilik olarak şekillenmiştir. Ahiler, toplumsal bir yardımlaşma ve dayanışma anlayışının etkisiyle şehir ve kasabalarda yoğun faaliyetler yürüterek özellikle kuruluş döneminde Osmanlı devletinin şekillenmesinde önemli işlevler üstlenmişlerdir. Bölgenin asayişini temin, bazı bölgelerde mahalli idareyi yürütme, iktisadi işleri düzenleme ve çeşitli sanat ve meslekleri gerçekleştirme gibi Osmanlı'nın kuruluş yıllarında oldukça önemli bir dizi sorumluluğu yerine getirmişlerdir. Takip eden yüzyıllarda ise, Anadolu'nun tamamının fethini takiben Balkanlara ve Kırım'a yönelerek en küçük yerleşim birimlerine kadar uzanan bir örgütlenme üzerinden faaliyetlerine devam ettiler. 16 yüzyıldan itibaren de Osmanlı lonca sisteminin tüm faaliyetlerini kontrol eden bir yapıya dönüştü. Ahiliğin temsil ettiği ahlaki, dini ilkelerle şekillenen ve faaliyetlerini sürdüren lonca sistemi 17. yüzyıldan itibaren tüm Osmanlı kentlerindeki çalışan nüfusun neredeyse tamamını kapsayacak kadar kapsamlı ve sistematik işleyen bir teşkilat haline geldi. Dolayısıyla altı yüzyılı aşan uzun bir süre çok büyük coğrafyada egemen olan Osmanlı Devleti'nin güç ve iradesinin şekillenmesinde Ahiliğin önemi büyüktür. Ancak Osmanlı sistemindeki çözülme ile lonca sistemindeki çözülme birbirine bağlı şekilde gerçekleşmiş ve 19. yüzyıl itibarıyla sistemin işleyiş amacı gerçekleştirilemez hale gelmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ahilik, Osmanlıda Esnaf Teşkilatı, Yeniçeri Esnafı

* Prof. Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi, İletişim Fak. E-Posta: celalettinvatandas@sdu.edu.tr, ORCID 0000-0003-1431-3553

** Doç. Dr., Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi,
E-Posta: saniyevatandas@isparta.edu.tr, ORCID: 00000-0002-3646-9332

THE FORMATION OF THE ARTISAN ORGANIZATION IN THE OTTOMAN EMPIRE AND ITS TRANSFORMATION IN THE HISTORICAL PROCESS

Celalettin Vatandaş* ,Saniye Vatandaş**

ABSTRACT

During the Ottoman period, production-consumerism relations, in general, and trade and craft activities, in particular, were never perceived only as economic activities. Such activities, in the traditional Ottoman mind, were not only economic but at the same time they were activities with moral, religious, and even military implications. There is the Turkish-Islamic guild idea that emerged during the Abbasid period in the foundation of this ideology. Turkish-Islamic guild conception, which is a more special form, was shaped as the Ahi order guild in the Ottoman geography. With the impact of social help and solidarity idea, Ahi guild carried out major activities in cities and towns, and assumed important functions in the formation of the Ottoman state, particularly during the rise of the empire. They also realized a series of very significant responsibilities during the rise of the empire such as providing the public order in an area, maintaining the local authority in certain places, regulating the economic affairs, and providing certain craft and vocational activities. In the following centuries, however, after the complete conquest of Asia Minor, they continued their affairs through getting organized even in the smallest dwelling units in the Balkans and Crimea. It transformed into a structure which controls all activities of the Ottoman guild system after the sixteenth century. The guild system, which is represented by the moral and religious principles shaped by the Ahi order and maintains its activities, had become a more comprehensive and systematically working organisation containing nearly all of the working population in all Ottoman cities in the seventeenth century. Thus, the Ahi order has a major importance in the formation of the power and authority of the Ottoman Empire, which was the sovereign of a vast geography for more than six centuries. Nonetheless, the dissociation of the Ottoman system and the disintegration of the guild system were unbreakably intertwined and the function of the system had undone its purpose by the nineteenth century.

Keywords: Ahi Order, Organization of Craftsmen in the Ottoman, Janissary Craftsmen

* Prof. Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi, İletişim Fak. E-Posta: celalettinvatandas@sdu.edu.tr, ORCID 0000-0003-1431-3553

** Doç. Dr., Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, E-Posta: saniyevatandas@isparta.edu.tr, ORCID: 00000-0002-3646-9332

SOSYAL, İKTİSADİ VE ÖĞRENEREN ÖRGÜT YÖNÜ İLE AHİLİĞİ YENİDEN OKUMAK

Çetin BEKTAŞ*, İlhan EROĞLU**

ÖZET

Ahilik teşkilatı 13.yy dan 19. yy a kadar Anadolu'da faaliyet göstermiştir. Bu teşkilat ilk önce meslek birliği olarak kurulmuştur. Daha sonraki aşamalarda sürekli gelişmiş ve büyümüştür. Bu organizasyon büyüdükçe toplumun sosyal ve iktisadi yapısını da etkilemiştir. Ahilik teşkilatının yönetim ilkeleri “fütüvvetçiliğe” dayanmaktadır. Fütüvvetçilik de temel ilkelerini İslam inancından almaktadır. Bu ilkelerde sosyal paylaşım ve iktisadi yaşam ilkeleri ön plandadır. Bununla birlikte ahilik teşkilatı eğitim ve öğretime çok büyük önem vermektedir. Eğer eğitime yeterli önem verilmeseydi, uzun süre yaşamını devam ettiremezdi. Kısaca söylemek gerekirse ahilik teşkilatı çok değerli öğretileri kapsamaktadır. Bu çalışmadaki amaç günümüz post modern bakış açısı ile ahiliği tekrar değerlendirmektir. Bununla birlikte elde edilen değerleri genç kuşaklara aktarmak amaçlanmaktadır. Ahilik öğretileri toplumsal birlik ve bütünlük açısından önemli ilkeler sunmaktadır. Toplumun eğitim ve öğretiminin her kademedede sürekli olmasını tavsiye etmektedir. Post-modern bakış açısı ile ahilik teşkilatı yeniden okunduğunda, araştırmacılar ve uygulamacılar için yeni yöntemler ortaya çıkacaktır. Ortaya çıkan yeni yöntemler, toplumun verimlilik, karlılık ve sürdürülebilirlik düzeylerini artıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Ahilik, İktisadi hayat, Öğrenme, Sosyal hayat

* Prof. Dr., Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi. E-Posta: cetin.bektas@gop.edu.tr;
<https://orcid.org/0000-0002-0078-3469>

** Prof. Dr., Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi. E-Posta: ilhan.eroglu@gop.edu.tr;
<https://orcid.org/0000-0003-4711-1165>

RE-READING AKHISIM WITH SOCIAL, ECONOMIC AND LEARNING ORGANIZATION ASPECTS

Çetin BEKTAŞ*, İlhan EROĞLU**

ABSTRACT

Akhi organization operated in Anatolia from the 13th century to the 19th century. This organization was first established as a professional association. In the later stages, it constantly developed and grew. As this organization grew, it positively affected the social and economic structure of the society. The management principles of the Akhi organization are based on "fütüvvetism." Fütüvvetism also takes its basic principles from the Islamic belief. In these principles, social sharing and economic life principles are at the forefront. However, the Akhi organization attaches great importance to education and training. If Akhism didn't give education sufficient importance, it couldn't survive for a long time. To put it briefly, the Akhi organization includes precious teachings. This study aims to reevaluate Akhism from today's post-modern point of view. However, it is aimed to transfer the values obtained to the younger generations. Akhi-order teachings offer essential principles in terms of social unity and integration. It recommends that the education and training of the society be continuous at all levels. New methods will emerge for researchers and practitioners when the Akhi organization is re-read with a post-modern perspective. Emerging new methods will increase the productivity, profitability, and sustainability levels of the community.

Keywords: Akhisim, Economic Life, Learning, Social life

* Prof. Dr., Tokat Gaziosmanpaşa University. E-Mail: cetin.bektas@gop.edu.tr;
<https://orcid.org/0000-0002-0078-3469>

** Prof. Dr., Tokat Gaziosmanpaşa University. E-Mail: ilhan.eroglu@gop.edu.tr;
<https://orcid.org/0000-0003-4711-1165>

AHİLİĞE VE GÜNÜMÜZE YENİ BİR GÖZDEN BAKMAK: DİRLİK YAKLAŞIMI

Ahmet Coşkun*, Ömer Emeç**

ÖZET

İnsanlığın ortak uygarlık tecrübesi bizi bugün insan eliyle üretilen bir açmazın eşiğine getirip bırakmış durumdadır. Bir yandan bilimsel, teknolojik, sosyal ve ekonomik bakımdan daha önce görülmemiş düzeyde gelişmişlik göstergelerine sahip olurken, bir yandan yaşamın çeşitli alanlarında ortaya çıkan sürdürülebilirlik sorunlarıyla mücadele etmekteyiz. Ancak bu mücadelede kullanılan "kurumsal sürdürülebilirlik", ya da "sürdürülebilir kalkınma" gibi kavram ve yaklaşımlar önemli sayıda uzman tarafından iç çelişkiye sahip bir oksimoron ya da en iyi tabirle muğlak veya amacından sapmış olmakla eleştirilmektedir (Johnston vd., 2007).

Öte yandan açmazın çözümüne yönelik arayışlara rehberlik etmesi bakımından 13. yüzyılda Anadolu'da ortaya çıkan Ahilik anlayışı ve bunun tarihsel deneyimi araştırmacılara ve uygulayıcılara önemli bir kaynak teşkil etmektedir. Ancak bütüncül bir yaşam felsefesi ve başarılı bir sosyal kurum olarak Ahiliği kendi tarihsel bağlamında değerlendirip istifade ederek, bugünün sorunlarına ve fırsatlarına yeni bir perspektiften bakma ihtiyacı bulunmaktadır. Bu açıdan teorik bir nitelikteki bu bildiri kapsamında bugünü ve geleceği, yerel ve küresel ölçeği ifade eden bir zaman-mekan düzleminde kavramsal, kuramsal ve kurumsal olarak yeni bir toplumsal inşaya imkan tanımak bakımından Ahilik kurumunu literatürde henüz olmayan bir kavram ve yaklaşımla, "Dirlik Yaklaşımı"yla incelemek ve bugün "Dirlikli Organizasyonlar" ve "Dirlikli Ekonomiler" in ne ifade ettiği ve bunun olanakları sorgulanacaktır. Dirlik kavramı, canlı, yaşayan anlamındaki diri kelimesinden hareketle sağlıklı bir yaşamı, varoluşu, huzuru, iyi geçimi ifade etmektedir ve kriz, bunalım kelimelerinin de karşıt anlamlısıdır (Yalım, 1998). Dolayısıyla tecrübe ettiğimiz varlık bunalımının tam karşısında yer alan dirlik kavramı sadece insanların değil tüm canlıların ve eşyanın da içinde bulunduğu bütün düzenlerin sağlıklı, huzurlu, ahenkli (iyi, güzel ve doğru) bir şekilde çalışmasını ve bekasını, sürdürülebilirliğini, yani birliğini, bütünlüğünü ve diriliğini ifade etmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Ahilik, Sürdürülebilirlik, Dirlik*

* Dr., Erciyes Üniversitesi & VADİ Araştırma ve Uygulama Merkezi. ORCID: 0000-0002-3209-385X, e-posta: ahmetcoskun@erciyes.edu.tr

** Dr., Albaraka Türk Katılım Bankası & VADİ Araştırma ve Uygulama Merkezi. E-posta: omeremec@gmail.com

LOOKING AT AKHISM AND TODAY WITH A NEW PERSPECTIVE: DİRLİK APPROACH

Ahmet Coşkun* ,Ömer Emeç*

ABSTRACT

The common civilization experience of humanity has brought us to the brink of a man-made dilemma today. While we have unprecedented level of development indicators in terms of scientific, technological, social and economic aspects, we are struggling with sustainability problems that arise in various areas of life, though. However, concepts and approaches such as "corporate sustainability" or "sustainable development" used in this struggle are criticized by a significant number of experts as an oxymoron with internal contradiction, or at best as vague or deviated from its purpose (Johnston et al., 2007).

The understanding of Akhism that emerged in Anatolia in the 13th century and its historical experience is an important resource for researchers and practitioners in terms of guiding the search for a solution to this dilemma. However, there is a need to look at today's problems and opportunities from a new perspective, by evaluating and benefiting from Akhism as a holistic philosophy of life and a successful social institution in its historical context.

In this respect, within the scope of this theoretical proceeding, in order to enable a new social construction conceptually, theoretically and institutionally on a time-space plane that expresses the present and the future, local and global scale, we have defined the Akhism with a concept and approach that has not yet been in the literature, "Dirlik Approach". It will be examined with the aim of investigating the meaning of "Organizations with Dirlik" and "Economies with Dirlik" today and their possibilities will be questioned.

Based on the word alive, the concept of Dirlik expresses a healthy life, existence, peace, good livelihood, being the antonym of the words crisis and depression (Yalım, 1998). Therefore, the concept of Dirlik, which is the exact opposite of the existential depression we are experiencing today, expresses the healthy, peaceful, harmonious (good, beautiful and true) functioning and permanence, sustainability, unity, integrity and vitality of all orders, including not only people but also all living things and things.

Keywords: *Akhism, Sustainability, Dirlik*

* Ph.D., Erciyes University & VADİ Application and Research Center. ORCID: 0000-0002-3209-385X, e-mail: ahmetcoskun@erciyes.edu.tr

* Ph.D., Albaraka Türk Participation Bank & VADİ Application and Research Center, e-mail: omeremec@gmail.com

24 NUMARALI İSTANBUL KADI SİCİLİ (H. 1138-1151/M.1726-1738) İŞİĞİNDA LONCA/ESNAF VE ZANAATKÂR NİZAMI

Ayhan Ceylan*

Özet

Kadı sicilleri ya da Osmanlı mahkeme defterleri, Osmanlı Devleti'nin hukuk târihi yanı sıra sosyal, siyasî, iktisadî ve kültürel târihi bakımından da önemli bir bilgi kaynağıdır. Bu sicillerde, mahkemeye intikal etmiş hukukî uyuşmazlıklar, evlenme ve boşanma kayıtları, köle azadı, satış, kira, bağış, ödünç gibi çeşitli hukuki işlemler yer almaktadır. Ayrıca bu defterlerde, vakıf senetlerini, vergi kayıtlarını, miras taksimi ve terekeye dâhil eşyaları, merkezden gelen ferman ve hükümlerin suretlerini ve esnaf ve zanaatkârlar ile bağlı oldukları lonca düzenine ilişkin kayıtları görmek mümkündür. Lonca teşkilatı ile özellikle esnaf ve zanaatkârlara yer veren kayıt yoğunluğu bakımından İstanbul Kadılığı 24 Numaralı Sicil Defterinin özel bir önemi bulunmaktadır. Bu sicilde, İstanbul'da yer alan esnaf sınıfının isimleri ve nizamları, belirlenen narhlar, satılan ürün ve yapılan işe ilişkin standartlar, ahi baba ve kethüda tayini ile görevlerine ilişkin uymaları gereken esaslar, dükkan açılması ve satılan ürünlere ilişkin sınırlamalar, esnafa yönelik şikayetler, belirlenen kural ve standartlara uymayan esnaf için öngörülen cezalar, esnafın birbirine kefil olması kayıtları belli başlı konular arasındadır. Bildiride, 24 Numaralı İstanbul Mahkemesi Defterinde yer alan kayıtlar göz önüne alınarak lonca düzeni ile esnaf ve zanaatkârlara ilişkin değerlendirmelerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Mahkeme Defteri, Şeriyeye Sicili, Lonca, Esnaf ve Zanaatkâr, Lonca Düzeni

* Prof. Dr., İstanbul Ticaret Üniversitesi Hukuk Fakültesi.Orcid: 0000-0001-5680-4399;
aceylan@ticaret.edu.tr

GUILD/CRAFTSMAN AND TRADESMAN ORDER IN THE LIGHT OF ISTANBUL KADI REGISTRY NO. 24 (H. 1138-1151/M.1726-1738)

Ayhan Ceylan*

ABSTRACT

Kadı registers or Ottoman court registers are an important source of information in terms of social, political, economic and cultural history as well as the legal history of the Ottoman Empire. In these registers, there are various legal transactions such as legal disputes, marriage and divorce records, freeing of slaves, sale, rent, donation, loan. In addition, in these registers, it is possible to see foundation bills, tax records, inheritance distribution and goods included in the estate, copies of edicts and decrees coming from the center, and records related to craftsman and tradesmen and the guild order they are affiliated with. The Istanbul Kadılık Registry Number 24 has a special importance in terms of the density of registration, which includes the guild organization and especially craftsman and tradesmen. In this registry, the names and regulations of the craftsmen in Istanbul, the fixed prices (narh), the standards regarding the products sold and the work done, the principles to be followed regarding the appointment of ahi baba and kethüda and their duties, the limitations regarding the opening of a shop and the products sold, the complaints against the shopkeepers, the determined penalties for craftsmen who do not comply with the rules and standards, and the registration of craftsmen as guarantors for each other are among the main issues. In the paper, taking into account the records contained in the Istanbul Court Register No. 24, the guild order and the assessments of craftsman and tradesmen will be made.

Keywords: Ottoman Court Register, Şeriyye Sicili, Guild, Craftsman and Tradesman, Guild Order

* Prof. Dr., İstanbul Ticaret Üniversitesi Hukuk Fakültesi. Orcid: 0000-0001-5680-4399; aceylan@ticaret.edu.tr

BACIYAN-I RUM (ANADOLU AHI MESLEK KADINLARI) BİRLİĞİNE İLŞKİN ANALİTİK BİR YAKLAŞIM

Ali MAZAK*

ÖZET

Eski Türk iş, emek, üretim ve insanlık felsefesi olan Ahilik, Anadolu Selçukluları döneminden Osmanlı'nın sonuna kadar ekonomide ve sosyal yaşamda önemli işlevleri yerine getirmiş sosyo-ekonomik bir sistemdir. Ahilik konusu son 30-40 yıldır Türkiye'de entelektüel ve resmi anlayışta geniş bir iltifata mazhar olmuştur.

1990'lı yılların başında İstanbul Ahilik Araştırma ve Eğitim Vakfı'nın önerilerinden biri olan Kırşehir'in Ahi Evran Üniversitesi kurulmuş ve Ahilik konusunun örgün ortaöğretimde ders olarak işlenmesinin yanında son yıllarda tüm üniversitelerimizde okutulmak üzere müfredata seçmeli ders olarak da eklenmiştir. Öte yandan Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından iki ciltlik Ahi Ansiklopedisi yayınlanmış, Her eylül ayının bir haftası Ahilik haftası olarak kutlanmakta ve Ahilik konuları işlenmektedir.

Ancak Ahiliğin bir diğer yarısı olan Anadolu Kadınlar Birliği (Bacıyan-ı Rum) hakkında akademik çevrelerde hala fikir birliği yok, hatta Türk Tarihinde böyle bir örgütün varlığı bile tartışma konusu olmakta ve bilimsel bir problem olmaya devam etmektedir. Tarih boyunca hayat serüvenlerinin her aşamasında erkeklerinden ayrılmayan Türk kadın yaşamının Anadolu Ahiliği'nde erkeklerinden ayrı tutulmaları mümkün müdür? Bu çalışmamızda Bacıyan-ı Rum konusu mevcut araştırmalardan, tarihi kültür mirasından ve özellikle yaşayan halk uygulamalarından yararlanılarak incelenecek ve tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türk meslek geleneği, ticaret, Ahilik, Bacıyan-ı Rum

* Dr. Öğr. Üyesi, Bandırma Onyediy Eylül Üniversitesi.E-Mail: amazak@bandirma.edu.tr

BACIYAN-I RUM (ANATOLIAN AHI PROFESSIONAL WOMEN) AN ANALYTICAL APPROACH TO THE ORGANIZATION

Ali MAZAK*

ABSTRACT

The Akhism as it old Turkish philosophy of work, labor, production and humanity, is a socio-economic system that fulfilled important functions in the economy and social life from the Anatolian Seljuk period to the end of the Ottoman Empire. For the last thirty or forty years the subject of Akhisim has been a broad compliment to the intellectual and official understanding in Turkey. In the early 1990s, Kırşehir Ahi Evran University, one of the proposals of the Istanbul Ahilik Research and Education Foundation, was established and Ahi-order subjects were started to be taught as a course in formal secondary education, and in recent years, and now it has been included as an elective course to be taught in all Turkish universities. On the other hand, a two-volume Ahi Encyclopedia has been published by the Ministry of Customs and Trade, a nationwide Ahi week is officially celebrated for a week in September of each year with various events and Ahi issues are raised.

However, there is still no consensus in academic circles about the other half of Akhisim, the Anatolian Women's Union (Bacıyan-i Rum), even the existence of such an organization in Turkish History is also being discussed and remains a scientific problem. Is it possible for Turkish women, who have not separated from their men at every stage of their life adventures throughout history, to be kept separate from their men in the Anatolian Ahi Order?

In this our study, the subject of Bacıyan-ı Rum will be examined and discussed by making use of existing researches, historical cultural heritage and especially living folk practices.

Keywords: Turkish professional tradition, trade, Akhism, Bacıyan-ı Rum

* Dr. Öğr. Üyesi, Bandırma Onyedey Eylül Üniversitesi.E-Mail: amazak@bandirma.edu.tr

BİR SOSYAL KURUM OLARAK MAHALLE BAKKALLARI: SOSYO-EKONOMİK AÇIDAN DÖNÜŞÜMÜN ANATOMİSİ

Hakan KALKAVAN*, Halim BAŞ**

ÖZET

Yüzyıllardır tecrübe edilen şehirleşme aksiyonu içerisinde çeşitli sosyal kurumların varlığı bilinmektedir. Özellikle sosyal kurumların çoğu mahalle adı verilen yerleşim yerleri etrafında kümelenmekte ve anlam kazanmaktadır. Sosyal kurumların çoğunlukla, ekonomik yönü olan kurumlar olduğu hesaba katıldığında, sosyal dayanışma zeminine anlamlı katkılar sunmaktadır. Mahalle yapılanması içerisinde, insanların temel ve genel ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan mahalle bakkalları bu zemindeki en somut örneklerden biri olarak görülmektedir. Mahalle bakkalları yalnızca ekonomik bir değer karşılığında mal satan icracı bir fonksiyon olarak değil, aynı zamanda alım gücü yerinde olmayan “aceze” (düşkünler) için de ayrı bir sosyal dayanışma koridoru açmaktadır. Bu bağlamda, ahilik anlayışının da etkisiyle süregelen “zimem defteri” uygulaması bu amaca hizmet etmekte ve bakkallar aracı rol üstlenmektedirler. Bu uygulamada, maddi imkânı yerinde olmayan ama bakkal tarafından kendisine veresiye verilen malların hesabı tutulmakta ve maddi gücü yerinde olan isimsiz hayır sahiplerince bu borçlar defter satın alınarak kapatılmaktadır. Dahası, mahalle bakkallarının yalnızca ekonomik bir aracı rolü olmamakta, aynı zamanda insanlar arasında sosyal bağların sürdürülmesine katkı sağlayan birer kimlikleri bulunmaktadır.

Bununla birlikte, dikey yapılaşma yoğunluğunun az veya hiç olmadığı mahalle tipi küçük yerleşim yerleri, zamanla daha büyük yoğunlaşmanın olduğu (site, rezidans vb.) yerlere doğru kaymakta yahut “kentsel dönüşüm” süreciyle bu minvalde dönüşmektedir. Mekân değişimine bağlı olarak, insanların alış-veriş tutumları da büyük oranda dönüşmektedir. Bu minvalde, fiyat uygunluğu ve çeşitlilik hesaba katılarak süpermarket zincirleri ya da online alış-veriş uygulamaları öncelenmektedir. Böylelikle, mahalle gibi geleneksel kültürlerin yaşandığı yerlerden yapılan bir iç göç aksiyonu, sosyal kurumları da beraberinde zayıflatmaktadır. Bugün için, mahalle bakkalları ekonomik ve sosyal hayatta meydana gelen radikal dönüşümler karşısında giderek zayıflamakta ve sayıları ciddi oranda azalmaktadır. Geleneksel kültürde,

* Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Medipol Üniversitesi İşletme ve Yönetim Bilimleri Fak. Ekonomi ve Finans Bölümü. E-Posta: hkalkavan@medipol.edu.tr ; ORCID: 0000-0003-4482-0505

** Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Medipol Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO, Sosyal Hizmetler Programı. E-Posta: hbas@medipol.edu.tr; ORCID: 0000-0002-4109-1696

“zimem defteri” uygulaması kısmen market kültürü içerisindeki sosyal yardım kart uygulamaları ile ikame olmuş durumdadır. Temel olarak, mahalle kurumu içerisinde ihtiyaçların yalnızca maddi boyutu değil, “manevi” boyutunun da giderildiği düşünüldüğünde, bu açıdan manevi boyut eksik olarak kalmaktadır. Bu çalışmada, modern kent yaşamında “yabancılaşma” olgusu bağlamında ‘algı ve gerçeklik’ arasında sıkışan insanların tutum ve davranışları araştırılmaktadır. 2020 Mart ayından itibaren yaşanan pandemi süreci, bu yabancılaşma olgusunu tetiklemiş ve online alış-veriş tercihlerinde yaşanan artış mahalle bakkallarının geleceğini olumsuz yönde etkilemiştir. Bu açıdan, yeni yaşam alanları ile önemini yitirmeye başlayan mahalle kavramı ve kurumları, pandemi süreciyle birlikte daha da olumsuz etkilemiştir. Ekonomik ve sosyal boyutlarıyla gerçekleşen böyle bir dönüşüm süreci, insanları giderek daha çok “nesnesiz ve öznesiz” bir sosyal ilişkiler yumağına sürüklemiştir. Bu bağlamda, dönüşüm sürecinin mahalle bakkallarına sosyo-ekonomik etkilerini analiz edebilmek ve değerlendirmek için nitel bir alan araştırması yapılması öngörülmektedir. Araştırma sonucu elde edilen verilere göre çalışmanın mahiyeti ekonomi politik önermelerle bütünleştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Ahilik, Mahalle, Sosyal Dayanışma, Ahlaki Değerler, Sürdürülebilir Sosyo-Ekonomik Refah

NEIGHBORHOOD GROCERY STORES AS A SOCIAL INSTITUTION: ANATOMY OF SOCIO-ECONOMIC TRANSFORMATION

Hakan KALKAVAN*, Halim BAŞ**

ABSTRACT

It is known that there are various social institutions in the urbanization action that has been experienced for centuries. In particular, most of the social institutions are clustered around settlements called neighborhoods and so gain meaning. Considering that social institutions are mostly institutions with an economic aspect, they make essential contributions to the ground of social solidarity. Within the neighborhood structure, the neighborhood grocery stores established to meet the basic and general needs of the people are seen as one of the most concrete examples on this ground. Neighborhood grocers not only act as an executive function selling goods for an economic value but also open a separate social solidarity corridor for the "aceze" (the poor) who have no purchasing power. In this context, the practice of "zimem (debts) notebook", which has continued with the influence of the akhism understanding, serves this purpose, and grocers play an intermediary role. In this practice, the account of the goods given to him on loan by the grocery store is kept for those who do not have financial means. These debts are paid off by purchasing notebooks by anonymous benefactors who are financially strong. Moreover, neighborhood grocers do not only have an economic intermediary role but also have an identity that contributes to the maintenance of social ties between people. However, neighborhood-type small settlements where there is little or no vertical construction density are shifting towards places with greater concentration (sites, residences, etc.) or transforming in this way with the "urban transformation" process. Depending on the change of place, people's shopping attitudes also change to a large extent. In this regard, supermarket chains or online shopping applications are prioritized by taking into account affordability and diversity. Thus, an internal migration action from places where traditional cultures live, such as neighborhoods, weakens social institutions. Nowadays, neighborhood grocers are gradually weakening in the face of radical transformations in economic and social life, and their numbers

* Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Medipol Üniversitesi İşletme ve Yönetim Bilimleri Fak. Ekonomi ve Finans Bölümü. E-Posta: hkalkavan@medipol.edu.tr ; ORCID: 0000-0003-4482-0505

** Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Medipol Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO, Sosyal Hizmetler Programı. E-Posta: hbas@medipol.edu.tr; ORCID: 0000-0002-4109-1696

are drastically decreasing. In the traditional culture, the "zimem notebook" application has been partially replaced by the social assistance card applications in the market culture.

Basically, considering that not only the material dimension but also the "spiritual" dimension of the needs is met within the neighborhood institution, the spiritual dimension remains incomplete in this respect. In this study, the attitudes and behaviors of people who are stuck between 'perception and reality' in the context of the phenomenon of 'alienation' in modern urban life are investigated. The pandemic process, which has been experienced since March 2020, has triggered this phenomenon of alienation, and the increase in online shopping preferences has negatively affected the future of neighborhood grocery stores. In this respect, the concept of neighborhood and its institutions, which have begun to lose their importance with new living spaces, have been negatively affected by the pandemic process. Such a transformation process, which took place with its economic and social dimensions, has dragged people more and more into a tangle of "objectless and subjectless" social relations. In this context, it is envisaged to conduct a qualitative field study in order to analyze and evaluate the socio-economic effects of the transformation process on the neighborhood grocers. According to the data obtained as a result of the research, the character of the study will be integrated with the political economy propositions.

Keywords: Akhism, Neighborhood, Social Solidarity, Moral Values, Sustainable Socio-Economic Welfare

ANADOLU’NUN MANEVİ MİMARLARINDAN AHİ EVRAN

Şakir DİCLEHAN*

ÖZET

Anadolu'nun sağlıklı bir kimliğe bürünmesinde unutulmaz hizmetleri geçen, bu toprakların manevi mimarlarından sayılan, ayrıca Osmanlı Beyliği'nin cihan devleti haline gelmesindeki önemli kurumlarından biri olan Ahiliğin mimarı Ahi Evran, oldukça ilginç ve farklı düşüncelerin sahibidir.

Kardeşliğin, cömertliğin, yiğitliğin, fedakârlığın, doğruluğun, dürüstlüğün, kaliteli üretimin, ahlâkın, sanatın, aklın ve bilimin temel alındığı Ahiliğin piri kabul edilen bu erdemli bilgin ve mutasavvıfın asıl adı, Mahmut bin Ahmet el-Hoyi'dir.

Kurmuş olduğu teşkilât ile sosyal, siyasi, askeri ve iktisadî hayatımızı etkileyen, Anadolu'nun vatan haline gelmesinde ve Osmanlı Devleti kurumlarının yapılandırılmasında büyük rolü bulunan Ahi Evran'ın kuruluşuna öncülü ettiği Ahilik, XIII. yüzyıl Anadolu'nun en önemli ve kapsamlı bu teşkilatı, kadrosunda alplar ve alperenler de bulunduran bir yapıda olmuştur.

Bir yandan fetih ve gaza ruhunu askeri hamlelerle desteklerken, diğer yandan kasaba ve şehirlerde çalışanları ve özellikle sanatkârları bünyesine katarak onları sınıflandırıp çalışmalarını desteklemiş bir “esnaf teşkilatı”dır Ahilik... Fakat gelişi güzel bir teşkilat olmayıp buna mensup kişilerin manevi dünyalarına da olumlu yönden etki eden bir inanış ve tasavvuf hareketi olduğunu söylemek pek de yanlış olmayacaktır.

İnsanlığın bugün muhtaç olduğu “ahlaki prensipleri”, o günkü şartlar içinde “ideal kardeşlik” potasında yoğurarak kişilikli, bilinçli ve fedakâr insanlar topluluğunu oluşturan teşkilatın etkin bir şekilde yaşam alanına aktarılmasında hizmeti geçen Ahi Evran'ın hayatı, menkıbelere bürünerek ve nesilden nesle geçerek adeta efsaneleşmiştir. Bize düşen görev, onun efsanevi hayatını, mümkün mertebe menkıbelerden arındırarak anlatmaktır.

Yüzyıllarca ruhun içinde kıvrılıp kalmış, tıkanıp kalmış donukluğu, ahilik gibi bir şafak aydınlığı, çağın bir noktasından ortaya çıkma imkânı bulmuşsa, Ahi Evran gibi donanımlı bir insan sayesinde olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ahi Evren: Bacıyan-i Rum, Gaziler, Ahilik, Horasan Erenleri.

* Dr., E-mail: sdiclehan@yahoo.com

AHI EVRAN, A SPIRITUAL ARCHITECTS OF ANATOLIA

Şakir DİCLEHAN*

ABSTRACT

Ahi Evran, the architect of the Akhism, who has served in Anatolia in adopting a healthy identity, is considered one of the spiritual architects of these lands, and also one of the important institutions in the Ottoman Principality's becoming a world state, has quite interesting and different ideas.

The real name of this virtuous scholar and mystic, who is accepted as the master of the Ahi Order, which is based on brotherhood, generosity, bravery, self-sacrifice, honesty, honesty, quality production, morality, art, reason and science, is Mahmut bin Ahmet al-Hoyi.

The Ahilik, which was pioneered by Ahi Evran, who influenced our social, political, military and economic life with the organization he established, and played a major role in making Anatolia a homeland and structuring the institutions of the Ottoman State, was founded in the XIII. This most important and comprehensive organization of the century Anatolia has been in a structure that includes alps and alperens in its staff.

While supporting the spirit of conquest and war with military moves, on the other hand, Ahilik is an "organization of tradesmen" that included workers and especially artisans in towns and cities, classified them and supported their work... However, it would not be wrong to say that it is not a random organization, but a belief and mysticism movement that positively affects the spiritual world of its members. The life of Ahi Evran, who served in the effective transfer of the "moral principles" that humanity needed today, to the living space of the organization that formed the personality, conscious and self-sacrificing people by kneading the "ideal brotherhood" in the pot of "ideal brotherhood" under the conditions of that day, the life of Ahi Evran has become a legend by wearing legends and passing from generation to generation. Our duty is to explain his legendary life by purifying it from legends as much as possible.

If the dullness of the soul, which has been trapped and stuck in the soul for centuries, has found the opportunity to emerge from a point of time like the Ahilik, it is thanks to a well-equipped person like Ahi Evran.

Keywords: Ahi Evren, Baciyan-i Rum, Veterans, Ahilik, Horasan heroes

* Dr., E-mail: sdiclehan@yahoo.com

OSMANLI DÖNEMİNDE ŞAM AHİLİK TEŞKİLATI

Sawsan Agha KASSAB*

ÖZET

Ahilik teşkilatı Osmanlı döneminde genel olarak Ortadoğu’da ve özellikle Şam şehrinde ekonomik, sosyal ve idari alanlarda büyük öneme sahipti. Halkın büyük bölümü üretim, hizmet ve pazarlama alanında Ahilik teşkilatı halinde örgütlenmişti. Ahilik teşkilatının ortaya çıkışı yapısı Arap ve İslam tarihindeki rolü hala tartışma konusudur. Ancak 14.yy’ın ilk yarısında Anadolu Türkmen beyliklerini ziyaret eden Arap seyyah İbni Batuta Ahiliği fütüvvet geleneğiyle karşılaştırmış, esnaf ve zanaatkarların teşkilatlandığı Ahili teşkilatının yaygınlaştığını fark ettiğini belirtmiştir. Şam Ahilik teşkilatlarının çeşitliliği, yerel ve uluslararası ekonomik faaliyetlerdeki önemi ile Ortadoğu’daki diğer şehirlerden ayrılmaktadır. 19.yy’da Şam’da 163 Ahilik teşkilatı ve 453 sanayi kolu olduğu belirtilmiştir. Ancak Şam’daki Ahilik teşkilatı türlerinin devamlılığı düzensizdi. Bazı Ahilik teşkilatları, onların ürünlerine olan ihtiyaç azaldıkça yok olmuş veya azalmış, bazı teşkilatlanmalarda ise artan ihtiyaç nedeniyle artış gözlenmiştir. Şam’daki Ahilik teşkilatlarının bileşenleri, örgütlü bir ekonominin özellikleri olan uzmanlaşma ve iş dağılımı ile ayırt edilirdi. Ahilik teşkilatına mensup kadınların pamukta çalışmak, ip eğirmek, hasır yapmak gibi önemli işler yapmalarına rağmen isimlerinin anılmaması dikkat çekicidir. Belki de bu durum kapalı yaşamlarından kaynaklanmaktadır.

Ahilik teşkilatının filogenetik yapısına gelince, teşkilatlar “şeyh” veya “baş” olarak bilinen bir kişi tarafından yönetiliyordu. Onu imalatçı daha sonra acemi veya uşak takip ediyordu. Şeyhlerin şeyhi olarak adlandırılan teşkilatının yüce bir başkanının varlığına ek olarak yiğit başı veya server denilen ikinci bir reis bulunuyordu. Bu kişiler Ahilik teşkilatı içinde üretimin kalitesini, ürünlerin özelliklerini ve ücretlerini kontrol ederlerdi. Ehil olmayanların Ahilik teşkilatına girerek daha çok kar elde etmeleri engellenmiştir. Ahilik teşkilatı bireysel üreticilerin toplandığı bir örgütlü ve üyeler nadiren şirketleşme yoluna gitmişlerdir.

Sosyal düzeyde ise Ahilik teşkilatları toplumda hakim olan özelliklerini korumuşlar ve meslek etiği aracılığıyla genel olarak ahlak düzeyinin gelişmesine yardımcı olmuşlardır. Bazen Ahilik teşkilatının adı bir zanaatkar için bazen de bir bütün olarak aile için bir takma ad haline geldi. Yaygınlaşmasına ve devamlılığına katkıda bulunan Ahilik teşkilatı arasındaki yakın ilişki

* Dr., Lübnan Üniversitesi, Türkoloji Bölüm Başkanı. E-Mail: sawsank93@yahoo.com

dikkat çekicidir. Ayrıca idari düzeyde Ahilik teşkilatı, özellikle vergi alanında kendileriyle yönetici otorite arasındaki ilişkinin düzenlenmesinde etkili olmuşlardır. Ahilik teşkilatı idari rollerine ek olarak özellikle 18.yy'da siyasi ve askeri bir rol oynamıştır.

Sonunda Avrupa'daki sanayi devrimi 19.yy'da Avrupa mallarının Orta Doğu'ya özellikle de Şam'a akmasına neden olmuş, bu nedenle yerel mallar yoğun rekabetten zarar görmüştür. Bu durum esnaf teşkilatının zayıflamasında etkili olmuş, Şam'daki Ahilik teşkilatına güçlü bir darbe vurmuş ve bu durumdan yerel ekonomi büyük ölçüde olumsuz etkilenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Dönemi, Şam, Ahilik Teşkilatı

DAMASCUS AKHI ORDER IN THE OTTOMAN PERIOD

Sawsan Agha KASSAB*

ABSTRACT

Akhi organization had great importance in the Middle East in general and in Damascus in particular in economic, social and administrative fields during the Ottoman period. Most of the people were organized in the form of Akhi organizations in the field of production, service and marketing. The emergence and structure of Akhi organization and its role in the history of Arabs and Islam are still a matter of debate. However, the Arab traveler Ibn Batuta, who visited the Anatolian Turkmen principalities in the first half of the 14th century, compared Akhi order with futuwwa tradition and stated that he realized that Ahi organization, which was organized by shopkeepers and artisans, became widespread. The diversity of Damascus Akhi organization differed from other cities in the Middle East in terms of its importance in local and international economic activities. In the 19th century, it is stated that there were 163 Akhi organizations and 453 branches of industry in Damascus. However, the continuity of Akhi organization types in Damascus was irregular. Some Akhi order organizations disappeared or decreased as the need for their products decreased while an increase was observed in other organizations due to the increasing need. The components of Akhi order organizations in Damascus were distinguished by the specialization and distribution of jobs that were characteristics of an organized economy. It is remarkable that although the women of Akhi organization did important jobs such as producing cotton, spinning yarn and making mats, their names were not mentioned. Perhaps it was due to their closed life.

As for the phylogenetic structure of Akhi organization, the organizations were led by a person known as the "sheikh" or "chief". He was followed by a manufacturer who was followed by a novice. In addition to the existence of a supreme head of the organization called the sheikh of the sheikhs, there was a second chief called the head of shopkeepers. Those people controlled the quality of production, the features of the products and their prices within Akhi organization. Incompetent people were prevented from gaining more profit by joining Akhi organization. Ahi organization was an organization where individual producers came together; its members rarely established companies.

* Dr., Lebanese University, Head of Turkology Department. E-Mail: sawsank93@yahoo.com

At the social level, Akhi order organizations preserved their dominant characteristics in society and helped to improve the ethical level in general through professional ethics. The name of an Akhi organization sometimes became a nickname for an artisan and sometimes for a family as a whole. The close relationship among Akhi organizations, which contributed to their spread and continuity, is remarkable. In addition, Akhi organizations were effective at the administrative level in regulating the relationship between Akhis and the administrative authority, especially in the field of tax. In addition to its administrative roles, Akhi organization played a political and military role, especially in the 18th century.

Finally, the industrial revolution in Europe caused European goods to flood into the Middle East, especially to Damascus in the 19th century; therefore, local goods were harmed by intense competition. This situation weakened the organization of shopkeepers and artisans, dealing a strong blow to the Akhi organizations in Damascus; the local economy was greatly affected by it.

Keywords: Ottoman Period, Damascus, Akhi Organization

İSTANBUL TİCARET
ÜNİVERSİTESİ

**ULUSLARARASI "AHİLİK ANLAYIŞI İLE
HAYATA DOKUNUŞ" SEMPOZYUMU
ÖZETLER KİTABI**

**INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON
"TOUCHING LIFE WITH AKHI ORDER"
ABSTRACT BOOK**

2021